

សមាគមបុគ្គលិកសិក្សាខ្មែរ

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

- * ចំណងចិត្តភាពនិងការខ្វះបត្តិបត្តិការទៅវិញទៅមក
- * ការពង្រឹងនិងពង្រីកចំណេះដឹង និង វិជ្ជាជីវៈ
- * ការការពារផលប្រយោជន៍គ្នាទាំងផ្លូវចិត្ត - សម្ភារៈ

ខ្សែអាត្មា គ្រូបង្រៀន

សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោហ៊ុនសែនជាអធិបតីក្នុងទិវាគ្រូបង្រៀន
ខួបលើកទី២០ ថ្ងៃទី៥ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១៧
ត្រីមាសទី៤ ឆ្នាំ ២០១៧

ផ្សាយចេញរាល់ត្រីមាសពីទីចាត់ការសមាគមបុគ្គលិកសិក្សាខ្មែរ
១២៨B មហាវិថីព្រះនរោត្តម (ភ្នំពេញ)
ទូរស័ព្ទ : ០២៣ ២១៦ ១៨៤.០១២ ៦៣៨ ៨៨៩
អ៊ីម៉ែល : kta.amcek@gmail.com
Facebook: kta amcek

មាតិកា

គណៈកម្មការរៀបរៀង និង និពន្ធ

លោក	ជ័យ	សឃ្យនា
លោក	ថោង	មូរ៉ាន់
លោកស្រី	គុយ	ផល្លា
លោក	ជន	ឈានលី
លោក	ព្រុំ	សាមិត
លោកស្រី	ម៉ក់	ណាង
លោក	ឡៅ	សុផន
លោកស្រី	ថាប៉	មីសារ៉េ
លោក	អ៊ុយ	ជា
សមាជិកសមាជិកា ស. ប. ស. ខ		

គណៈកម្មការត្រួតពិនិត្យ

លោក	យស	វិណ
លោកស្រី	ធន់	សារីម
លោកស្រី	ប្រាក់	សុលីដា
លោក	កេត	ហួត
លោក	សុខ	សារុណ
លោក	សុខ	ចាន់ថន
លោក	សុខ	ស៊ីម
លោក	លី	ហាក់សេង

ការរៀបចំ

លោក ធីតា ធីតា សុខៈ

ក្របខ័ណ្ឌ

ពីមុខ : សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតី
 តេជោ ហ៊ុន សែន ជាអធិបតីក្នុងធិតា
 ក្រុមច្រៀងខ្មែរលើកទី២០
 ថ្ងៃទី០៥ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១៧
 ពីក្រោយ : ប្រធានាធិបតីក្រុមប្រឹក្សា
 ជាបេតិកភ័ណ្ឌពិភពលោក
 (ថ្ងៃទី០៨ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១៧)

ល.រ	ចំណងជើងអត្ថបទ	ទំព័រ
១	វិចារណកថា	១
បឋមប្រជុំទូទៅ		
២	ប្រទេសកម្ពុជាក្នុងសមាហរណកម្មសហគមន៍អាស៊ានឆ្នាំ២០១៥ (ត)	៣
៣	ប្រភពនៃការអប់រំក្នុងពិភពលោក (ត)	៦
៤	វត្តអារាមជាមជ្ឈមណ្ឌលវប្បធម៌របស់ប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរ (ត)	១០
ចិត្តវិទ្យាអប់រំ		
៥	មាតាបិតាពុំមែនជាតុលាការ ពុំមែនជាឆ្នាំកុកតែជាអ្នកនាំផ្លូវសម្រាប់បុត្រដីតា (ត)	១៣
៦	ចលករសិក្សា (តចប់)	១៦
៧	គួរនាំទីបុត្រប្រុសស្រីក្នុងការតបស្នងសងគុណចំពោះមាតាបិតា ឬអាណាព្យាបាល	១៨
៨	ដំណាក់កាលទាំង២ នៃដំណាក់កាលប្រតិបត្តិការស្តីអំពីទ្រឹស្តីអភិវឌ្ឍន៍ពុទ្ធិប្រសើរលោក ព្យាសី	២០
ការអប់រំ និងគុណសិទ្ធិ		
៩	អ្នកអប់រំជាច្រើនត្រូវជួយជំរុញឲ្យមានការទទួលយកនូវមនសិការជាមូលដ្ឋាននៃការអប់រំដើម្បីជួយលើកស្ទួយប្រឌិតញាណជាតិការពារបទឧក្រិដ្ឋ និងអំពើហិង្សានានា (ត)	២៣
១០	អំពីនិបាតស័ព្ទ និងអាយតនិបាត (ត)	២៦
១១	ទស្សនៈយល់ដឹងពីភាពឆ្លាតខាងអារម្មណ៍របស់អ្នកធ្វើការងារអប់រំ	២៨
១២	សិស្សរៀនខ្សោយ និងសិស្សមានចិត្តទុយមុយនឹងអាចប្រសើរឡើងបើគ្រូចេះរកវិធីជួយពួកគេ	៣១
វិទ្យាសាស្ត្រព័ត៌មាន បច្ចេកវិទ្យា		
១៣	ការអានសារអ៊ីម៉ែល និងឆ្លើយតបអ៊ីម៉ែល	៣២
កំណាព្យ និងកំសាន្ត		
១៤	ទំនួញមេស្សាត្រូវព្រានប្រមាញ់ (បទពាក្យ៧)	៣៤
១៥	សេដ្ឋីទិញដូង (បទពាក្យ៧)	៣៦
វេទិកាស្នេហា		
១៦	ពុទ្ធសាសនានៅប្រទេសកម្ពុជា (ត) (ពុទ្ធសាសនាសម័យមហានគរ៧១៣៤៥-១៩៧៥ គស៨០២-១៤៣២)	៣៨
ព័ត៌មាន		
១៧	សេចក្តីសង្កេតចំពោះច្បាប់ផ្សេងៗ	៤១
១៨	បច្ចុប្បន្នភាពស្ថិតិសមាជិក សមាជិកា ស.ប.ស.ខ. តាមរាជធានី-ខេត្តប្រចាំឆ្នាំ២០១៥	៤៣
១៩	ស្ថិតិសពខែតុលា ឆ្នាំ២០១៦ដល់ខែមករា ឆ្នាំ២០១៧	៤៤

ទូរស័ព្ទក្រុមច្រៀង

ក្រុមច្រៀង	: ០៨៩ ៦៨៤ ០៨១	កែប	: ០៩៧ ៨ ៧២១៨៨០
ព្រះសីហនុ	: ០១២ ៦៥៩ ៥៦០	តាកែប	: ០៩៧ ៩៧៦១ ៥៨៨
សៀមរាប	: ០១២ ៦៧៥ ៦៤០	រតនគិរី	: ០៩៧ ៩០៤២ ៥៨៨
កំពង់ចាម	: ០១១ ៧៤២ ២២៤	ព្រះវិហារ	: ០១២ ២១៨២៨១
ស្វាយរៀង	: ០៩៧ ២៦៥៥ ៩៨៧	បាត់ដំបង	: ០១២ ៦៧៣ ៦៦២
ព្រៃវែង	: ០១២ ៦៧១ ៦៤០	ស្ទឹងត្រែង	: ០១២ ៩៦៤ ៤៩៦
កំពត	: ០១២ ៨៥៦ ៧២២	មណ្ឌលគិរី	: ០១១ ៨០៤ ៣៤៧
ម៉ែលីន	: ០៨១ ២៥០ ៩១៦		

វិចារណកថា

អង្គការសហប្រជាជាតិបានកំណត់ក្នុងខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៥ ជ្រើសរើសគោលដៅអភិវឌ្ឍដោយចីរភាព (គ.អ.ច) ដែលបង្កើតបានជាកម្មវិធីសកល (ទិនានុលេខន៍សម្រាប់ទាំងអស់គ្នា) សំដៅកែលំអដីភាពរបស់ប្រជាជននៃភពផែនដី ចាប់ពីពេលនេះ រហូតដល់ឆ្នាំ២០៣០។

គោលដៅអភិវឌ្ឍដោយចីរភាព (គ.អ.ច)^១ ប្រកបដោយមហិច្ឆតា និងចំណុះគ្នាទៅវិញទៅមកមានចំនួន១៧ដែលរួមមាន ៖ សកម្មភាពទាក់ទងនឹងបរិយាបន្ន (ការរាប់បញ្ចូលអ្វីមួយផ្សេងទៀត) សមាហរណកម្ម និងសាកលភាព។ សកម្មភាពទាំងនេះ ជាវិធាននាំផ្លូវមិនត្រឹមតែសម្រាប់រដ្ឋាភិបាលទេ ប៉ុន្តែក៏សម្រាប់ផ្នែកឯកជនសង្គមស៊ីវិល និងបុគ្គលម្នាក់ៗផងដែរ ដើម្បីមគ្គុទ្ទេសក៍ជ្រោមជ្រែងចំពោះគម្រោងនេះ សំដៅបំបាត់ភាពក្រីក្រ ការពារភពផែនដី និងធានាវិបុលភាពទូទៅ។

ក្នុងឋានៈជាសមាជិកសកម្មនៃប្រព័ន្ធប្រមូលផ្តុំសាកល UNESCO ផ្តល់វិភាគទានជាពិសេសសម្រាប់គោលដៅអភិវឌ្ឍដោយចីរភាព (គ.អ.ច) មួយចំនួនតាមរយៈការងារស្រាវជ្រាវរបាយការណ៍ប្រកបដោយគំនិតសំខាន់ៗរបស់អ្នកជំនាញ និងថ្នាក់ដឹកនាំរបស់អង្គការដែលជាទូទៅគេទទួលស្គាល់នូវតម្លៃដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់នេះ។ សូមកត់សម្គាល់ថា តួនាទីរបស់វប្បធម៌ជាកត្តាគន្លឹះនៃការប្រតិបត្តិកម្មវិធីនេះ។

ផ្នែកលើទំនាក់ទំនងប្រទាក់ក្រឡានៃ គ.អ.ច.១ គឺការបំបាត់ភាពក្រីក្រ និង គ.អ.ច.១០ គឺការកាត់បន្ថយវិសមភាព ព្រមទាំងផ្នែកលើភាពជាដៃគូដើម្បីសម្រេច គ.អ.ច.១៧ UNESCO ដែលជាអ្នកសម្របសម្រួលកម្មវិធីអប់រំឆ្នាំ២០៣០ ពេលគឺធានាការអប់រំជាបរិយាបន្ន និងធានាសមធម៌នៃគុណភាពព្រមទាំងលើកកម្ពស់ លទ្ធភាពនៃការហាត់រៀនពេញមួយជីវិតសម្រាប់ គ.អ.ច.៤។

UNESCO បង្កើនការខិតខំជាគុណប្រយោជន៍ចំពោះសមភាពភេទ និងស្វ័យភាពយេនឌ័រ គ.អ.ច.៥ ក្នុងគ្រប់កម្មវិធីរបស់ខ្លួន ដែលមានជាអាទិ៍ ការចូលរៀន

^១គ.អ.ប. = គោលដៅអភិវឌ្ឍដោយចីរភាពមាន ១៧ចំណុចដែលកំណត់ដោយអង្គការសហប្រជាជាតិ (ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៥)

របស់កុមារី ការចូលរួមធ្វើការងារសម្រេចចិត្តរបស់ស្ត្រី ជាពិសេសលើផ្នែកវិទ្យា-សាស្ត្រ និងការលើកទឹកចិត្តស្ត្រីក្នុងឋានៈជាភ្នាក់ងារកែប្រែសង្គមដើម្បីប្រយុទ្ធប្រឆាំងអំពើហិង្សាមកលើស្ត្រីភេទ ។

ដោយសារកម្មវិធីស្រាវជ្រាវលើការគ្រប់គ្រងធនធានទឹក និងលើសមត្ថភាពវិទ្យាសាស្ត្របច្ចេកវិទ្យា UNESCO ឈានទៅកែលំអការផ្គត់ផ្គង់ទឹកស្អាត (គ.អ.ច.៦) និងចូលរួមទទួលស្គាល់វិទ្យាសាស្ត្របច្ចេកវិទ្យា និងការកែប្រែថ្មី ព្រោះបើគ្មានផ្នែកទាំងនេះទេ វាក៏គ្មានការអភិវឌ្ឍបិតថេរ (គ.អ.ច.៩) ដែរ។

UNESCO បង្កើនចំណេះដឹងអំពីភាពសមហេតុផលនៃសាគរសាស្ត្រ និងចូលរួមពង្រឹងសមត្ថភាពគ្រប់គ្រងដោយចីរភាពចំពោះបញ្ហាសមុទ្រ និងឆ្នេរ (គ.អ.ច.១៤)។ UNESCO គាំទ្រការការពារនិងការប្រើប្រាស់ជីវចម្រុះ និងការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិជាពិសេសរមណីយដ្ឋានបេតិកភណ្ឌពិភពលោក (គ.អ.ច.១៥) និងគាំទ្រការខិតខំកាត់បន្ថយ និងសម្របសម្រួលការប្រែប្រួលធាតុអាកាស (គ.អ.ច.១៣)។

UNESCO ចូលរួមយ៉ាងសកម្មក្នុងការបង្កើតទីក្រុងជាបរិយាបន្នមានភាពច្បាស់លាស់ និងភាពធន់នឹងការប៉ះទង្គិចសំដៅការពារបិតិភ័ណ្ឌវប្បធម៌ធម្មជាតិរបស់មនុស្សលោក (គ.អ.ច.១១) UNESCO ប្រកាន់ខ្ជាប់ជំហរជាគុណប្រយោជន៍ដល់ការទទួលជាសាធារណៈនូវព័ត៌មាន និងសន្តិសុខរបស់អ្នកសារព័ត៌មានក៏ដូចជាការលើកតម្កើង អភិបាលកិច្ចល្អនិងនីតិវដ្ត (គ.អ.ច.១៦) ដែរ។

គ្រប់គោលដៅខាងលើ រាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាបាន និងកំពុងអនុវត្តប្រកបដោយផ្លែជ្រាព្រមទាំងគ្រោងបន្តនូវគោលដៅអភិវឌ្ឍបិតថេរដទៃទៀត ដោយជំហរទទួលខុសត្រូវ ដើម្បីឧត្តមប្រយោជន៍ជាតិ និងប្រជាជនម៉្យាង និងម៉្យាងទៀតដើម្បីរួមចំណែកក្នុងកម្មវិធីនៃ គ.អ.ច សាកលឆ្នាំ២០៣០ របស់ពិភពលោក។

គណៈកម្មាធិការកណ្តាលស.ប.ស.ខ.

វិស្វកម្មសិប្បកម្ម

ប្រទេសកម្ពុជាក្នុងសមាហរណកម្មសហគមន៍អាស៊ានឆ្នាំ២០១៥ (ត)

ខ-ការរៀបចំខ្លួននៃធនធានមនុស្សរបស់កម្ពុជា

ជាការពិតគោលនយោបាយសេដ្ឋកិច្ចក្នុងតំបន់អាស៊ាន គឺឆ្ពោះទៅរកសេដ្ឋកិច្ចផ្អែកលើចំណេះដឹង (economy based on the knowledge)។ ប្រទេសមួយក្នុងចំណោមប្រទេសទាំង១០ គឺប្រទេសសិង្ហបុរី បានរៀបចំខ្លួនក្រោមការដឹកនាំពីលោក លី គាន់យូ (Lee Kuan Yew) ដែលជាបិតានៃអភិវឌ្ឍនភាពសិង្ហបុរី និងជានាយករដ្ឋមន្ត្រីពីឆ្នាំ១៩៥៩ ដល់ឆ្នាំ១៩៩០ អ្វីដែលសំខាន់គឺការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ច និងសណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈ។ សេដ្ឋកិច្ចនៅប្រទេសនេះ គេចាត់ទុកថា នាគសេដ្ឋកិច្ចក្នុងតំបន់អាស៊ាន ហើយអ្វីដែលប្រទេសនេះខិតខំប្រឹងប្រែងបំផុតនោះគឺ កត្តាធនធានមនុស្សជាកត្តាចម្បងព្រោះគ្មានជម្រើសណាមួយជាងនេះ។ ប្រទេសសិង្ហបុរីគ្មានធនធានធម្មជាតិដូចប្រទេសកម្ពុជាទេ ប៉ុន្តែជម្រើសនៃការបណ្តុះបណ្តាលធនធានមនុស្សកម្រិតខ្ពស់បានប្រែក្លាយបញ្ញាញាណ និងក្រមសីលធម៌មនុស្សទៅជាប្រភពចំណូលសេដ្ឋកិច្ចរួមផ្សំជាមួយការគ្រប់គ្រងមានតម្លាភាពគណនេយ្យភាព។

សហគមន៍សេដ្ឋកិច្ចអាស៊ាន គឺជាសហគមន៍ដែលមានទីផ្សារតែមួយ និងមូលដ្ឋានផលិតកម្មតែមួយ និងជាសហគមន៍មួយដែលមានឧត្តមភាពប្រកួតប្រជែងសេដ្ឋកិច្ចខ្ពស់ និងការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចប្រកបដោយសមធម៌ និងធ្វើសមាហរណកម្មពេញលេញចូលក្នុងសេដ្ឋកិច្ចពិភពលោក។ ដើម្បីសម្រេចបានទីផ្សារ និងមូលដ្ឋានផលិតកម្មតែមួយ គេត្រូវសម្រេចឲ្យបាននូវគោលដៅចំនួន៥គឺ លំហូរទំនិញ លំហូរសេវាកម្ម លំហូរវិនិយោគ លំហូរមូលធន និងលំហូរពលកម្មជំនាញ។ ដើម្បីសម្រេចបាននូវតំបន់សេដ្ឋកិច្ចមួយដែលមានឧត្តមភាពប្រកួតប្រជែងខ្ពស់អាស៊ានត្រូវរៀបចំនិងអនុវត្តប្រកួតប្រជែងគោលនយោបាយការពារអ្នកប្រើប្រាស់កម្មសិទ្ធិបញ្ញា ការអភិវឌ្ឍហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធទាំងទន់ និងរឹង និងការរៀបចំនីតិវិធីពន្ធដារ។ លោក Robert v.Longo ជានាយកវិទ្យាស្ថានអន្តរជាតិកម្ពុជាបានបញ្ជាក់ថា អាស៊ានមានប្រជាជនសរុបជាង ៦០០លាននាក់ និងផលិតផលសរុបប្រមាណ៣លានលានដុល្លារ ដែលជាសេដ្ឋកិច្ចធំជាងគេទី៥នៅលើពិភពលោក អាស៊ានជាដៃគូពាណិជ្ជកម្មដ៏ធំ និងជាទីទាក់ទាញវិនិយោគក្នុងពិភពលោក។ ការព្យាករថា ក្រោយ

ពីការបង្កើតសហគមន៍សេដ្ឋកិច្ចអាស៊ានត្រឹមឆ្នាំ២០១៧ សហគមន៍នេះនឹងបង្កើតការងារថ្មី ប្រមាណ ១៧០លានការងារ ដែលចូលរួមចំណែកយ៉ាងខ្លាំងលើការជំរុញផលិតភាពសេដ្ឋកិច្ច និង ការលើកកម្ពស់ជីវភាព និងគុណភាពរស់នៅរបស់ប្រជាជន។ សហគមន៍នេះមិនត្រឹមតែដើរតួនាទី ខាងសេដ្ឋកិច្ច និងពាណិជ្ជកម្មប៉ុណ្ណោះទេ តែក៏ដើរតួនាទីស្នូលដើម្បីធានាស្ថិរភាព សន្តិសុខ តុល្យភាពតំបន់ និងពិភពលោកផងដែរដើម្បីឲ្យយុវជនក៏ដូចជាប្រជាជនកម្ពុជាទទួលបាន ប្រយោជន៍ពីសមាហរណកម្មសហគមន៍អាស៊ាននេះគឺ៖

ក- យុវជនកម្ពុជាគួរសិក្សាភាសាអង់គ្លេសឲ្យបានស្ទាត់ទាំងការនិយាយ អាន ស្តាប់ និងសរសេរ ព្រមទាំងភាសារបស់ប្រទេសអាស៊ានមួយទៀតកាន់តែប្រសើរ។ ទោះបីប្រទេសកម្ពុជាធ្លាប់ទទួល បាននូវអាណានិគមនិយមផ្នែកភាសាបារាំងពី(១៨៦៣-១៩៥៣) ហើយមរតកនេះបានដក់ជាប់ជា មួយធនធានមនុស្សជំនាន់មុនសង្គ្រាមក៏ដោយក៏មនុស្សបច្ចុប្បន្នបានចាប់អារម្មណ៍សិក្សាភាសា អង់គ្លេសវិញថ្មីត្បិតតែយើងបានដាក់ភាសានេះក្នុងកម្មវិធីសិក្សាចាប់ពីឆ្នាំ១៩៩៣ ដល់បច្ចុប្បន្ននេះ ក៏ធនធានមនុស្សខាងភាសាអង់គ្លេសនេះនៅមានកម្រិតនៅឡើយដោយសារ កត្តាប្រព័ន្ធអប់រំ កម្ម វិធីសិក្សា និងធនធានគ្រូ។ ឆ្នាំសិក្សា២០១៤-២០១៥ កម្មវិធីសិក្សាភាសាអង់គ្លេសត្រូវបានដាក់ឲ្យ សិស្សសិក្សាចាប់ពីថ្នាក់ទី៤នៃកម្រិតបឋមសិក្សារហូតដល់ថ្នាក់ឧត្តមសិក្សា ប៉ុន្តែបញ្ហាក៏នៅចោទ ឡើងដោយកង្វះខាតនូវធនធានគ្រូបង្រៀនភាសាអង់គ្លេសនៅកម្រិតបឋមសិក្សា ខ្វះវិធីសាស្ត្រ និង សម្ភារៈក្នុងការបង្រៀនឲ្យសិស្សអាន ស្តាប់ និយាយ និងទម្លាប់សរសេរឲ្យបានល្អនោះ ។ គ្រូ ភាសាអង់គ្លេសដែលមានជំនាញ និងទទួលបានការបណ្តុះបណ្តាលពីជនជាតិម្ចាស់ភាសាច្រើនតែ ប្រមូលផ្តុំនៅតែទីក្រុងភ្នំពេញ ទីប្រជុំជន ឬសាលាឯកជន ឬអាចទៅបម្រើការងារក្រុមហ៊ុន អង្គការ នានា ព្រោះបានប្រាក់កម្រៃខ្ពស់ជាងសាលារដ្ឋ។ ចំណេះដឹងភាសាអង់គ្លេស គឺតម្រូវឲ្យយុវជន សិស្ស និស្សិតចេះទាំងភាសាអង់គ្លេសទូទៅ និងជំនាញដើម្បីដណ្តើមទីផ្សារការងារព្រោះសមាជិក អាស៊ានដទៃទៀតហាក់បីកំណត់យកភាសាអង់គ្លេសជាភាសាផ្លូវការទៅហើយ។ ឯកឧត្តមបណ្ឌិត សភាចារ្យ សិន សំណាង អតីតប្រធានរាជបណ្ឌិត្យសភាកម្ពុជាមានប្រសាសន៍ថា យុវជនកម្ពុជា ចាំបាច់ត្រូវតែមានចំណេះដឹងឲ្យបានច្បាស់លាស់បំផុតលើភាសាអង់គ្លេសដើម្បីពន្យល់ឲ្យគេ ស្គាល់ពីសមត្ថភាពខ្លួនឯង និងពន្យល់ប្រាប់ពីតម្លៃសេដ្ឋកិច្ច វប្បធម៌ ប្រវត្តិសាស្ត្រ ភូមិសាស្ត្រដល់ អ្នកដទៃឲ្យគេមានជំនឿជាក់ផ្តល់ការងារបង្កើនប្រាក់ចំណូលនិងអាចប្រកួតប្រជែងស្មើមុខស្មើមាត់ ជាមួយបុគ្គលិកមកពីបណ្តាប្រទេសផ្សេងៗក្នុងតំបន់។ ដូច្នេះភាសាអង់គ្លេសគឺជាមូលដ្ឋានគ្រឹះ របស់យុវជនកម្ពុជាដើម្បីត្រៀមខ្លួនសមាហរណកម្មសេដ្ឋកិច្ចក្នុងសហគមន៍អាស៊ាន។ ក្រៅពីភាសា អង់គ្លេសយុវជនមិនគួរបោះបង់ចោលនូវភាសាចិនបានទេ ព្រោះថាបើតាមទំហំសេដ្ឋកិច្ច និង តួនាទីចិន និងអាស៊ាន អ្នកវិនិយោគជនជាតិចិនទំនាក់ទំនងខាងប្រវត្តិសាស្ត្រ វប្បធម៌ចិន ក្នុង ចំណោមប្រជាជាតិអាស៊ាន នោះភាសាចិននឹងក្លាយជាភាសាទី២ បន្ទាប់ពីភាសាអង់គ្លេសសម្រាប់ ទំនាក់ទំនងពាណិជ្ជកម្មក្នុងតំបន់។

ខ-យុវជនត្រូវសម្រេចមុខជំនាញឯកទេសរបស់ខ្លួនឲ្យបានពិតប្រាកដក្នុងន័យនេះពួកគេត្រូវខិតខំ សិក្សាបន្ថែម និងសង្កេតស្វែងយល់ពីតម្រូវការការងារ និងការវិវត្តក្នុងបរិបទធុរកិច្ចជាទូទៅ។

លើសពីនេះទៀត យុវជនកម្ពុជាត្រូវរៀបចំបើកចិត្តឲ្យទូលាយរៀនពីមនុស្សនៅជុំវិញខ្លួនជាពិសេស ការគិតប្រកបដោយគំនិតច្នៃប្រឌិតដើម្បីប្រមូលបាននូវជំនាញនិងចំណេះដឹងពិតប្រាកដ។ អ្វីដែល ជាចំណុចល្អមិនអាចបដិសេធបាននោះគឺយុវជនកម្ពុជាជារួមមាន អត្តចរិតល្អ រូសរាយរាក់ទាក់ និងសង្វាតព្យាយាម។ កម្មវិធីសិក្សាទាំងក្នុងសាលារដ្ឋ និងឯកជនត្រូវតែមានការផ្លាស់ប្តូរទៅតាម ស្ថានភាពតម្រូវការទីផ្សារពលកម្មក្នុងតំបន់ ជាពិសេសតាមកម្មវិធីសិក្សារបស់ប្រទេសដែលមាន កំណើនសេដ្ឋកិច្ចខ្ពស់ដូចជាប្រទេសសិង្ហបុរី ប្រទេសថៃជាដើម ដើម្បីឲ្យយុវជនយើងដណ្តើមបាន ការងារខ្លះពីបណ្តាប្រទេសទាំងនោះទាំងផ្នែកកម្រិតជំនាញ និងពលកម្ម។ ជំនាញដែលត្រូវបណ្តុះ បណ្តាលដូចជា ទំនាក់ទំនងអន្តរវប្បធម៌ ជំនាញសរសេរភាសាអង់គ្លេសផ្លូវការ ជំនាញចរចា និង លក់ ជំនាញនិយាយជាសាធារណៈ ជំនាញគ្រប់គ្រង ជំនាញផែនការ ជំនាញICT...។ល។ ជំនាញ ទាំងអស់នេះសុទ្ធតែប្រទេសមហាអំណាចសេដ្ឋកិច្ចកំពុងអនុវត្តជាពិសេសប្រព័ន្ធព័ត៌មាន បច្ចេក- វិទ្យានេះ ដែលពេញនិយមណាស់ក្នុងយុគសម័យសាកលភាវូបនីយកម្មជាពិសេសកំណើនសេដ្ឋ- កិច្ចជាតិតាមរយៈសកម្មភាពប្រព័ន្ធព័ត៌មានវិទ្យាហើយបានក្លាយជាចំណេះដឹងមួយជំរុញឲ្យជីវភាព រស់នៅរបស់ប្រជាជនកាន់តែល្អប្រសើរ។ ជាមួយគ្នានេះក្រសួងអប់រំនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា បានបង្កើតនូវសាលាធនធាននៅតាមបណ្តាខេត្តចាប់ពីឆ្នាំ២០០៥មក។ តាមខេត្តនីមួយៗយ៉ាង ហោចណាស់ក៏មានអគារធនធាន១ ឬ២ដែរ។ គោលបំណងនៃការកសាងអគារធនធានតាមវិទ្យា- ល័យគឺតម្រូវឲ្យសិស្សអនុវត្តក្នុងបន្ទប់ពិសោធន៍ **អនឯកសារនៅបណ្ណាល័យនិងបន្ទប់កុំព្យូទ័រ ដែលជា កត្តាបង្កនៃការ ពង្រឹងសមត្ថភាពជំនាញ។ អគារធនធានចំនួន២៦បាននិងកំពុងដំណើរការរៀន និង បង្រៀនកុំព្យូទ័រ ពិសោធន៍ផ្នែកវិទ្យាសាស្ត្រ និងបណ្ណាល័យនៅអគារធនធាន។ សំដៅធានាដល់ការ អភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចជាតិដោយផ្អែកលើចំណេះដឹង មានលំយោលធនធានមនុស្សដែលមានជំនាញបច្ចេក ទេសវិជ្ជាជីវៈ សីលធម៌រស់នៅល្អ ការស្រាវជ្រាវបែបវិទ្យាសាស្ត្រសម្រាប់បម្រើឲ្យសកម្មភាពបង្កនៃផ្នែក ឧស្សាហកម្ម សហគ្រាសខ្នាតតូច និងបច្ចេកវិទ្យាទំនើប កម្មករជំនាញដែលលើកកម្ពស់ជីវភាពរស់នៅ កាន់តែល្អប្រសើរ។ គោលនយោបាយអគារធនធាន គឺជាគំនិតផ្តួចផ្តើមថ្មីមួយក្នុងការចូលរួមចំណែកដោះ ស្រាយបញ្ហាប្រឈមរបស់សាលាក្នុងការផ្តល់ឱកាសដល់សិស្សានុសិស្ស និងគ្រូបង្រៀនអភិវឌ្ឍសមត្ថភាព លើការស្រាវជ្រាវវិទ្យាសាស្ត្រ និងបច្ចេកវិទ្យា ប៉ុន្តែលទ្ធផលវិជ្ជាជីវៈបានឆ្លើយតបនឹងគោលដៅ ឡើយ។ ក្រៅពីមុខវិជ្ជាជីវៈជំនាញទាំងអស់នេះ យុវជនកម្ពុជាត្រូវចេះដឹង និងស្វែងយល់នូវបណ្តាមុខ វិជ្ជាផ្សេងៗជាច្រើនទៀតដូចជា បញ្ហាសន្តិសុខស្បៀង ប្រព័ន្ធកសិកម្ម និងទីផ្សារ យល់ដឹងពីការអភិវឌ្ឍ មហាតំបន់ឧទ្ទេសកម្មប្រកបដោយនិរន្តរភាព ធនធានមនុស្សក្នុងការអភិវឌ្ឍបរិស្ថានតាមបណ្តាប្រទេស ក្នុងតំបន់ ឥទ្ធិពលវប្បធម៌និងបញ្ហាហានិភ័យ ភូមិមួយផលិតផលមួយ...។ល។ ហើយក៏ត្រូវធ្វើសមា- ហរណកម្មគ្រឹះស្ថានឧត្តមសិក្សាកម្ពុជាទាំងកម្មវិធីសិក្សា ធនធានគ្រូ និងសិស្ស និស្សិតជាមួយបណ្តា សាកលវិទ្យាល័យនានាក្នុងតំបន់ផងដែរ។**

(នៅមានត) ដោយលោក គ្លុយ សុគាន

ប្រភពនៃការអប់រំក្នុងពិភពលោក (ត)

៧.២ ការរួមចំណែកពីមជ្ឈិមសម័យ ចំពោះការអប់រំលោកខាងលិច

ក.ចំណេះដឹងដែលបានរក្សាទុក និងការរក្សាទុកជាទម្លាប់ជ័យជំនះ

អ្នកអប់រំមជ្ឈិមសម័យ បានរួមចំណែកដល់ការអប់រំមជ្ឈិមសម័យ ជាបឋមគឺតាមការរក្សាទុក និងរក្សាជាទម្លាប់នូវចំណេះដឹង នោះគឺថាតាមការបង្ហាញវាជាមួយក្របខ័ណ្ឌដែលបានរៀបចំ ត្រឹមត្រូវ។ សាលារៀន ព្រះវិហារ វត្ត និងជើងវត្ត ទាំងអស់បានផ្ទេរចំណេះដឹង។ តួយ៉ាងនៃនិន្នាការ នេះ គឺជាសាកលវិទ្យាល័យមជ្ឈិមសម័យ ដែលជាមូលដ្ឋានគ្រឹះសម្រាប់សាកលវិទ្យាល័យទំនើប។ ជាមួយកំពែងទាំងនេះ អ្នកអប់រំមជ្ឈិមសម័យ មិនគ្រាន់តែបានបង្រៀនទេ ប៉ុន្តែថែមទាំងបានរក្សាទុកចំណេះដឹង តាមការកត់ត្រា និងប្រមូលចងក្រងជាក្រមទៀតផងដែរ។

៨.មនុស្សនិយមក្លាស៊ីក(តន្តី)នៃបុរសសម័យ

ក.ការនិយមឡើងវិញនៃវិញ្ញាណស្ថានភាពនៃក្លាស៊ីក

បុរសសម័យ ដែលបានចាប់ផ្តើមក្នុងសតវត្សទី១៤ហើយឈានដល់ចំណុចកំពូលក្នុងសតវត្សទី១៥ ដោយកត់សម្គាល់ទៅលើការនិយមឡើងវិញនូវវិញ្ញាណស្ថានភាពមនុស្សនិយមនៃអក្សរសាស្ត្រ ឡាតាំង និងក្រិក។ វាត្រូវបានគេចាត់ទុកថា រយៈពេលអន្តរកាលរវាងមជ្ឈិមសម័យ និងសម័យ ទំនើប។ អ្នកប្រាជ្ញបុរសសម័យ នៃមនុស្សនិយមក្លាស៊ីក ដូចជាការអប់រំនិងសាលារៀនមជ្ឈិមសម័យ បានបង្កើតប្រភពជំនាញរបស់គេក្នុងអតីតកាល និងសង្កត់ធ្ងន់លើអក្សរសិល្ប៍ក្លាស៊ីក។ ទោះជា យ៉ាងនេះក្តី មិនដូចទស្សនវិជ្ជាមជ្ឈិមសម័យទេ ពួកមនុស្សនិយមក្លាស៊ីក យកចិត្តទុកដាក់តែទៅ លើអក្សរសិល្ប៍ជាងសាសនវិទ្យា^{៣៦}។

ខ.មនុស្សនិយមបែបក្លាស៊ីកក្នុងប្រទេសអ៊ីតាលី

បុរសសម័យ ត្រូវបានគេកត់សម្គាល់ជាពិសេសក្នុងប្រទេសអ៊ីតាលី ជាកន្លែងដែលការរស់ ឡើងវិញខាងពាណិជ្ជកម្ម ផ្តល់មូលនិធិដ៏ច្រើនពីសិល្បៈ និងអក្សរសាស្ត្រ។ មនុស្សនិយមក្លាស៊ីក អ៊ីតាលី ដោយចាត់ទុកខ្លួនឯងជារជនអក្សរសាស្ត្រនោះ គឺត្រូវបានស្វ័យប្រកាសថា ឆ្នាំចំណេះដឹង (custodians of knowledge)។ នៅអ៊ីតាលី ស្នាដៃ Dante, Petrarch, និងBoccaccio បានឆ្លុះបញ្ចាំង ការនិយមឡើងវិញផ្នែកអក្សរសាស្ត្រមនុស្សនិយម។ ពួកអភិជនអ៊ីតាលី បានបង្កើតសាលារៀន មនុស្សនិយម ដើម្បីរៀបចំកុមារក្នុងការសិក្សាបែបក្លាស៊ីកដែលត្រូវនិយមឡើងវិញ។

គ.គំរូនៃក្រុមបង្កើតវិញ

ដោយជំទាស់ទៅនឹងប្រព័ន្ធទស្សនវិជ្ជាសុទ្ធនាសាសនា អ្នកអប់រំមនុស្សនិយមក្លាស៊ីក បាន ត្រឡប់សាជាថ្មីទៅរក Isocrates និង Quintillian ។ ក្នុងអក្សរសិល្ប៍ក្រិក និងឡាតាំង គេបានរក ឃើញគំរូនៃឧត្តមភាពអក្សរសាស្ត្រ និង រចនាបទ ឧត្តមគតិនៃមនុស្សដែលមានការអប់រំ និង ទស្សនៈគតិបណ្ឌិតបុរាណកាលដែលគួរឲ្យស្រឡាញ់ជាទីបំផុត។ សម្រាប់អ្នកអប់រំមនុស្សនិយម

^{៣៦} J.R. Hale, Renaissance Europe (New York: Basli Blackwell, 2000).

ពួកក្រុមមន្ត្រីរាំង បានក្លាយជាមនុស្សគម្រូដែលមានការអប់រំ។ មនុស្សម្នាក់ដែលមានបែបបទ និង ភាពថ្លៃថ្នូរ ត្រូវអប់រំដោយសេរីក្នុងអក្សរសាស្ត្រក្លាស៊ីក ក្រុមមន្ត្រីរាំង គឺជាអ្នកការទូតដ៏ប៉ិនប្រសប់ ដែលអាចធ្វើជាអ្នកគ្រប់គ្រងដ៏ល្អក្នុងកិច្ចការរបស់រដ្ឋ។ Baldesar Castiglione (1478-1529) បាន ពិពណ៌នាក្រុមមន្ត្រីរាំង និងការអប់រំដែលមានសារៈសំខាន់ដល់អក្សរសាស្ត្រក្រិក និងឡាតាំង ព្រមទាំង សេចក្តីគួរសមតាមរបៀបក្រុមមន្ត្រីរាំងក្នុងសៀវភៅរបស់គាត់ The Book of the Courtiers^៧។

ឃ. ការគិតដ៏ល្អិតល្អន់

អ្នកអប់រំមនុស្សនិយមបុរសម័យ ជាមនុស្សដែលមានការចេះដឹងខាងអក្សរសាស្ត្រ ដូចជាអ្នក និពន្ធ កវី អ្នកបកប្រែនិងអ្នករិះគន់។ គ្រូបង្រៀនដែលជាសិល្បករ អ្នករិះគន់សង្គមនិងការនិយម ពួកគេនាំមកនូវការប៉ិនប្រសប់កំប្លែង សម្រស់និងការនិពន្ធដៀលគួរ ព្រមទាំងពហុស្នូតភាពចំពោះ ការងាររបស់ពួកគេ។ ដោយប្រមើលមើលការបញ្ជាក់អះអាងនាពេលសព្វថ្ងៃនេះ ទៅលើការគិត ល្អិតល្អន់នោះ ពួកគេស្វែងរកអប់រំមនុស្សដែលមានចិត្តគិតបានល្អិតល្អន់ ដែលអាចប្រឆាំងនឹង ទំនៀមទម្លាប់ដែលមានរួចហើយ បង្ហាញនិងកែភាពសមរម្យក្នុងអក្សរសាស្ត្រនិងជីវិត។ នៅក្នុង អឺរ៉ុបប៉ែកខាងជើងពួកអ្នកប្រាជ្ញមនុស្សនិយមបានពិនិត្យយ៉ាងល្អិតល្អន់នូវស្នាដៃសាសនវិទ្យា- មជ្ឈិមសម័យ។

ប៉ុន្តែពួកមនុស្សនិយមបុរសម័យ ជាញឹកញាប់ បានចៀសវាងរវាងខ្លួនឯង និងចំនួនមនុស្សដ៏ ច្រើនដោយដកយកបញ្ញត្តិដ៏សំខាន់នៃធម្មជាតិពីអក្សរសាស្ត្រដែលមានវ័យចំណាស់ដោយប្រុង ប្រយ័ត្ន។ ស្រាវជ្រាវបាយដូរដែលបានផលិតដ៏ល្អ ត្រូវបានគេប្រើប្រាស់ដើម្បីលំអអាហារល្ងាចដ៏ ថ្លៃថ្នូរនោះ។ ការអប់រំមនុស្សនិយម គឺជាមនុស្សដែលស្គាល់ពីស្ថានភាពពិតប្រាកដ។ វាមិនត្រូវ បានគេផ្តល់ឲ្យជនគ្រប់គ្នានោះទេ តែរក្សាទុកសម្រាប់ជន។

ង. ការចូលរៀនដែលមានកំណត់

បុរសម័យ មិនបានពង្រីកការយកចិត្តទុកដាក់ដល់សាលារៀនខ្លាំងពេកទេ។ ពួកមនុស្ស និយមដែលបានត្រៀមរៀបចំទុក និងសាលាមធ្យមសិក្សាបានអប់រំកុមារអភិជន និងវណ្ណៈខ្ពស់។ សាលាបឋមសិក្សាបានបម្រើវណ្ណៈពាណិជ្ជកម្មកណ្តាល។ កុមារដែលមានវណ្ណៈសេដ្ឋកិច្ចសង្គម ទាប បានទទួលការអប់រំក្នុងប្រព័ន្ធតិចតួច។

**៨.១. Erasmus: អ្នករិះគន់ និងមនុស្សនិយមវិទ្យា
ក. Erasmus អំពីការអប់រំ**

Desiderius Erasmus (1465-1536) ជាមនុស្សនិយមវិទ្យាក្លាស៊ីកដែលនាំមុខគេនៃបុរសម័យដែលត្រូវ បានពណ៌នាថាជាគ្រូគំរូក្នុងនាមជាមនុស្សនិយមសកល^៨។ ឥរិយាបថរបស់គ្រូនិយមវិទ្យាសកល គួរតែផ្តល់នូវវិធានបឋមក្នុងសិល្បៈសេរី ជាពិសេសក្នុងមុខវិជ្ជាដូចជាអក្សរសាស្ត្រ ភាសា ប្រវត្តិ វិទ្យា និងសាសនាដែលមានប្រយោជន៍ក្នុងការបកប្រែស្នាដៃក្លាស៊ីក។ ដូចជាQuintillian ដែរ

^៧ Baldesar Castiglione, The Book of the Courtier, trans. C.S. Singleton (New York: Doubleday, 1959). A Commentary is Peter Burke, The Fortunes of Courtiers: The European Reception of Castiglione's Cortigiano (University Park: Pennsylvania State University Press, 1996)
^៨ For Biographies of Erasmus, see Leon E. Halkin, Erasmus: A Critical Biography (Oxford, U.K., and Cambridge, Mass: Basil Blackwell, 1993); and James McConics, Erasmus (New York: Oxford University Press, 1991)

Erasmus មានទស្សនៈទូលំទូលាយពីការអប់រំ ការផ្តល់ដំបូន្មានដល់មាតាបិតា ដែលការអប់រំនៅសម័យដើម មានភាពចាំបាច់ក្នុងការបង្កើតឥរិយាបថ និងអាកប្បកិរិយាកុមារ សម្រាប់ការអប់រំសម័យក្រោយ។ កុមារត្រូវបានគេផ្តល់សិទ្ធិឲ្យមាតាបិតា និងគ្រូ ដែលជាគម្រូនៃសេចក្តីគួរសម (Civility) និងវប្បធម៌។

ខ. ការលើកកម្ពស់សៀវភៅ និងអក្សរសិល្ប៍

ក្នុងនាមជាមនុស្ស Erasmus មានការព្រួយបារម្ភបំផុតជាមួយការបង្រៀនអក្សរសិល្ប៍។ គាត់បានផ្តល់យោបល់ថា ការជំរុញសិស្សឲ្យអានសៀវភៅល្អៗ តាមការឲ្យពួកគេស្រាវជ្រាវអត្ថន័យរបស់អ្នកនិពន្ធ នៅក្នុងជីវិតផ្ទាល់ខ្លួនរបស់ពួកគេ។ គាត់បានលើកទឹកចិត្តគ្រូបង្រៀនឲ្យប្រើប្រាស់ការសន្ទនា ល្បែង និងសកម្មភាពទាំងឡាយ ដើម្បីពន្យល់អត្ថន័យនៃសៀវភៅ។ Erasmus បានអភិវឌ្ឍវិធីដូចតទៅ ដើម្បីបង្រៀនអក្សរសិល្ប៍៖

- ១. បង្ហាញជីវប្រតិបត្តិរបស់អ្នកនិពន្ធ។
- ២. កំណត់អត្តសញ្ញាណប្រភេទនៃសៀវភៅ។
- ៣. ពិភាក្សាដំណើរសាច់រឿង។
- ៤. ឆ្លុះបញ្ចាំងទៅលើការអនុវត្តផ្នែកទស្សនវិជ្ជា និងសីលធម៌របស់សៀវភៅ។
- ៥. វិភាគរចនាបទនិពន្ធរបស់អ្នកនិពន្ធ^{៣៨}។

គ. ការប្រឆាំងនឹងអំពើហិង្សា

ការជំទាស់របស់ Erasmus ចំពោះសង្គ្រាម និងហិង្សា ត្រូវបានបង្ហាញឲ្យឃើញក្នុងសៀវភៅរបស់គាត់មានឈ្មោះថា ការអប់រំព្រះអង្គម្ចាស់ដែលកាន់សាសនាគ្រិស្ត (១៥១៦) (The Education of the Christian Prince)^{៤០}។ គាត់បានផ្តល់ដំបូន្មានដល់អ្នកទាំងឡាយ ដែលនឹងធ្វើជាគ្រូបង្រៀនទោលដល់ព្រះអង្គម្ចាស់ ដើម្បីឲ្យជឿជាក់ថា ព្រះអង្គបានសិក្សាបានច្រើនអំពីប្រជាជននៃព្រះរាជាណាចក្ររបស់ព្រះអង្គ ដូចជាប្រពៃណី ទំនៀមទម្លាប់ ស្នាដៃ និងបញ្ហាទាំងឡាយ។ មិនដូចនោះ Machiavelli ដែលបានអះអាងថា ព្រះរាជាគួរតែគ្រប់គ្រងដោយសេចក្តីកោតក្រែងនិងភាពប៉ិនប្រសប់ ឬសម្របសម្រួលនោះ Erasmus បានផ្តល់ដំបូន្មានដល់ព្រះអង្គម្ចាស់ ឲ្យទទួលបានសេចក្តីស្រឡាញ់ពីមុខវិជ្ជារបស់ខ្លួន ហើយនឹងសិក្សាសិល្បៈនៃសន្តិភាព ជាពិសេសការទូត និងចៀសវាងសង្គ្រាម។

៨.២. បុណ្យសម័យនៃការអប់រំលោកខាងលិច

ក. ការបញ្ជាក់ន័យអក្សរសិល្ប៍ និងភាសាភ្លាស៊ីក

ពួកមនុស្សនិយមវិទ្យាបុណ្យសម័យ បានសង្កត់ធ្ងន់ទៅលើចំណេះដឹងភាសាក្រិក និងឡាតាំង ថាជាសញ្ញាសម្គាល់ពិតនៃមនុស្សដែលមានការអប់រំ។ អស់រយៈពេលជាច្រើនសតវត្សចំណូលចិត្តមនុស្សនិយមវិទ្យាភ្លាស៊ីក បានបង្កើតការអប់រំមធ្យមសិក្សា និងឧត្តមសិក្សាលោកខាងលិច។ នៅទ្វីបអឺរ៉ុប និងសហរដ្ឋអាមេរិក សាលាវិជ្ជាជីវៈ មហាវិទ្យាល័យ និងសកលវិទ្យាល័យជាច្រើន

^{៣៨} William H. Woodward, Desiderius Erasmus: Concerning the Aim and Method of Education (New York: Teachers College Press, 1994).

^{៤០} Robert D. Sider and John B. Payne, eds. Collected Works of Erasmus (Toronto: University of Toronto Press, 1990).

តម្រូវឲ្យមានចំណេះដឹងខាងភាសាឡាតាំង សម្រាប់ការចូលរៀនរហូតដល់ចុងសតវត្សទី១៩។

ខ. ចំណេះដឹងខាងមនុស្សនិយម (មិនមែនខាងវិទ្យាសាស្ត្រ)

វាជារឿងសំខាន់ផងដែរ ដើម្បីកត់សម្គាល់ថា Erasmus និងអ្នកអប់រំបុរសមួយផ្សេងទៀត កំពុងជំរុញដល់បញ្ញត្តិនៃចំណេះដឹងខាងមនុស្សនិយម ឬមជ្ឈមណ្ឌលមនុស្ស។ ជាជាងការឈាន ទៅដល់ប្រធានបទមនុស្សនិយមរបស់គេ តាមរយៈការសង្កេតបែបវិទ្យាសាស្ត្រនោះ អ្នកអប់រំ មនុស្សនិយម បានស្រាវជ្រាវការយកចិត្តទុកដាក់របស់គេ តាមរយៈអក្សរសិល្ប៍។ ក្រោយមក គោលវិធីនេះអាចទប់ទល់បាននឹងកំណែទម្រង់របស់ Rousseau, Comenius, Pestalozzi, និង Dewey (បកស្រាយពេលក្រោយ) ដែលអ្នកទាំងអស់គ្នាបានពោលអះអាងប្រឆាំងនឹងការបង្រៀន ដែល បានសង្កត់ធ្ងន់ទៅលើអក្សរសិល្ប៍ នៅពេលដែលមិនបានយកចិត្តទុកដាក់ទៅលើបទពិសោធន៍។

គ. រោងពុម្ព

ការច្នៃប្រឌិតរោងពុម្ពក្នុងឆ្នាំ១៤២៣ ក្នុងទ្វីបអឺរ៉ុប បានធ្វើឲ្យជឿនលឿនដល់អក្ខរកម្ម និង ការសិក្សាអប់រំគួរឲ្យចាប់ចិត្ត។ មុនពេលមានរោងពុម្ព សិស្សបានចម្លងដោយផ្ទៃក្នុងនូវការសរសេរ តាមអានពីគ្រូ។ ការបង្រៀននៅសកលវិទ្យាល័យគឺជាបទពិសោធន៍ពិសេសចាំបាច់ដែលក្នុងនោះ សិស្ស ឬនិស្សិត កត់ត្រាពាក្យសម្តីរបស់សាស្ត្រាចារ្យរបស់ពួកគេ។

ត្រឹមពាក់កណ្តាលសតវត្សទី១៥ ពួកអឺរ៉ុបបានឆ្លងកាត់នូវបទពិសោធន៍ ជាមួយនឹងប្រភេទ លោហធាតុដែលអាចធ្វើចលនាបាន។ Johannes Gutenberg ជាងទងជាតិអាណ្លីម៉ង់ម្នាក់ បានច្នៃ ប្រឌិតលោហធាតុដំរឹងមាំ ដើម្បីបង្កើតអក្សរសម្រាប់រោងពុម្ព។ គម្ពីររបស់គាត់ក្នុងឆ្នាំ១៤៥៥ គឺជា សៀវភៅលើកដំបូង ដែលបានបោះពុម្ពបែបនោះ។ ការបោះពុម្ព បានរាលដាលពាសពេញទ្វីបអឺរ៉ុប ដោយផលិតផលកើនឡើងច្រើនជាងមុន ហើយនិងកាត់បន្ថយចំណាយទៅលើសៀវភៅ។ វា បង្កើតព័ត៌មាន ដែលអាចឈានទៅដល់ការអានដែលមានភាពទូលំទូលាយជាងមុន^{៤១}។ វាជា នវកម្មបច្ចេកទេសដ៏សំខាន់ដែលផលរបស់វា នាំមកដល់ការសាយភាយព័ត៌មានកុំព្យូទ័រ។

(នៅមានត)

អនុបណ្ឌិត សូ សុធីរ

“ឈ្លោះគ្នាក្នុងគ្រួសារ ដូចស្រាតកាយាបង្ហាញញាតិ
ឈ្លោះគ្នាក្នុងសង្គមជាតិ ដូចលាតកំណប់បង្ហាញចោរ។”
បុរាណភាសិត

^{៤១} Lucien Febvre and Henri-Jean Martin, The Coming of the Book: The Impact of Printing, 1450-1800 (London: Verso, 1990)

វត្តអារាមជាមជ្ឈមណ្ឌលវប្បធម៌របស់ប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរ(ត)

៣- តើអ្នកណាជាអ្នកកសាងវត្តអារាម?

ដូចបានបញ្ជាក់ស្រាប់រួចមកហើយថា ប្រជាជនខ្មែរបានផ្សារភ្ជាប់ខ្លួនទៅនឹងវត្តអារាមតាំងពីកំណើត។ ទំនាក់ទំនងរវាងវត្តអារាមនឹងជីវភាពរស់នៅរបស់ប្រជាជនខ្មែរ មានភាពរឹងមាំណាស់មិនអាចកាត់ផ្តាច់បានឡើយ។

វត្តជាប់របស់ឧបាសកឧបាសិកាពុទ្ធបរិស័ទ ពេលគឺប្រជាជនក្នុងភូមិ ស្រុកនៅជុំវិញវត្តនោះ។ ប្រជាជនជាអ្នកកសាងវត្ត គេចាត់ទុកវត្តជាសម្បត្តិរួមរបស់គេ។ ព្រះសង្ឃជាអ្នកទ្រទ្រង់ថែរក្សាវត្តអារាម។

នៅសម័យបុរាណ ពេលដែលដីធ្លីនៅទូលាយ គេនាំគ្នាជ្រើសរើសរកដីខ្ពស់ មានព្រៃឈើមានទឹកនៅជិតធ្វើជាវត្ត ឬគេតាំងវត្តនៅកន្លែងដែលប្រជាជនជឿថាមានខ្មោច ព្រាយ បិសាច ដែលតែងតែមកយាយីដល់ជីវភាពរស់នៅរបស់ប្រជាជន។

ប៉ុន្តែក្រោយមក ពេលដែលដីធ្លីកាន់តែចង្អៀត ប្រជាជនកាន់តែច្រើន វត្តអារាមក៏បំបែកខ្លួនទៅតាមកំណើនរបស់ប្រជាជនដែរ គឺប្រជាជនដែលចង់បានវត្តសម្រាប់គោរពប្រតិបត្តិនៅជិតផ្ទះខ្លួនក៏នាំគ្នាកសាងវត្តថ្មីទៀត។

គេអាចកសាងវត្ត ដោយសារមានសប្បុរសជនធ្វើអំណោយ ដីធ្លី ឬប្រាក់កាស ឬក៏ទ្រព្យសម្បត្តិដើម្បីទិញដីធ្លី ទិញសម្ភារៈសំណង់ផ្សេងៗ។

ជូនកាលអំណោយរបស់សប្បុរសជនម្នាក់ ក៏ល្មមអាចសង់វត្តមួយបាន ជូនកាលគេនាំគ្នាកាត់ដីធ្លីដែលនៅជាប់គ្នា ឬផ្លាស់ប្តូរដីគ្នា រួមបញ្ចូលគ្នាឲ្យបានធំល្មមនឹងកសាងវត្តបាន។

ចំពោះការសាងសង់កុដិ វិហារ សាលាបុណ្យ សាលាបាលី...និយាយរួម គឺសំណង់ស្ថាបត្យកម្មក្នុងវត្តទាំងមូល គឺពុទ្ធបរិស័ទជាអ្នក ជួយឧបត្ថម្ភនិងរ៉ាប់រង។

ពេលសង់បានអគារហើយ គឺប្រជាជនជាអ្នកសម្រេចថា ត្រូវនិមន្តព្រះសង្ឃអង្គណាមកធ្វើជាចៅអធិការ។ គណៈកម្មការ អាចារ្យវត្ត ក៏ត្រូវបង្កើតឡើងដែរដើម្បីបន្តទ្រទ្រង់វត្ត ជួយមើលដំណើរការរបស់វត្ត និងការដឹកនាំវត្តរបស់ចៅអធិការ។ ភារកិច្ចរបស់អាចារ្យ និងគណៈកម្មការវត្តគឺបន្តជួយសាងសង់សំណង់ទាំងឡាយរបស់វត្ត កែលម្អ ជួសជុលសំណង់ចាស់សាងសង់សំណង់ថ្មី។

ភារកិច្ចទីពីរ របស់ឧបាសកឧបាសិកា គឺការឃ្នាំមើលការគោរពប្រតិបត្តិ ធម្មវិន័យរបស់សង្ឃក្នុងវត្ត។

- តើមានភាពបរិសុទ្ធឬទេ?
- តើត្រឹមត្រូវតាមធម្មវិន័យនិងសិក្ខាបទឬទេ?
- តើការដឹកនាំរបស់គណៈសង្ឃ បានត្រឹមត្រូវល្អដែរឬទេ?

- តើវត្តបម្រើផលប្រយោជន៍រួមរបស់ពុទ្ធបរិស័ទបានតាមសេចក្តីប្រាថ្នាដែរឬទេ?

ប្រសិនបើមានរឿងអាស្រូវណាមួយកើតឡើងនោះមិនអាចកំបាំងនឹងភ្នែករបស់ប្រជាជនបានទេ ព្រោះវត្តជាវត្តរបស់គេ គេមានសិទ្ធិ និងភារកិច្ចរក្សាភាពថ្លៃថ្នូរ និងកិត្យានុភាពរបស់វត្តគេ។

ដើម្បីឲ្យវត្តនៅក្នុងភូមិរបស់គេរស់រានរីកចម្រើនស្ថិតស្ថេរ ប្រជាជនតែងបរិច្ចាគកូនចៅរបស់គេឲ្យបូសជាសង្ឃ ដើម្បីបន្តដឹកនាំវត្តពីជំនាន់មួយទៅជំនាន់មួយទៀត។

៤- តើវត្តអារាមផ្តល់អ្វីខ្លះឲ្យប្រជាជនវិញ?

ក- វត្តអារាមជាទីតាំងនៃព្រះពុទ្ធសាសនា ដែលជាទីពឹងពំនាក់របស់ប្រជាជនគ្រប់ៗរូប

- ព្រះសង្ឃជួយប្រជាជន ឲ្យរំដោះផុតពីការភ័យខ្លាច តាមរយៈការសូត្រមន្តផ្សេងៗ។
- ព្រះធម៌ធ្វើឲ្យពុទ្ធបរិស័ទស្ងប់រំដាប់ រំដោះខ្លួនពីសេចក្តីទុក្ខសោកទាំងឡាយ។
- ព្រះធម៌នាំពុទ្ធបរិស័ទឲ្យដើរតាមផ្លូវត្រូវ មជ្ឈិមប្បដិបទា មានសីល(មានទាន)បញ្ញា សមាធិ មានអដ្ឋង្គិកមគ្គជាអាទិ៍។
- វត្តអារាម ជាកន្លែងស្ងប់រំដាប់ចិត្តឲ្យផុតកង្វល់ក្នុងជីវិត ដែលពោរពេញទៅដោយអវិជ្ជា តណ្ហា សេចក្តីលោភ ហិង្សា សេចក្តីច្រណែនឈ្នានីស អំពើពាល អំពើឃោរឃៅ ការជិះជាន់កេងប្រវ័ញ្ចនិងការកាប់សម្លាប់ ពោលគឺសង្គ្រាមនិងអសន្តិសុខ។ មនុស្សយើង ដើម្បីរស់នៅត្រូវតស៊ូក្នុងជីវិតរបស់ខ្លួន។

ការតស៊ូ តែងប៉ះទង្គិច ការប៉ះទង្គិចនាំឲ្យមានទំនាស់មិនចេះចប់។ ទំនាស់នេះនាំឲ្យមានវិបត្តិទាំងខាងផ្លូវកាយ ទាំងខាងផ្លូវចិត្ត។ ម៉្យាងទៀតមនុស្សកើតមកមាន «កម្ម» មកជាមួយ ហើយកម្មនេះអាចផ្តល់សេចក្តីសុខឬទុក្ខ។ ប៉ុន្តែសេចក្តីទុក្ខជាមរតក ជាសច្ចធម៌ដែលមនុស្សគ្រប់រូបត្រូវទទួល ពិសេសគឺទុក្ខដែលកើតមកពីសេចក្តីកើតស្លាប់។ មនុស្សភ័យខ្លាចសេចក្តីស្លាប់ណាស់ តែមនុស្សមិនខ្លាចប្រព្រឹត្តិអំពើដែលនាំឲ្យទៅរកសេចក្តីស្លាប់នោះទេ។

អ្នកភ័យខ្លាចនឹងសេចក្តីស្លាប់ អ្នកស្អប់ខ្ពើមអំពើបាប អ្នកចង់សាងអំពើល្អ តែងតែទៅពឹងវត្ត។

ខ- វត្តអារាមជាមន្ទីរពេទ្យខាងផ្លូវចិត្តរបស់ពុទ្ធបរិស័ទ

- ព្រះសង្ឃនិងព្រះធម៌អាចជួយព្យាបាល ជួយពន្យល់ពុទ្ធបរិស័ទអ្នកមានទុក្ខ មានកង្វល់រលត់ទុក្ខព្រួយបាន។ ពេលមានកើតហេតុមិនល្អនៅតាមគ្រួសារក្តី នៅភូមិក្តីគេតែងនិមន្តព្រះសង្ឃទៅជួយដោះស្រាយ។
- គ្រប់ពិធីទាំងអស់នៅក្នុងគ្រួសារតាំងពីកើតរហូតដល់ស្លាប់គេមិនដែលចោលព្រះសង្ឃឡើយ។

គ- វត្តអារាមជាកន្លែងជ្រកកោនរបស់អ្នកកម្សត់ទុរគត

គ្រប់វត្តអារាម តែងទទួលចិញ្ចឹមកុមារកំព្រាឥតទីពឹង ព្រមទាំងសិស្សានុសិស្ស ជាកូនចៅរបស់ប្រជាជនដែលនៅទីឆ្ងាយ ខ្វះជម្រក ខ្វះទីសំណាក់ដើម្បីបន្តការសិក្សា។

ជនអនាថា ចាស់ជរា ជនអភ័ព្វឥតសំណាង គ្មានកូនចៅជួយទំនុកបម្រុង តែងទៅជ្រកនៅក្នុងវត្ត ដើម្បីរៀនធម៌អាថិ ដែលជាសំណាក់ចុងក្រោយនៃជីវិតរបស់ខ្លួន។

២៥- វត្តអារាមជាជម្រកនិរត្តិរបស់សត្វម្រឹតិម្រឹតា បក្សាបក្សី មច្ឆជាតិ និងជាកន្លែងរក្សាការពារពូជឈើព្រៃឲ្យគង់វង្ស វត្តជាសួនច្បារ ជាអារាម ជាមណីវិហារ អាចលម្អអារម្មណ៍បាន
 ការបំផ្លាញព្រៃឈើរបស់វត្តអារាម ធ្វើឲ្យបក្សាបក្សីបាត់ជម្រក ហើយក៏ហើរទៅកន្លែងផ្សេងៗ។ ការបំផ្លាញវត្ត ធ្វើឲ្យមច្ឆជាតិ ព្រៃឈើ និងបក្សាបក្សីដែលជាសម្បត្តិធម្មជាតិមានតម្លៃសម្រាប់ទ្រទ្រង់ជីវិតមនុស្ស វិនាសសាបសូន្យ ឬក៏ផុតពូជតែម្តង។

២៦- វត្តអារាមជាកន្លែងកប់ចោលនូវទំនាស់ និងបង្កើតភាពស្មើគ្នា

ពេលចូលទៅដល់វត្ត មនុស្សទាំងអស់គ្នាមានឈ្មោះថាឧបាសក ឧបាសិកា ពេលនោះទោះបីជាមន្ត្រីរាជការមានឋានៈណាក៏ដោយ ក៏ត្រូវថ្វាយបង្គំព្រះពុទ្ធបដិមា ថ្វាយបង្គំព្រះសង្ឃដូចគ្នា។ វត្តអារាមជាកន្លែងដែលឋានៈសង្គមទាំងឡាយត្រូវរលាយចូលគ្នា។ វត្តជាកន្លែងធ្វើឲ្យមនុស្សគ្រប់ស្រទាប់ខិតចូលជិតគ្នា យល់អធ្យាស្រ័យគ្នា អនុគ្រោះឲ្យគ្នាដោយអំណាចនៃព្រះធម៌ នៃធម៌អហិង្សា វិរិយៈ ខន្តី និងភាពទន់ភ្លន់...។

ហេតុនេះ ព្រះសង្ឃប្រកាន់ទសពិធរាជធម៌ និងព្រហ្មវិហារធម៌ឲ្យបានដើម្បីជួយពុទ្ធបរិស័ទឲ្យបានស្មើគ្នា ដោយឥតរើសអើង ឥតប្រកាន់បក្សពួក ឥតប្រកាន់និន្នាការនយោបាយ ប្រកាន់ពណ៌សម្បុរ ប្រកាន់វណ្ណភាពឡើយ។

២៧- វត្តអារាមជាចំណុចកណ្តាលនៃឆ្នងសាមគ្គីភាពជាតិនិងប្រជាធិបតេយ្យ

គ្មានកន្លែងណាដែលនាំប្រជាជនខ្មែរទៅរកសាមគ្គីភាព និងប្រជាធិបតេយ្យបានល្អដូចវត្តអារាមនោះទេ។ ព្រះសង្ឃបានធ្វើគំរូមុនគេក្នុងការរក្សាសាមគ្គីភាព និងប្រជាធិបតេយ្យ។ រីឯប្រជាជនក៏រៀនសូត្រធម៌ទាំងពីរនេះពីវត្តអារាមដែរ។

២៨- វត្តអារាមជាកន្លែងការពារសិទ្ធិរបស់ប្រជាជន

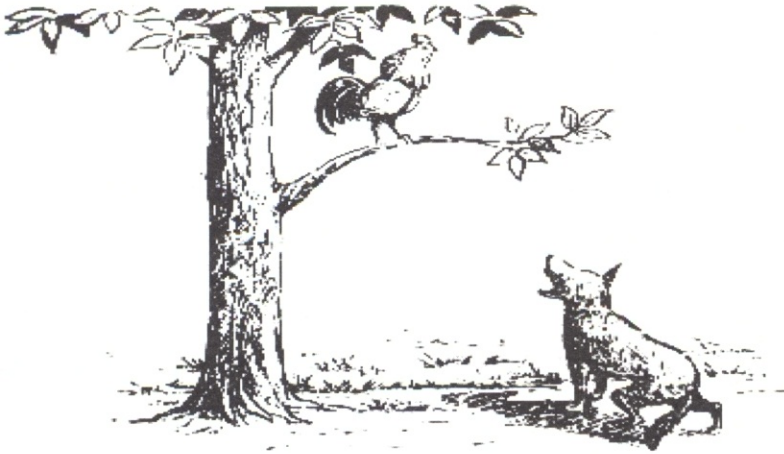
នៅសម័យអាណានិគមបារាំង វត្តអារាមបានជួយលាក់បំពួនជនអ្នកស្នេហាជាតិ ដែលបោះប្រឆាំងបារាំង និងមនុស្សដែលត្រូវរដ្ឋការបារាំងចោទថាជាអ្នកមានទោស។

ក្រោយមកចៅអធិការវត្ត អាចមានសិទ្ធិបិណ្ឌបាត្រយកអ្នកទោសទៅអប់រំឲ្យកែប្រែអត្តចរិតសីលធម៌អ្នកទោសទាំងនោះបាន។ ដូច្នេះវត្តក្លាយទៅជាមណ្ឌលកែប្រែ និងអប់រំឡើងវិញរបស់ប្រជាជន។

គេតែងយកជនខ្ជិលខូច ជនប្រមឹក ជនពាលាអាវ៉ាសែ ទៅប្រគេនព្រះសង្ឃឲ្យជួយអប់រំ។

(នៅមានត)

អក្សរសាស្ត្រពុទ្ធសាសនា
 និពន្ធដោយលោក **ឃី ឆន់**

ចិត្តវិទ្យាអប់រំ

មាតាបិតាពុំមែនជាតុលាការ ពុំមែនជាឆ្នាំគុក តែជាអ្នកនាំផ្លូវសម្រាប់បុត្រជីតា (ត)

- គិតគូរ និងរៀបចំសព្វគ្រប់ជានិច្ច ទាំងសម្ភារ ទាំងពេលវេលាសម្រាប់ការសិក្សារបស់កូន
- បង្កឱកាស ឬលើកទឹកចិត្តកូន ដោយស្តាប់កូននិយាយមុនដំណោះស្រាយបញ្ហានីមួយៗ និងគ្មានការភូតកុហក កុំបង្គាប់ កុំចំអក...កុំបន្ទាបបន្ថោកមាក់ងាយ...ឬសម្តីអសុរោះ(ក្នុងខ្លឹមសារហិង្សាដែលបានវិភាគខាងដើម) ទាំងនេះក៏ដើម្បីផ្តល់នូវស្មារតីមុតមាំ ដែលមនុស្សគ្រប់រូបត្រូវការបំផុត។

- ឲ្យកូនស្និទ្ធជិតនៅជិតលោកអ្នកដែលកំពុងធ្វើការងារផ្ទះ ឬមើលសៀវភៅ ឬអានសៀវភៅ ឲ្យកូនស្តាប់ ឬក៏ឲ្យកូនជាអ្នកអានឲ្យលោកអ្នកស្តាប់។ ព្រមជាមួយនេះ បង្កើតបានសេចក្តីឱហាតធ្វើការ ឱហាតរៀន និងបង្កើនសមត្ថភាពបញ្ញារបស់កូន។

ឱហាត កិ.សង្វាតជានិច្ច, សម្តី: ឱហាតរៀន ឱហាតធ្វើការ។ គុ.ដែលមានសេចក្តីសង្វាតជានិច្ច ដែលសម្តី: មនុស្សឱហាត(ព.កា) រឹមនុស្ស សម្តីសង្វាត ព្យាយាមមាំមួន កាន់ការអ្វី កាន់យ៉ាងខ្ជាប់ខ្ជួន រមែងញ៉ាំងខ្លួន ឲ្យមានទ្រព្យធន។ ឬមួយបែបទៀតថា: ហែបុត្រជីតា រឹងប្រាជ្ញា ពុំមែនកើតឯង លុះតែឱហាត រៀនសូត្រជាក់ស្តែង ទើបយើងខ្លួនឯង ប្រទះប្រាជ្ញា។ ដូងទុំមានប្រេង ដាក់ចោលលេងៗ ឥតស្នូឲ្យវា បញ្ចេញប្រេងឲ្យ បានប្រេងពីណា រឹងប្រាជ្ញា ក៏ដូច្នោះដែរ។

(វចនានុក្រមខ្មែររបស់សម្តេចព្រះសង្ឃរាជ **ជួន-ណាត** បោះពុម្ពចម្លងឆ្នាំ ១៩៨១ ដោយលោកស្រី យ៉ាម៉ា ជាបូជាណា ទំព័រ១៨៤៦។)

- ជាទីប្រឹក្សាផ្តល់យោបល់ ដោយទាញបង្ហាញហេតុផលនានាតែកុំសម្រេចចិត្តជំនួសកូនឬក៏កំណត់(អត្តនោម័ត) ទុកលទ្ធភាពឲ្យកូនក្នុងការជ្រើសរើសមុខរបរចិញ្ចឹមជីវិត ឬវិជ្ជាជីវៈនៅមហាវិទ្យាល័យបើនៅជាសិស្ស។

ឧទាហរណ៍ កូនលោកអ្នកចង់បន្តការសិក្សានៅមហាវិទ្យាល័យ។ ក្នុងកម្រិតនេះ លោកអ្នកគួរតែធ្វើការប្រឹក្សាជាមួយកូនឲ្យបានល្អិតល្អន់ដោយស្ទាបស្ទង់អំពី៖

ចំណង់ចំណូលចិត្តរបស់កូន និងរបស់យើង សមត្ថភាពរបស់កូន និងមុខវិជ្ជាជីវៈ សាលា ការស្នាក់នៅ ស្ថានភាពថវិកា ស្ថានភាពដំណោះស្រាយ...។ល។ ការគិតរបស់កូន ត្រូវបានយើងដឹង ឯបញ្ហារបស់យើងក៏ត្រូវបានដឹង ទុកលទ្ធភាពឲ្យកូនធ្វើការវិភាគផ្ទៃក្នុងដោយសេរី ដើម្បីឲ្យកូនមានការសម្រេចចិត្តដោយខ្លួនឯង។ ទោះបីការសម្រេចចិត្តរបស់កូនខុសបំណងរបស់យើងក្តីយើងត្រូវធ្វើការពិចារណា បើសិនថាមានលទ្ធភាពសមស្របហើយនោះក៏ត្រូវតែគាំទ្រ មិនគួរសំដែងឥរិយាបថមិនពេញចិត្ត ឬពាក្យសម្តីផ្ទាញ់ផ្ទាល់... នាំឲ្យកូនដឹងអំពីការមិនពេញចិត្តឬខុសបំណងរបស់យើង និងសូមកុំអស្មិមានៈបង្ខំកូន ។ បើពុំដូច្នោះទេ គេធ្វើអ្វីដោយគ្មានភាពម្ចាស់ការ គ្មានការទទួលខុសត្រូវធ្វើតាមបង្ខំជោគជ័យឬមិនជោគជ័យមិនខ្លីខ្វល់។ ប៉ុន្តែកាលបើកូនបាន សម្រេចចិត្តហើយវិញនោះ និងត្រូវបានយើងគាំទ្រថែមទៀត គេពេញចិត្ត គេស្ទុះស្ទា គេឱហាត គេពិតជាមានការទទួលខុសត្រូវ។ ភាពហ្មឺងស្រេវរវាងយើងនិងកូនអំពីការខ្វែងបំណងគ្នាត្រូវរលាយបាត់ព្រោះពេលនោះភាពជោគជ័យរបស់កូន និងកើតឡើងយ៉ាងប្រាកដ។ យើងនឿយហត់តែរកថវិកាទ្រទ្រង់ និងតាមឃ្លាំគាំពារតែប៉ុណ្ណោះ។ នេះជាផ្នែកមួយសំខាន់ណាស់ ក្នុងការពង្រឹងសមត្ថភាពកូន លើការគ្រប់គ្រងជោគវាសនារបស់ខ្លួន។

- ការលះបង់ធនធានឲ្យអស់លទ្ធភាព ដើម្បីទ្រទ្រង់ការរៀនសូត្ររបស់កូនឲ្យបានដល់គោលដៅ គឺកូនសិក្សាបានចប់ចុងចប់ដើមតាមបំណងប្រាថ្នាបរិសុទ្ធរបស់កូន ។ បង្ហាញពីការគាំទ្រប្តូរផ្តាច់ សម្រាប់កូនក្នុងការសិក្សា តែមិនមែនតាមតម្រូវការភ្លើតភ្លើនរបស់កូន ឬក្នុងក្តីទំយើ។

ឥឡូវនេះកូនបំពេញកាតព្វកិច្ចតាមគន្លងធម៌ ដែលយើងជាមាតាបិតាចង្អុលហើយ តែនៅឡើយយើងឯណោះវិញទេ ដែលពុំគួរគេចវេះការបំពេញកាតព្វកិច្ចរបស់ខ្លួន ជាអ្នកទ្រទ្រង់ និងជាអ្នកសម្របសម្រួលនោះ ។ ឧទាហរណ៍៖ យើងយល់ព្រមគាំទ្រឲ្យកូនរៀនហើយ តែយើងស្មុគស្មាញថវិកាទ្រទ្រង់ តើមានការគិតគូរដូចម្តេចទៅ ? គប្បីគិតថា ៖

បើមិនងើបដើរពុំដឹងថា យើងដើរកើតឬពុំកើត(កុំចាញ់មុនប្រយុទ្ធ) អ្នកលេងល្បែងអបាយមុខ ជាអំពើលាមក គេហ៊ានលក់ផ្ទះសម្បែង ដីធ្លី ក្រព្រោះល្បែង ។ រីឯយើងវិញ ក្រព្រោះកូនរៀនជាអំពើល្អ ខ្លាចអ្វីនឹងប្រព្រឹត្ត និងមានអ្វីឲ្យត្រូវរារែក ឬដំអក់តទៅទៀត។ កុំអៀន កុំខ្មាស ព្រោះខ្លួនក្រទ្រព្យ គ្មាននរណាសើចយំនៅពេលកូនយើងបរាជ័យរៀនមិនបានចប់នោះទេ ប៉ុន្តែសម្រាប់ជនប្រពៃគេស្ងើចសរសើរអ្នកណាស់ ។ បើទោះបីថាអាចគាំឯកណ្តាលផ្លូវ ដោយគ្មានថវិកាទ្រទ្រង់ក៏ពុំទាន់ប្រាកដថា បរាជ័យឬជោគជ័យជាពិត ពីព្រោះថានៅពេលនោះ វានឹងលេចឡើងនូវការគិតគូររកដំណោះស្រាយ សមស្របណាមួយដែលមិនអាចដឹងមុនបានឬមានការគាំទ្រពីមជ្ឈដ្ឋានណាមួយក៏ថាបាន ដោយសារតែកើតឡើងអំពីសេចក្តីប្តូរផ្តាច់របស់យើង និងការពេញចិត្តរបស់កូន។ យ៉ាងណាមិញ ក៏នឹងអាចថាយើងបានជូនដំណើរជោគវាសនារបស់កូន ឲ្យបានដល់នូវភ័ព្វសំណាងល្អរបស់គេដែលកំពុងតែរង់ចាំ។

លោកអ្នកក៏ជ្រាបហើយថា អ្នកទិញផ្លែឈើ គេរកមើលផ្លែឈើណាដែលល្មមសមយកមកប្រើការបានឬនៅ?ចំពោះកូនយើងឈានជើងចូលមហាវិទ្យាល័យប្រៀបបីដូចផ្លែឈើល្មមអ្នកដទៃត្រូវការអាចថាជាមនុស្សចាប់ផ្តើមឈានចូលចំណាត់ថ្នាក់ដែលសង្គមត្រូវការនិងផ្តល់តម្លៃ...។

បើដូច្នោះ គេនឹងអាចមានអ្នកសម្លឹងឃើញ និងចាត់ទុកកូនអ្នកឆ្ពោះទៅកាន់សមត្ថភាពជាប្រយោជន៍ហើយ ក៏ដូចដើមឈើបញ្ចេញភោគផលហើយដែរ ។

ម៉្យាងទៀត កូនរៀនបានពាក់កណ្តាលផ្លូវទៅហើយ តែជួបការខ្វះខាតថវិកាទ្រទ្រង់ ប្រៀបបីដូចទូកដល់កណ្តាលទន្លេស្រាប់តែអត់ច្រវាក់ តើយើងគួរទុកឲ្យទូកតែលោលលិចស្លាប់បាត់? ឬដកយកក្តារក្រាលដែលខ្លួនកំពុងអង្គុយមកប្រើប្រាស់អុំបន្ត ដើម្បីឲ្យទូកបានដល់ត្រើយ? សូមជ្រើសរើសដោយគូសនៅក្នុងប្រអប់ណាមួយ ។ ទ្រព្យសម្បត្តិ គឺយើងជាអ្នករក ហេតុដូចម្តេចយើងមិនយកមកប្រើសម្រាប់ទ្រទ្រង់សមត្ថភាពដ៏ប្រពៃរបស់កូនឲ្យដល់គោលដៅ ។ ពេលនេះ ទ្រព្យសម្បត្តិផ្ទះសំបែង និងកូនមួយណាថ្លៃថ្លាជាងមួយណា? (ទ្រព្យដែលថ្លៃបំផុតក្នុងលោក គឺទ្រព្យកូន ជាខ្លឹមសារប្រយោគ ក្នុងសេចក្តីប្រមាទដោយអចេតនានៅផ្នែកខាងដើម) ឬមាន ប្រាក់កែវកង សម្រាប់ពាក់លម្អខ្លួនសំខាន់ជាង ?

ទន្ទឹមនេះ រដ្ឋយើងបានលើកទឹកចិត្ត និងគាំទ្រ ការផ្តល់បញ្ហាស្មារតីជូនប្រជាពលរដ្ឋ ដែលមានចែងក្នុងរដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ជំពូកទី៦ មាត្រា៦៨ ចែងថា៖

រដ្ឋផ្តល់កិច្ចការអប់រំផ្នែកបឋម និងមធ្យមសិក្សានៅសាលារៀនសាធារណៈសម្រាប់ប្រជាពលរដ្ឋគ្រប់រូបដោយឥតបង់ថ្លៃ។

ប្រជាពលរដ្ឋត្រូវបានទទួលការអប់រំយ៉ាងតិចប្រាំបួនឆ្នាំ។

(សៀវភៅរដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា បោះពុម្ពខែសីហាឆ្នាំ២០០៩ ដោយអគ្គលេខាធិការដ្ឋានក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញ)

ការផ្តល់បញ្ហាស្មារតី គឺជាការឲ្យកូនបានទៅដល់ ភ័ព្វសំណាងល្អរបស់កូនដែលកំពុងរង់ចាំ! រាល់ការស្និទ្ធស្នាលក្នុងគ្រួសារ គឺកូនបានជិតស្និទ្ធ...មានបេះដូងគោរពស្រឡាញ់អ្នក ! ជាគ្រួសារផ្តល់ក្តីសង្ឃឹម ! កូនកើតមកមិនអភ័ព្វមិនតូចចិត្ត មានមោទនភាពចំពោះព្រេងវាសនាដ៏ល្អរបស់ខ្លួន !

ការវិភាគខាងលើ ជាកម្លាំងបំផុសបញ្ហា ឬជាដើមចមបញ្ហា ដើម្បីឆ្ពោះទៅរកការស្វែងយល់បន្ថែមទៀត អំពីតួនាទីមាតាបិតាចំពោះបុត្រធីតាយ៉ាងដូចម្តេច ?

(នៅមានត)

ដោយលោក **លេង កែន** ប្រធានការិយាល័យមន្ទីរអ.យ.ក.ខេត្តកំពង់ឆ្នាំង

ពាក្យដែលត្រឹមត្រូវ គួរដល់ការងារ សូម្បីជាសំដីកូនក្មេង អ្នកមានប្រាជ្ញា ក៏គួរកាន់យក, បើមិនមានពន្លឺព្រះអាទិត្យទេ ពន្លឺប្រទីប នឹងមិនមានគុណប្រយោជន៍ ឬអ្វី ?

ស្រីហិតោបទេស

ចលករសិក្សា (តបប)

៣.២- វិធីសាស្ត្រក្នុងការពង្រឹងចលករសិក្សាវិជ្ជមាន

ដើម្បីពង្រឹងចលករសិក្សាវិជ្ជមានគ្រូបង្រៀនត្រូវ ៖

- បង្កើនការប្រុងប្រយ័ត្នដល់សិស្ស
- អនុវត្តការត្រួតពិនិត្យ ឬ ការកែប្រែអាកប្បកិរិយាអវិជ្ជមានរបស់សិស្ស និងកសាងអាកប្បកិរិយាវិជ្ជមានរបស់សិស្ស
- ពង្រឹងភាពចុះខ្សោយបន្តិចម្តងៗឲ្យមានភាពរឹងប៉ឹងឡើងវិញ និងសង្កត់ធ្ងន់ទៅលើស្វ័យពង្រឹង និង ស្វ័យគ្រប់គ្រងបទពិសោធន៍ក្នុងការបង្រៀនរបស់លោកគ្រូ អ្នកគ្រូ និងការសិក្សារបស់សិស្សដែលនឹងអាចអភិវឌ្ឍបាន
- ពង្រឹងការអភិវឌ្ឍគំនិតជឿនលឿន និងគំនិតផ្តើមប្រកបដោយភាពម្ចាស់ការ។

ការសម្តែងចេញឲ្យឃើញចលករសិក្សារបស់សិស្ស

- មានបម្រុងប្រយ័ត្នស្តាប់ការណែនាំរបស់លោកគ្រូ-អ្នកគ្រូ
- មានអាកប្បកិរិយាយកចិត្តទុកដាក់ក្នុងការសិក្សា
- មានការកែប្រែអាកប្បកិរិយាកាន់តែប្រសើរឡើង
- ជក់ចិត្តក្នុងការសិក្សាស្រាវជ្រាវ
- ធ្វើការងារប្រកបដោយភាពម្ចាស់ការ
- មានស្មារតីតស៊ូ ពុះពាររាល់ឧបសគ្គ ការលំបាកទាំងឡាយ ដើម្បីសម្រេចការងារ ឬ កិច្ចការដែលលោកគ្រូ អ្នកគ្រូ ប្រគល់ឲ្យធ្វើ។

៤. សមាសភាគរបៀបអនុវត្តគោលការណ៍នៃការអនុវត្ត

៤.១-សមាសភាគនៃចលករសិក្សា

- **ចលករសិក្សាប្រព្រឹត្តដោយវាចា :** គឺជាការផ្តល់យោបល់លើកសរសើរដើម្បីធ្វើការលើកទឹកចិត្ត។ នេះគឺជាការផ្តល់យោបល់ផ្ទាល់ខ្លួនរបស់គ្រូបង្រៀនដែលមានលក្ខណៈជាការវាយតម្លៃ ការគាំទ្រ និងជាព័ត៌មានត្រឡប់ស្តីពីលទ្ធផលការងាររបស់សិស្ស
- **ចលករសិក្សាតាមរយៈឥរិយាបថ :** ឥរិយាបថ និងវាចាត្រូវផ្សារភ្ជាប់គ្នាយ៉ាងជិតស្និទ្ធជាមួយ ឥរិយាបថមានការញញឹម ការងក់ក្បាល ការចង្អុលបង្ហាញ ក្នុងន័យដើម្បីជំរុញទឹកចិត្តសិស្សឲ្យចាប់ផ្តើម ឬបន្តធ្វើកិច្ចការអ្វីមួយ ឬខិតខំប្រឹងប្រែងធ្វើការអ្វីមួយឲ្យបានសម្រេចពេញលេញ
- **ចលករសិក្សាតាមរយៈការពេញចិត្ត :** ការពេញចិត្តសកម្មភាព ឬទង្វើណាមួយដោយផ្អែកលើលទ្ធផលការងារដែលសិស្សធ្លាប់បានទទួល
- **ចលករសិក្សាប្រការដែលនៅជិតបំផុត :** ការយកចិត្តទុកដាក់ ការបង្ហាញពីការចាប់អារម្មណ៍អ្វីៗដែលនៅជិតជាប់នឹងអ្វីៗដែលពាក់ព័ន្ធនឹងសិស្សដែលជាប្រការអាចជំរុញលទ្ធផល

ផលការងារបាន

- ចលករសិក្សាតាមរយៈការទាក់ទង : ការលើកទឹកចិត្តនេះមានទំនាក់ទំនងយ៉ាងជិតស្និទ្ធ ជាមួយនឹងចលករសិក្សាដែលនៅជិតបំផុត។ ការទាក់ទងនេះអាចជាការទះតិចៗលើ ស្មារ ឬ លើក្បាលសិស្ស
- ចលករសិក្សាតាមរយៈការបង្ហាញភស្តុតាង និងវិធីសាស្ត្រ ជាសញ្ញាសម្គាល់ ជារត្តតាង ឬការ ផ្តល់យោបល់វិជ្ជមានដូចជាការលើកសរសើរ រង្វាន់ការផ្តល់ភ័ព្វសំណាងក្នុងការចំណាយ ពេលវេលាលើសកម្មភាពដែលពេញចិត្តជាដើម ។

៤.២- របៀបអនុវត្តចលករសិក្សា

ចលករសិក្សាអាចអនុវត្ត:

- ចំពោះក្រុម អង្គភាព ឬ ថ្នាក់ទាំងមូល : ជាឱកាសយូរៗម្តងដែលគ្រូបង្រៀនអាចធ្វើ ការលើកទឹកចិត្តចំពោះអង្គភាព ក្រុមថ្នាក់ទាំងមូល ឬ បុគ្គលមួយចំនួន ។
- ក្នុងលក្ខណៈអូសបន្លាយពេល : គួរធ្វើចលករឲ្យបានឆាប់រហ័សបើអាចធ្វើទៅបាន ។ ប៉ុន្តែគ្រូបង្រៀន ត្រូវប្រើប្រាស់ចលករក្នុងលក្ខណៈអូសបន្លាយតែនៅពេលណាដែល ការអូសបន្លាយអាចបំពេញដោយការពន្យល់ណែនាំ ការប្រាប់បង្ហាញផ្លូវពីអ្វីដែលនឹង កើតមានឡើង ។
- តាមផ្នែក : ចលករលើផ្នែកណាដែលត្រឹមត្រូវ ឬអ្វីដែលធ្វើបានហើយតែមិនទាន់ពេញ លេញមានន័យថាចលករលើផ្នែកដែលផ្តល់នូវគុណភាពវិជ្ជមាន ។ ចលករនេះសង្កត់ ធ្ងន់លើវិធីដោះស្រាយវិជ្ជមាន។ គោលការណ៍នៃចលករ គឺត្រូវចៀសវាងចលករ អវិជ្ជមាន និងការរិះគន់ ។
- ចំពោះបុគ្គល : ការលើកឈ្មោះបុគ្គលម្នាក់សិទ្ធិបំផុតជាងការឆ្លើយតប (ការលើក ទឹកចិត្ត)ដោយលាក់មុខចំពោះបុគ្គលនោះ។ នេះចង្អុលបង្ហាញឲ្យឃើញថាគ្រូបង្រៀន ស្គាល់បុគ្គលនោះច្បាស់ និងជាអ្នកវាយតម្លៃការងាររបស់គេ ។

៤.៣- គោលការណ៍នៃការអនុវត្តចលករសិក្សា

ចលករសិក្សាប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់ គឺចលករសិក្សាដែលអនុវត្តតាមគោលការណ៍

- ចលករសិក្សាប្រកបដោយភាពកក់ក្តៅ និងភាពរីករាយ ។
- ការចៀសវាងចលករសិក្សាអវិជ្ជមាន ។
- ការប្រើប្រាស់វិធីសាស្ត្រជំរុញទឹកចិត្តខុសៗគ្នា ។
- ចលករសិក្សាប្រកបដោយអត្ថន័យជ្រាលជ្រៅចំពោះសិស្ស ។

V- សន្និដ្ឋាន

សកម្មភាពរបស់មនុស្សកើតឡើងពីចលករ (ស្មារតី និងសម្ភារ) ។ ចលករប្រកបដោយ ប្រសិទ្ធភាពចំណុះកត្តាជាច្រើនដូចជា សមត្ថភាពជ្រើសរើសមុខសញ្ញា រូបភាពលើកទឹកចិត្ត វិធី សាស្ត្រ ចលករដោយផ្អែកលើគោលការណ៍ទាំងបួនខាងលើ និងឈរលើដំហែរយុត្តិធម៌ និងស្មារតី អភិវឌ្ឍធនធានមនុស្ស។ (លោក ជ័យ សឿន ដកស្រង់ពីឯកសារនាយកដ្ឋានបណ្តុះបណ្តាលនិងវិក្រឹតការ)

**គុណតម្លៃបុត្រប្រុសស្រីក្នុងការតបស្នងសងគុណចំពោះ
មាតាបិតា ឬ អាណាព្យាបាល**

នៅលើពិភពលោកយើងនេះ គ្មាននរណាម្នាក់ដែលកើតមកគ្មានមាតាបិតានោះឡើយ។ ដោយឡែកជនជាតិខ្មែរយើងតាំងពីយូរលង់ណាស់មកហើយតែងចាត់ទុកមាតាបិតាជាព្រះដើមដែលត្រូវគោរពតបស្នងសងគុណជូនលោកវិញគ្រប់ពេលវេលារហូតដល់លោកអ្នកដ៏មានគុណទាំងពីរអស់ព្រះជន្មទៅ ។

នៅក្នុងសង្គមខ្មែរតាំងពីបុរាណកាលក៏ដូចបច្ចុប្បន្នកាលដែរ ស្របគ្នានឹងទ្រឹស្តីព្រះពុទ្ធសាសនាផង និងស្របច្បាប់រដ្ឋធម្មនុញ្ញផងដែលបានចែងថា នៅពេលមាតាបិតាចាស់ជរា បុត្រាបុត្រីទាំងអស់ត្រូវចិញ្ចឹមបីបាច់ថែរក្សាលោកវិញ ។ បើយើងក្រឡេកមកក្រោយ ឬអតីតកាលវិញកាលយើងធំដឹងក្តីកាលណា យើងឃើញការតស៊ូដំលំបាករបស់លោកទាំងពីរក្នុងការចិញ្ចឹមបីបាច់ថែរក្សាកូនយ៉ាងណា នោះយើងនឹងនឹកដល់ពេលនេះនៅពេលគាត់ចាស់ជរាយឺថ្កាត់ត្រូវចិញ្ចឹមសងគុណលោកទាំងពីរវិញយ៉ាងនោះដែរ។

អ្នកខ្លះ នៅពេលដែលខ្លួននៅក្មេង កម្លាំងខ្សោយការរស់នៅពឹងផ្អែកលើឪពុកម្តាយទាំងស្រុងទោះបីគាត់ហាត់នឿយលំបាកយ៉ាងណាក៏មិនគួរឱ្យត្រូវឱ្យតែកូនរស់នៅបានសុខសប្បាយ និងបានទៅសិក្សារៀនសូត្រ។ ទោះបីពេញវ័យល្មមមានគូស្រករទៅហើយ ក៏ឪពុកម្តាយនៅតែស្រឡាញ់កូនតែងឃ្នាំមើល ខ្លាចកូនធ្វើអ្វីខុសដូចជាកូននៅក្មេងដដែល។ នៅពេលកូនប្រុសស្រីចម្រើនវ័យល្មមទៅសិក្សាលោកទាំងពីរបានបញ្ជូនកូន ឧបត្ថម្ភសម្ភារថវិកាកូនបានរៀនខ្ពង់ខ្ពស់គួរឱ្យកោតសរសើរ វិភាពលះបង់ខ្ពស់នេះ គ្មាននរណាធ្វើបានដូចមាតាបិតាខ្លួនឡើយ។ ដល់ពេលកូនល្មមដល់មានគូស្រករលោកទាំងពីរបានជម្នះឧបសគ្គនានា ដើម្បីឱ្យសម្រេចបំណងកូន។ មិនតែប៉ុណ្ណោះលោកនៅមាន ទ្រព្យសម្បត្តិកេរមរតកដ៏តិចតួចខ្លះចែករំលែកឱ្យកូនស្មើៗគ្នា តាមទ្រព្យធនរបស់ខ្លួនដែលមាន។ ដល់វ័យជរាបន្តិចម្តងៗរបស់លោកទាំងពីរ ផ្សំនឹងរោគាពាធម្តងម្តាលផងលោកទាំងពីរបានចូល វ័យជរាមែនទែន កម្លាំងប្រាជ្ញាស្មារតីចុះខ្សោយ ចំណែកឯមុខរបរចិញ្ចឹមជីវិតពុំប្រាកដដូចពីនៅកម្លាំងក្មេងឡើយ។

លុះចូលវ័យដូចនេះហើយ បើបុត្រធីតាទាំងឡាយព្រងើយកន្តើយពុំនឹកនាដល់ តើគាត់រស់នៅកក់ក្តៅដូចកាលគាត់ចិញ្ចឹមយើងឬទេ ?

លោកទាំងពីរនៅតែសប្បាយនឹងភារកិច្ចរបស់ខ្លួនដែលបានបំពេញដល់កូន ជាមាតាបិតាដ៏ល្អនឹងស្តាប់អាម្មណ៍ឃើញកូនមានមុខមាត់ មានមុខរបរត្រឹមត្រូវចិញ្ចឹមខ្លួន។ គាត់ពុំដែលទាមទារអ្វីពីយើងឡើយ។

គួរតែបុត្រធីតាប្រុសស្រី កុំមើលរំលងព្រះមានជីវិតជិតបង្កើយខ្លួនឱ្យសោះ។ ជារឿយៗយើងត្រូវយកនូវគ្រឿងឧបភោគបរិភោគគ្រឿងបរិក្ខារប្រើប្រាស់ជូនលោកទាំងពីរផ្ទាល់ដៃតាមលទ្ធភាព

យើង នោះលោកនឹងសប្បាយចិត្តពុំខាន ។ ពិសេសការហូបចុកប្រចាំថ្ងៃត្រូវតែយកចិត្តទុកដាក់ ព្រោះចាស់ជរាមានការហៅហាត់ខ្លាំងណាស់ ត្រូវជូនលោកពិសាតាមចំណង់ចិត្ត។

ដូចកំណាព្យមួយឃ្លាលើកឡើងថា ៖ ត្រូវធ្វើបុណ្យខ្ចីត ម៉ែឪស៊ីកើត កំពុងស្រែកឃ្លាន កូន ចៅទាំងឡាយ ត្រូវធ្វើបុណ្យទាន បំបាត់ក្តីឃ្លាន បានជាងរនោច។ លុះផុតជីវិត បុណ្យខែងងឹត ថ្ងៃ ដូចដប់រោច កូនចៅទាំងឡាយ យកបាយឲ្យខ្មោច ម៉ែឥតប្រយោជន៍ ខ្មោចណាចេះស៊ី។ កំណាព្យ នេះមានអត្ថន័យណាស់គួរកូនប្រុសស្រីពិចារណា។ ការលំបាកក្នុងការចិញ្ចឹមបីបាច់ថែរក្សាគាត់ក៏ ដូចជាកាលដែលគាត់លំបាកក្នុងពេលចិញ្ចឹមយើងដែរ។

មនុស្សតិចតួចណាស់ ពុំសូវគិតគូរដល់លោកទាំងពីរពេលនៅមានជីវិតរស់នៅ ហើយតែង សោកស្តាយក្រោយ ពេលគាត់បាត់បង់ជីវិតទៅ លែងបានឃើញមុខមាត់ លែងបានឮសំដី លែង បានហៅថា ពុក ម៉ែ ទើបស្រក់ទឹកភ្នែកម្តងទៀត។ កិច្ចតបស្នងសងគុណនេះមានក្នុងគម្ពីរព្រះពុទ្ធ សាសនាដែលព្រះពុទ្ធលើកពីកូនកតញ្ញមកសំដែងផងដែរ។ លុះពេលលោកទាំងពីរអស់ជីវិតកូន ប្រុសស្រីចាត់ចែងធ្វើបុណ្យសព ឧទ្ទិសកុសលជាចុងក្រោយដោយលោកលែងដឹងអ្វីទាំងអស់។

តួនាទីរបស់កូនប្រុសស្រីក្នុងការចិញ្ចឹមបីបាច់ថែរក្សាមាតាបិតា ជាកាតព្វកិច្ចរបស់បុត្រ ប្រុសស្រី គួរប្រណិប័តន៍ដើម្បីឱ្យសមជាតួនកតញ្ញនិងជាគំរូប្រពៃតៗគ្នាសម្រាប់សង្គមខ្មែរដែល មានជំនឿលើបុណ្យបាបផង និងស្របតាមច្បាប់សង្គមផង។

លោក ជិន សុផល

នាយកសាលាបឋមសិក្សា ជំរិយកទឹក ស្រុកសំរោង ខេត្តតាកែវ

ភាសិតោទ

(៣ក្បប្រាំបី)

អ្នកដែលខ្មាសគ្រូនឹងគ្មានវិជ្ជា

អ្នកដែលខ្មាសស្តេចគ្មានយសប្រសើរ

អ្នកខ្មាសការងារសាបសូន្យធនគុណ

អ្នកខ្មាសអាហារនឹងស្លិតក្រពះ

អ្នកខ្មាសយសស័ក្តិមិនប្លើងអាត្មា

អ្នកខ្មាសភាសាលក់ដូរខាតទុន

អ្នកដែលខ្មាសរាស្ត្រនឹងគ្មានអំណាច

អ្នកដែលខ្មាសកូននឹងខានប្រដៅ

អ្នកដែលខ្មាសភរិយាគ្មានកូនប្រើ

អ្នកដែលខ្មាសធ្វើទាននឹងគ្មានបុណ្យ។

អ្នកខ្មាសហៅមុនគ្មានភ្ញៀវឡើងផ្ទះ

អ្នកខ្មាសមាននឹងខូចអាជ្ញា។

អ្នកខ្មាសសមណានឹងខានធ្វើបុណ្យ

អ្នកដែលខ្មាសគុណនឹងខានធ្វើកាច។

អ្នកខ្មាសសិស្សខ្លាចមិនហ៊ានរកហៅ

អ្នកដែលខ្មាសខ្មៅនឹងទៅជាប្រាជ្ញ។

ព្រះប្រសើរបញ្ចង់ ម៉ុកទួន (១៩៥២)

ដំណាក់កាលទី១នៃដំណាក់កាលបុរេប្រតិបត្តិការស្តីអំពីទ្រឹស្តី
អតិថិជន របស់លោកព័រ៉ាសេ

ដំណាក់កាលបុរេប្រតិបត្តិការរបស់លោកព័រ៉ាសេ ស្ថិតនៅអាយុចន្លោះពី២ទៅ៧ឆ្នាំ។ គឺជាដំណាក់កាលអាយុដែលបញ្ញាគិតថេរបានកើតឡើង ការគិតរកហេតុផលផុសចេញ មជ្ឈត្តៈនិយម (ការគិតថាខ្លួនឯងអស្ចារ្យ egocentrism) ចាប់ផ្តើមកើតយ៉ាងខ្លាំង ហើយបន្ទាប់មកបានធ្លាក់ចុះខ្សោយវិញ ព្រមទាំងមានជំនឿផ្តេសផ្តាសទៀតផង។ ពាក្យថាបុរេប្រតិបត្តិការបញ្ជាក់ថាកុមារដែលស្ថិតក្នុងដំណាក់នេះពុំទាន់ចេះគិតតាមរបៀបប្រតិបត្តិការនៅឡើយទេ។

តើបុរេប្រតិបត្តិការមានន័យដូចម្តេច?
 តើប្រតិបត្តិការ (operations) ជាអ្វី?

ប្រតិបត្តិការជាលំនាំសកម្មភាពទាំងឡាយដែលបានធ្វើឲ្យទៅជាផ្ទៃក្នុងរួចហើយ ដែលជួយកុមារឲ្យចេះប្រើគំនិត(ការគិត) អំពីអ្វីដែលបានធ្វើដោយកាយក្នុងរយៈពេលកន្លងមក។

ប្រតិបត្តិការមានការរៀបចំចាត់តាំងកំរិតខ្ពស់ ហើយអនុលោមតាមវិធាន និងគោលការណ៍តក្កវិទ្យាមួយចំនួនទៀតផង។ គេបានកត់សំគាល់ឃើញថា រវាងការធ្វើផែនការ(ស្តីម)ឥន្ទ្រីយ៍ចលករ និងប្រតិបត្តិការរូបិមានភាពខុសគ្នាយ៉ាងច្រើន ដោយហេតុថា ប្រតិបត្តិការរូបិជាប់ទាក់ទងទៅនឹងសកម្មភាពខាងក្នុង។ ចំណែកឯការធ្វើផែនការឥន្ទ្រីយ៍ចលករវិញទាក់ទងទៅនឹងសកម្មភាពខាងក្រៅ ដូចជាការលូកយកវត្ថុ ឬចាប់កាន់វត្ថុជាដើម។

ឧទាហរណ៍មួយ ស្តីពីកង្វះគំនិតប្រតិបត្តិការចំពោះកុមារតូចៗដែលទាក់ទង នឹងការគិតព្រមពេលគ្នា អំពីផ្នែក(part) របស់សរុប (ឬរួម=whole) និងសរុប(រួម)។ គេបានសាកល្បងយកស្ករគ្រាប់ពណ៌បៃតង ៦គ្រាប់ និងស្ករគ្រាប់ពណ៌ក្រហម ៣គ្រាប់ដាក់ចូលគ្នា រួចហើយគេយកទៅដាក់នៅមុខកុមារអាយុ ៥ឆ្នាំ ជាច្រើននាក់។ បន្ទាប់មក គេសួរថា : តើស្ករគ្រាប់ពណ៌បៃតងច្រើនជាង? ឬស្ករគ្រាប់សរុបច្រើនជាង? ពួកគេឆ្លើយថា : ស្ករគ្រាប់ពណ៌បៃតងច្រើនជាង? លោក ព័រ៉ាសេ ជឿថា ចម្លើយនេះបញ្ជាក់ថាកុមារតូចៗទាំងនោះមិនអាចបញ្ចូលព្រមពេលជាមួយគ្នានូវផ្នែក និងសរុប(រួម) ទៅក្នុងប្រតិបត្តិការគំនិតរកហេតុផលបានឡើយ។

គំនិតនៅក្នុងដំណាក់កាលបុរេប្រតិបត្តិការមានគុណវិបត្តិខ្លះៗ និងពុំបានរៀបចំចាត់តាំងល្អទេ។ គំនិតបុរេប្រតិបត្តិការជាប់ទាក់ទងនឹងបំណាស់ប្តូរពីការប្រើនិមិត្តសញ្ញាងាយៗដំបូង ទៅជាការប្រើនិមិត្តសញ្ញាជឿនលឿន និងស្មុគស្មាញជាង។ គំនិតបុរេប្រតិបត្តិការអាចចែកជាដំណាក់រងពីរគឺ : ដំណាក់រងមុខងារនិមិត្តសញ្ញា និងដំណាក់រងគំនិតអព្ពន្ធរញាណ។

១. ដំណាក់រងមុខងារនិមិត្តសញ្ញា

គឺជាដំណាក់កំរងទី១ នៃគំនិតបុរេប្រតិបត្តិការដែលកើតមាននៅអាយុចន្លោះ២ និង៤ឆ្នាំ។ ក្នុង ដំណាក់កំរងនេះ កុមារតូចៗមានបំណិនដើម្បីបង្កើតនូវរូបតំណាងរបស់កម្មវត្ថុដែលពុំមាននៅក្នុង គំនិត។ បំណិនបង្កើតគំនិតនិមិត្តសញ្ញារបៀបនេះហៅថា **មុខងារនិមិត្តសញ្ញា**។ កុមារប្រើ គំនូរគូរ វាសដើម្បីតាងមនុស្ស ផ្ទះ រថយន្ត ពពក និងអ្វីៗទៀតជាបន្តបន្ទាប់។

ឧទាហរណ៍ផ្សេងទៀតអំពីនិមិត្តសញ្ញានិយម(Symbolism) នៅកុមារភាពដំបូងនេះ គឺ ភាសា និងភាពទូទៅនៃការលេងប្រឌិត។ ជារួម បំណិនដើម្បីយល់និមិត្តសញ្ញា និងដើម្បីតាងពិភពលោក នៅក្នុងគំនិតរបស់កុមារបានគ្របដណ្តប់នៅក្នុងដំណាក់កំរងនៃគំនិតបុរេប្រតិបត្តិការនេះ។ ទោះបី កុមារបានបង្ហាញឲ្យឃើញនូវការរីកលូតលាស់នៅក្នុងដំណាក់កំរងនេះក៏ដោយក៏គំនិតរបស់គេនៅ មានអសមត្ថភាពនៅឡើយដែលក្នុងនោះគឺ **មជ្ឈត្តៈនិយម (egocentrism)** និង**វិញ្ញាណនិយម (animism)**។

មជ្ឈត្តៈនិយមជាចរិតលក្ខណៈសំខាន់មួយនៃគំនិតបុរេប្រតិបត្តិការ។ គឺជាអសមត្ថភាពនៃការ កំណត់រវាងទស្សនៈរបស់ខ្លួនឯងនិងទស្សនៈអ្នកផ្សេងទៀត។ មានឧទាហរណ៍មួយដែលបញ្ជាក់ អំពីគំនិតរបស់កុមារីម្នាក់តាមការនិយាយទូរស័ព្ទដូចតទៅ:

គឺជាការសន្ទនាតាមទូរស័ព្ទរវាងឪពុកដែលនៅកន្លែងធ្វើការ និងកូនស្រីតូចឈ្មោះ ម៉ារី អាយុ ៤ឆ្នាំ ដែលនៅចាំផ្ទះ។ គំនិតមជ្ឈត្តៈនិយមរបស់កុមារី ម៉ារី បានសំដែងចេញយ៉ាងនេះ :

ឪពុក: កូន ម៉ារី! តើម៉ាកនៅផ្ទះដែរឬទេ ?

ម៉ារី: (ស្ងាត់ស្ងៀម ,គ្រវីក្បាល)

ឪពុក : កូនម៉ារី! តើប៉ាអាចនិយាយជាមួយម៉ាកបានឬទេ ?

ម៉ារី : (គ្រវីក្បាលជាថ្មីទៀត ហើយស្ងាត់ស្ងៀម)។

ការឆ្លើយតបរបស់កុមារីម៉ារី តាមកាយវិការរបៀបនេះមានចរិត **មជ្ឈត្តៈនិយម** ដែលក្នុងនោះ នាងមិនបានគិតដល់បំណង(ឬទស្សនវិស័យ)របស់ឪពុកនាងឡើយ នៅមុនពេលមានការឆ្លើយ តបទៅរកឪពុករបស់នាង។

វិញ្ញាណនិយម ជាជំនឿដែលជឿថាអ្វីទាំងអស់មានវិញ្ញាណនិងអាចធ្វើសកម្មភាពបាន។ នេះ ក៏ជាអសមត្ថភាព មួយផ្សេងទៀតនៃគំនិតបុរេប្រតិបត្តិការ។ កុមារតូចម្នាក់អាចសំដែងចេញនូវ សញ្ញានៃវិញ្ញាណនិយមរបស់គេដោយនិយាយថា: “ដើមឈើនោះបានជ្រុះស្លឹកអស់ ហើយវារលំ” កុមារណាដែលបានប្រើគំនិតវិញ្ញាណនិយមនេះ នឹងទទួលបានបរាជ័យក្នុងការដឹងអំពីលក្ខណៈខុស ប្លែកគ្នារវាងទស្សនៈមនុស្សជាតិ និងទស្សនៈមិនមែនមនុស្សជាតិ។

២. ដំណាក់កំរងគំនិតអព្ពន្ធរញ្ញាណ.(ការយល់ច្បាស់ដោយមិនបាច់ពិចារណា)

គឺជាដំណាក់កំរងទី២នៃគំនិតបុរេប្រតិបត្តិការដែលកើតមាននៅចន្លោះអាយុពី៤ទៅ៧ឆ្នាំ។ ក្នុង ដំណាក់កំរងនេះ កុមារចាប់ផ្តើមប្រើគំនិតរិះរកហេតុផលងាយៗដំបូង និងចង់ដឹងចម្លើយទាំងឡាយនៃ គ្រប់ប្រភេទសំណួរ។ លោកព័រ៉ាសេបានហៅខណៈពេលនេះថា “អព្ពន្ធរញ្ញាណ” ដោយហេតុថា គឺ ម៉្យាងមកពីកុមារតូចៗហាក់បីដូចជាប្រាកដចំពោះចំណេះដឹង និងចំពោះការយល់ដឹងរបស់គេ ណាស់។ ប៉ុន្តែផ្ទុយទៅវិញ ពួកគេមិនបានយល់អំពីហេតុផលដែលពួកគេត្រូវដឹង និងអំពីដែលគេ

ត្រូវដឹងនោះទេ។ ពួកគេនិយាយថា ពួកគេដឹងអ្វីៗមួយចំនួនមែន ប៉ុន្តែអ្វីដែលបានដឹងនោះពួកគេ មិនបានប្រើគំនិតរកហេតុផលឡើយ។

គំនិតបុរេប្រតិបត្តិការមានចរិតលក្ខណៈពីរជាអាទិ៍គឺ : មជ្ឈការ(Centralisation) និងការអភិរក្ស (conservation) ។

ការអភិរក្ស គឺជាបញ្ញត្តិដែលយល់ថាលក្ខណៈរូបខ្លះៗនៃអង្គវត្ថុស្ថិតនៅដដែល ថ្វីបើរូបរាង របស់អង្គវត្ថុនោះត្រូវបានប្រែប្រួលផ្លាស់ប្តូរក៏ដោយ។

កុមារបុរេប្រតិបត្តិការនៅមានចរិតលក្ខណៈផ្សេងៗទៀត។ ពួកគេចូលចិត្តសាកសួរសំណួរយ៉ាង ច្រើន។ នៅអាយុ ៣ឆ្នាំ កុមារចាប់ផ្តើមចេះ សាកសួរសំណួរហើយ។ លុះដល់ពួកគេមានអាយុ៥ឆ្នាំ ពួកគេចូលចិត្តសាកសួរមនុស្សធំដែលនៅជុំវិញពួកគេនូវសំណួរ ដែលមានពាក្យថា : ហេតុអ្វី? ហេតុដូចម្តេច? ម៉េចបានជាអីចឹង?

សំណួររបស់កុមារនេះ បញ្ជាក់ថាពួកគេមានការអភិវឌ្ឍគំនិតដែលឆ្លុះបញ្ចាំង អំពីការចង់ចេះ ចង់ដឹងផ្នែកបញ្ហា។ សំណួរទាំងនេះជាសញ្ញា ឲ្យដឹងថាមានការកើតនូវការយកចិត្តទុកដាក់របស់ កុមារក្នុងការគិត ពិចារណារកហេតុផលថាតើហេតុអ្វីបានជាអ្វីៗវាយ៉ាងដូច្នោះ?

ខាងក្រោមនេះជាគំរូសំណួរខ្លះៗដែលកុមារមានអាយុចន្លោះពី ៤ទៅ ៦ឆ្នាំបានសាកសួរ :

- “តើអ្វីទៅដែលធ្វើឲ្យអ្នកលូតលាស់ធំធាត់?”
- “ហេតុអ្វីបានជាស្រ្តីត្រូវរៀបការ និងមានកូន?”
- “ហេតុអ្វីបានជាស្លឹកឈើជ្រុះធ្លាក់មកដី?”

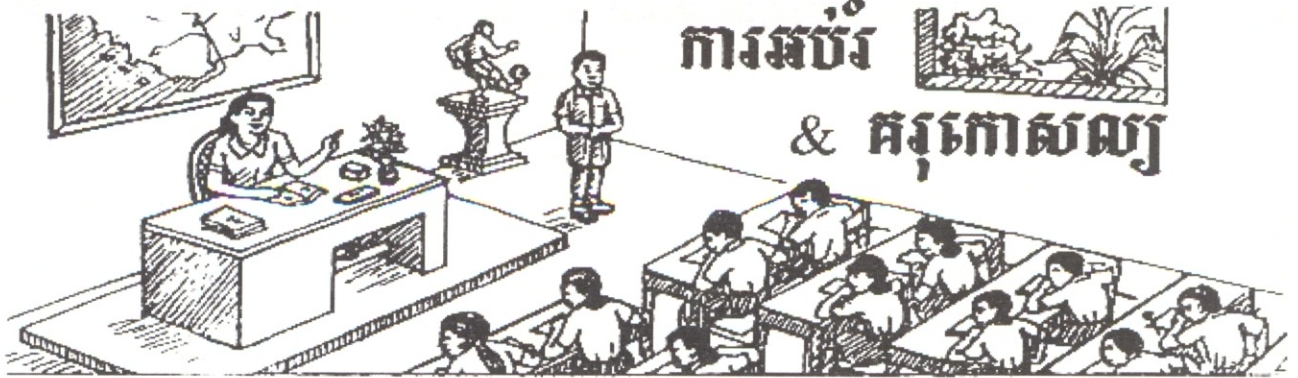
ដំណាក់រងទាំងពីរនៃគំនិតបុរេប្រតិបត្តិការរបស់ លោក ព័រ៉ាសេ ី នេះ ត្រូវបានចាត់ទុកជាគ្រឹះ មួយយ៉ាងសំខាន់ក្នុងការយល់ដឹងអំពីការគិតរបស់កុមារតូចៗ ថាតើពួកគេគិតយ៉ាងដូចម្តេច និង តាមរបៀបណា?

លោក ស៊ីម ហុង (និវត្តន៍ជន)

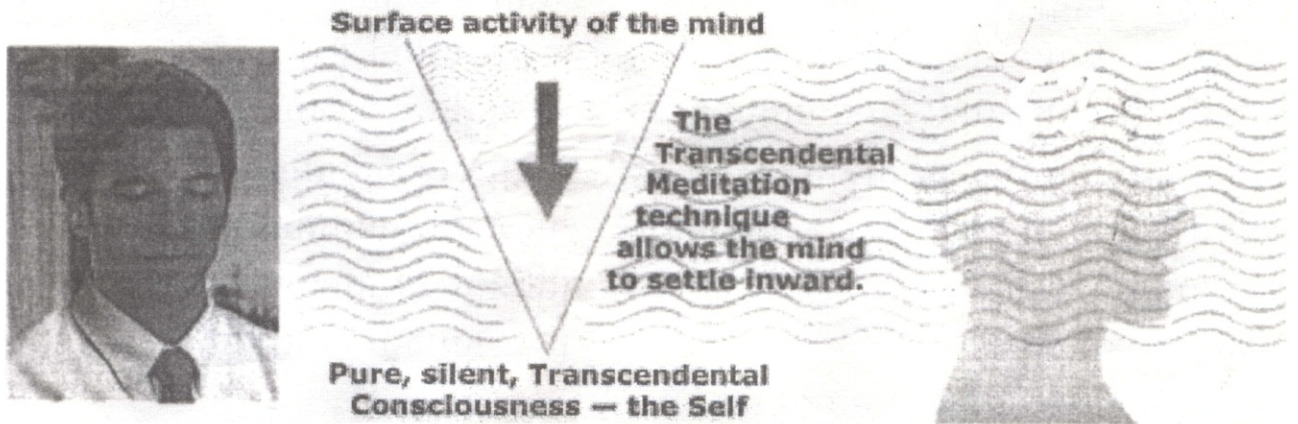
ម៉ីៗ	មុខគេរាបរម្យទម
កេះ	កៀវក្រមុំក្នុងទីស្ងាត់
ឆ្នាំងបាយ	កកាយលួចទៅបាត់
ឆ្លុះ	ធ្លាយប្រយ័ត្នមនុស្សបែបហ្នឹង។

ញុង សឿង
ទស្សនាវដ្តី កម្ពុជសុរិយា

**អ្នកអប់រំជាច្រើនត្រូវជួយជំរុញឱ្យមានការទទួលយកនូវមនសិការ
ជាមូលដ្ឋាននៃការអប់រំដើម្បីជួយលើកស្ទួយប្រឌិតក្លានាណាថាគ
ការពារបទឧក្រិដ្ឋ និងអំពើហិង្សានានា (ត)**

← តើបច្ចេកទេស TM គឺជាអ្វី?

កម្មវិធី TM គឺជាកម្មវិធីដែលមានការអនុវត្ត និងធ្វើការស្រាវជ្រាវយ៉ាងទូលំទូលាយបំផុតសម្រាប់បំបាត់នូវភាពធុញដប់តប់ប្រមល់ និងការអភិវឌ្ឍសក្តានុពល ច្នៃប្រឌិត។ កម្មវិធី TM គឺជាបច្ចេកទេសមួយដ៏សាមញ្ញ គ្មានការប្រឹងប្រែងមានលក្ខណៈជាធម្មជាតិដែលផ្តល់ការសម្រាកយ៉ាងស៊ីប័បជ្រៅ និងធ្វើការដកបទពិសោធន៍ពីសភាវៈដ៏ស្ងប់ស្ងាត់ដែលជាស្រទាប់ក្រោមបំផុតនៃផ្លូវចិត្ត ហើយវាមានសក្តានុពលពេញលេញដោយខ្លួនវា។ អនុវត្តបច្ចេកទេសនេះ ជាទៀងទាត់អាចភ្ជាប់បទពិសោធន៍នៃសក្តានុពលទាំងអស់ក្នុងខ្លួនរបស់មនុស្សម្នាក់ទៅក្នុងសកម្មភាពនៃជីវិតប្រចាំថ្ងៃរបស់គេ ហើយថែមទាំងធ្វើការអភិវឌ្ឍសក្តានុពល ដែលមិនទាន់ត្រូវបានប្រើប្រាស់របស់ប្រព័ន្ធខួរក្បាលទៀតផង។ មិនតែប៉ុណ្ណោះវាជួយពង្រីកប្រព័ន្ធខួរក្បាលឲ្យបានទូលំទូលាយជាងមុនដូចមានឯកសារវិទ្យាសាស្ត្រដែលបានបង្ហាញពីអត្ថប្រយោជន៍ជាច្រើនរបស់វា។ មានមនុស្សជាង ៦លាននាក់ គ្រប់វប្បធម៌ គ្រប់សាសនា គ្រប់អាយុ គ្រប់ប្រវត្តិវណ្ណៈ ពណ៌សម្បុរទាំងអស់បានរៀនបច្ចេកទេសនេះកាលពីជាង ៥០ឆ្នាំកន្លងមកហើយ។

អត្ថប្រយោជន៍ " មនសិការជាមូលដ្ឋាននៃការអប់រំ " ជាច្រើនត្រូវបានផ្ទៀងផ្ទាត់ដោយ ការស្រាវជ្រាវដ៏ទូលំទូលាយ

Benefits of Consciousness-Based Education Verified by Extensive Research

គុណប្រយោជន៍នៃឥទ្ធិពលរបស់ " មនសិការជាមូលដ្ឋាននៃការអប់រំ " ដ៏ច្រើនត្រូវបានបញ្ជាក់ដោយមានការសិក្សាស្រាវជ្រាវតាមបែបវិទ្យាសាស្ត្រជាង ៦០០ ធ្វើឡើងនៅតាមបណ្តាសាកលវិទ្យាល័យ និងវិទ្យាស្ថានស្រាវជ្រាវជាង ២៥០ នៅក្នុង ៣៣ប្រទេស។ ការស្រាវជ្រាវនេះបានបង្ហាញថា បច្ចេកទេស TM ជួយឲ្យមានភាពស៊ីសង្វាក់គ្នានៅក្នុងប្រព័ន្ធនៃរលកខួរក្បាលទាំងមូល បង្កើនគំនិតច្នៃប្រឌិត និងបញ្ញាញាណ ធ្វើឲ្យប្រសើរឡើងនូវលទ្ធផលក្នុងការសិក្សាកាត់បន្ថយភាពធុញថប់តប់ប្រមល់ និងបញ្ហាសុគតស្នាញផ្សេងៗ ធ្វើឲ្យប្រសើរឡើងដល់សុខភាពកាត់បន្ថយការចំណាយលើសុខភាព និងធ្វើឲ្យប្រសើរដល់ការទំនាក់ទំនងផ្សេងៗ។

អត្ថប្រយោជន៍សំរាប់សិស្ស-និស្សិត

(Benefits Relevant to Students)

- ធ្វើឲ្យប្រសើរឡើងដល់ស្នាដៃ ឬលទ្ធផលនៃការសិក្សា
- បង្កើនគំនិតច្នៃប្រឌិត
- បង្កើនប្រាជ្ញាញាណឈ្នួសវៃ (IQ)
- ជាមនុស្សមានហេតុផល និងសីលធម៌ជាងមុន
- កាត់បន្ថយការប្រើប្រាស់គ្រឿងញៀន ស្រា បារី
- កាត់បន្ថយភាពធុញថប់តប់ប្រមល់ និងជំងឺធុញថប់អារម្មណ៍
- បង្កើនការគោរពខ្លួនឯង
- ធ្វើឲ្យប្រសើរឡើងដល់សុខភាពជាទូទៅ

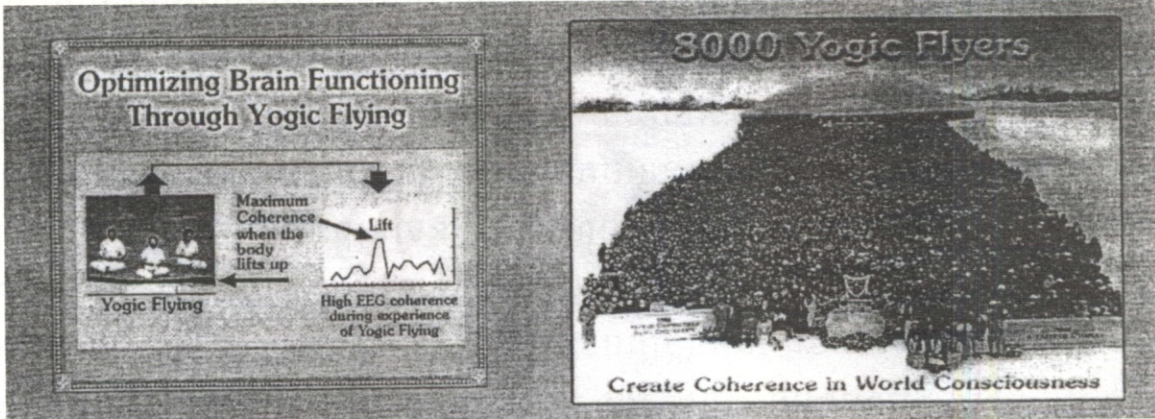
អត្ថប្រយោជន៍សម្រាប់គ្រូ

(Benefits Relevant to Teachers)

- កាត់បន្ថយភាពធុញថប់តប់ប្រមល់ និងជម្ងឺធុញថប់អារម្មណ៍
- បង្កើនថាមពល និងភាពភ្លៀវភ្លា
- កាត់បន្ថយគ្រោះថ្នាក់នៃជំងឺ
- ធ្វើឲ្យប្រសើរឡើងដល់សុខភាពជាទូទៅ
- ធ្វើឲ្យស្រលះល្អក្នុងចិត្ត
- បង្កើនសុខុមាលភាពខួរក្បាល ឬចិត្ត
- បង្កើនប្រសិទ្ធភាព ឬភាពសក្តិសិទ្ធិ
- បង្កើនការពេញចិត្តនិងទំនុកចិត្តលើខ្លួនឯង

ការបង្កើតភាពស៊ីសង្វាក់គ្នា នៅក្នុងមនសិការប្រមូលផ្តុំ

Creating Coherence in Collective Consciousness

អត្ថប្រយោជន៍ជាច្រើននៃមនសិការជាមូលដ្ឋានគ្រឹះនៃការអប់រំ មិនត្រឹមតែជាគុណប្រយោជន៍សំរាប់សិស្ស-និស្សិតម្នាក់ៗប៉ុណ្ណោះទេ ថែមទាំងជះឥទ្ធិពលដល់សង្គមទាំងមូលទៀតផង។ ការ

ស្រាវជ្រាវដែលបានបោះពុម្ពផ្សាយយ៉ាងទូលំទូលាយបង្ហាញថា គ្រាន់តែមានមនុស្សពី ២ ឬ ៣ រយ នាក់ទៅ ២ ឬ ៣ ពាន់នាក់អនុវត្តកម្មវិធី TM និងបច្ចេកទេសឈានមុខរួមមានកម្មវិធី TM-Sidhi និង យោគីត ញាយីង (Yogic Flying) អាចបង្កើតឲ្យមានភាពស៊ីសង្វាក់គ្នានៅក្នុងមនសិការប្រមូលផ្តុំ បាន នេះគឺជាអ្វីដែលអ្នកវិទ្យាសាស្ត្រហៅថា **ឥទ្ធិពលរបស់មហាឫសី** ។ ឥទ្ធិពលនៃភាពស៊ីសង្វាក់ គ្នានេះ កាត់បន្ថយនិន្នាការអវិជ្ជមាននានា ដូចជាបទឧក្រិដ្ឋ និងសង្គ្រាមជាដើមហើយបង្កើនភាព ខ្លាំងនៃទំនោរវិជ្ជមានរបស់សង្គមនិងសេដ្ឋកិច្ចដែលនឹងសាយភាយទៅដល់គ្រប់ស្រទាប់ប្រជា ពលរដ្ឋទាំងអស់។ (តម្រូវការចំនួនអ្នកអនុវត្ត យោគីត ញាយីង (Yogic Flying) គឺអាស្រ័យទៅតាម ទំហំប្រជាពលរដ្ឋទាំងអស់នៅក្នុងប្រទេសនោះ)។

ដូច្នេះនៅពេលដែលសិស្ស និស្សិត ២ ឬ ៣ រយនាក់អនុវត្តនៅក្នុងសាលា វាអាចធ្វើឲ្យរស់រវើក ឡើងនូវវិស័យប្រមូលផ្តុំទាំងមូលបានតាមរយៈការអនុវត្តជារៀងរាល់ថ្ងៃរបស់គេនូវកម្មវិធី យោគីត ញាយីង នោះគេមិនគ្រាន់តែបង្កើនឲ្យមានភាពស៊ីសង្វាក់គ្នានៅក្នុងការបំពេញមុខងារនៃប្រព័ន្ធខួរ ក្បាលទាំងមូលរបស់គេប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែថែមទាំងធ្វើឲ្យមានការរស់រវើកឡើង នូវវិស័យរូបរួមផង ដែរ (Field of Unity) ដោយការបង្កើតឲ្យមានភាពស៊ីសង្វាក់គ្នា នៅក្នុងមនសិការប្រមូលផ្តុំ និង លើកស្ទួយប្រទេសជាតិរបស់គេឆ្ពោះទៅរកភាពមិនចាញ់ទៀតផង។

ការលាតត្រដាងកម្មវិធីមួយកំពុងចាប់មានពន្លឺឡើង សម្រាប់មនុស្សគ្រប់ជាតិសាសន៍ ទាំងអស់តាមរយៈមនសិការជាមូលដ្ឋានគ្រឹះនៃការអប់រំ

A New Time is Dawning for the Human Race through Consciousness-Based Education

យើងកំពុងតែជួយជំរុញរដ្ឋាភិបាល និងអ្នកដឹកនាំក្នុងការអប់រំទាំងអស់ ដើម្បីធ្វើសកម្មភាព ក្នុងការបង្កើតសាលាមិនចេះចាញ់ និងដាក់បញ្ចូលកម្មវិធីសិក្សា មនសិការជាមូលដ្ឋានគ្រឹះនៃការ អប់រំ បន្ថែមលើកម្មវិធីសិក្សាដែលមានស្រាប់នៅតាមសាលាចំណេះទូទៅ មហាវិទ្យាល័យ សាកលវិទ្យាល័យ។ សិស្ស និស្សិតទាំងឡាយ នឹងទទួលបានលក្ខណៈខ្ពស់បំផុតនៃមនសិការ ហើយបើការរស់នៅក្នុងជីវិតមួយប្រកបដោយសេរីភាព នោះជីវិតគេនឹងដើរស្របទៅនឹងច្បាប់ធម្ម- ជាតិដោយស្វ័យប្រវត្តិ និងសេចក្តីសុខទៅក្នុងមនសិការនៃជាតិសាសន៍ទាំងមូល។ ដូច្នេះមនុស្ស គ្រប់រូប នឹងរស់នៅក្នុងជីវិតមួយដែលចាកផុតពីកំហុសឆ្គងនានា។

សម័យនៃពិភពលោកថ្មីមួយកំពុងតែចាប់មានពន្លឺឡើងតាមរយៈមនសិការជាមូលដ្ឋានគ្រឹះ នៃការអប់រំ សូមកុំបណ្តោយឲ្យការរងទុក្ខវេទនារបស់អ្នកនៅក្នុងពិភពលោកយើងនេះតទៅទៀត។ សូមដាក់បញ្ចូលកម្មវិធី មនសិការជាមូលដ្ឋានគ្រឹះនៃការអប់រំ នៅក្នុងកម្មវិធីសិក្សាប្រទេសរបស់អ្នក នៅក្នុងពេលឥឡូវនេះ។

❖ សម្រាប់ព័ត៌មានពិស្តារ លោកអ្នកអាចបើកមើលលើគេហទំព័រខាងក្រោម:

- www.tm.org
- www.mum.org
- www.stressfreeschools.org
- www.doctorsontm.org

Adolto Yrure TM Teacher
Phone : 012 929 964

អំពីនិទ្ទាតសំព្ព និងអាយតនិទ្ទាត
(ត)

- + មួយទៀត ត្រង់កន្លែងអា.និ នៃ, កុំ ប្រើពាក្យដល់
- + ព្រះអង្គជាម្ចាស់ដ៏ត្រជាក់ដល់ប្រជាពលរដ្ឋទាំងពួង, ត្រូវប្រើថា : ព្រះអង្គជាម្ចាស់ដ៏ត្រជាក់នៃប្រជាពលរដ្ឋទាំងពួង ដូច្នោះវិញដ្បិត " នៃ " ស្មើគ្នានឹង " របស់ " (ជាម្ចាស់របស់)...។ល។
- + **ដល់** (កិ.បានសម្រេច,បានទីដែលត្រូវទៅមក)
- + គេបានទៅដល់ស្រុកគេហើយ។
- + គាត់បានទៅដល់ទីណាត់មុនគេ។
- + បុរសដែលត្រូវខ្លាត់រាមបំរុងស៊ីនោះ ក៏លាភរិយាចេញចាកគ្រឹះស្ថានដើរមកតាមផ្លូវយំបណ្តើរផងដល់ពាក់កណ្តាលផ្លូវក៏បានជួបនឹងសុភាទន្សាយ។
- + ខំធ្វើអំពើល្អ សាងកុសលកុំបីខ្លួល ផលទានកើតពីសីល ជួយរំកិលដល់និព្វានហោង។
សង្កេត- ពាក្យ " ដល់ " (អា.និ) ច្រើនស្ថិតនៅខាងមុខនាមសព្វដែលជាមនុស្ស ឯ " ដល់ " (កិ) ច្រើននៅមុខនាមសព្វប្រាប់ទីកន្លែង។
- + **ដំហើយ** (និ.ដែលធ្វើដោយ,ដែលធ្វើអំពី,សម្រេចមកអំពី,សុទ្ធសឹងតែ)
- + ប្រាសាទដំហើយដោយថ្ម (ប្រាសាទដែលធ្វើអំពីថ្ម) ។
- + ប្រាសាទអង្គរវត្តដំហើយដោយថ្ម គឺប្រាសាទដែលធ្វើអំពីថ្ម គឺប្រាសាទសុទ្ធសឹងតែថ្ម។
- + **ដំលង់** (និ.អង្វែង,យូរ)
- + អស់កាលដំលង់ គឺអស់កាលដ៏យូរលង់។
- + ទឹកដីខ្មែរកើតមកអស់កាលដំលង់ គឺអស់កាលដ៏អង្វែងណាស់មកហើយ។
- + **ដូច** (និ.ដែលមានសណ្ឋានមានរូបត្រូវគ្នាឲ្យចាប់ច្រឡំ)
- + របស់នេះដូចគ្នា នឹងរបស់នោះដែរ។
- + ខ្មែរជឿព្រះពុទ្ធសាសនា គឺជឿការពិតដែលព្រះពុទ្ធបានសំដែងដូចពាក្យថា "ធ្វើបុណ្យបានបុណ្យធ្វើបាបបានបាប"។ល។
- + សូមបុណ្យកងកុសល ឲ្យបានដល់យើងខ្ញុំណាពេញពោរស្មើគ្នា ដូចដល់សាធំទូលាយ។
- + **ដូច្នោះ** (ដូច,ច្នោះ) (និ.ដូចនេះ,យ៉ាងនេះ,ទោះបីគេសរសេរជា "ដូចនេះ" ក៏ត្រូវអានថា "ដូចច្នោះដែរ")
- + ពុទ្ធសាសនិកជនខ្មែរបានចាត់ទុកព្រះសង្ឃជាគ្រូ ជាទីគោរពសក្ការៈរបស់ខ្លួន។ ដូច្នោះព្រះសង្ឃគប្បីបំពេញភារកិច្ចរបស់ខ្លួន ដោយពន្យល់ណែនាំពុទ្ធបរិស័ទឲ្យដើរតាមគន្លងធម៌។
- + ហេតុដែលព្រះពុទ្ធបង្រៀនឲ្យមនុស្សលះអកុសលទាំងបីគឺលោភៈ ទោសៈ មោហៈ ជាដើម ព្រោះវាជាឲ្យមនុស្សសាងបាបកម្ម។ ដូច្នោះយើងឃើញថាការលះលោភៈដោយការធ្វើទាន។

- + **ដូច្នោះ (ដូច.ច្នោះ)** (និ.ដូចនោះ យ៉ាងនោះ ទោះបី គេសរសេរជា "ដូចនោះ ក៏ត្រូវអានថា" ដូច ឆ្មុះដែរ)
 - + ពស់កេងកងពួនាងអេតប្រាប់ដូច្នោះស្មានថាឪពុកនាងទៅជួញអង្កាំមិនទាន់មកពីជួញ ក៏ទៅ តាមនាងអេតដូចថ្ងៃមុនៗ។
- សង្កេត "ដូច្នោះ"** ច្រើនប្រើនៅឃ្លាទី២ សម្រាប់បញ្ជាក់នូវផលជាវិជ្ជមានក្នុងឃ្លាទី១។
- + **ដូចដល់** (និ.ជិតនឹងដល់ទី ច្រើនប្រើតែក្នុងកាព្យ)
 - + **ដូចដល់ពុំដល់** ជិតនឹងដល់ ប៉ុន្តែនៅពុំទាន់បានដល់ពិតប្រាកដនៅឡើយ (សាស្ត្រាច្បាប់ ក្រម)។
 - + **ដើម្បី** (អា.និ. បម្រុង បម្រុងនឹង សម្រាប់ សម្រាប់នឹង ឬប្រយោជន៍នឹង)
 - + ពួកមនុស្សបានជាខំរៀន ខំរក ខំប្រព្រឹត្តសុចរិតស្ងួតត្រង់ខ្លាំងម៉្លេះ តើដើម្បីអ្វី?
 - ដើម្បីសេចក្តីសុខនិងសេចក្តីចម្រើន។
 - + មនុស្សយើងម្នាក់ៗស៊ីដើម្បីរស់ ឬរស់ដើម្បីស៊ី?
 - + ការទស្សន៍ទាយពុំមែនជាពាក្យពិតទាំងអស់ឡើយកន្លែងខ្លះនិយាយផ្សំតម្រូវចិត្តអ្នកមក ទាយ ដើម្បីលាភសក្ការៈផ្ទាល់ខ្លួនរបស់គ្រូទាយនោះតែប៉ុណ្ណោះ។
 - + ព្រះធម៌របស់ព្រះពុទ្ធសាសនាប្រតិបត្តិដើម្បីលះបង់លោភៈ ទោសៈ មោហៈ អវិជ្ជាជាដើម។
 - + **ដែរ** (និ. ដូចគ្នា បានដូចគ្នា ផង)
 - + ដូចពាក្យថា ខ្ញុំទៅដែរ ដូច្នោះក៏បានដែរ។
 - + អ្នកទៅជាមួយនឹងខ្ញុំដែរឬ?
 - + ល្អគ្រាន់បើដែរ របស់នេះ។
 - + ក្រុមអ្នកផ្សាយសាសនាគ្រិស្តដែលចែកអំណោយដល់ខ្មែរហើយបង្ខំឲ្យគេជឿសាសនា របស់ខ្លួនមានលក្ខណៈដូចគ្នានឹងអ្នកស្ងួតត្រីដែលបិទនុយត្រង់រៀងសន្ទូចបញ្ឆោតឲ្យត្រីវា ស៊ីនោះដែរ។
 - + **ដែល**_១ (អា.និ. ពាក្យប្រាប់ដំណើរនៃអំពើសម្រាប់និយាយភ្ជាប់នាំមុខនាមសព្ទ) =
 - + ការដែលខ្ញុំធ្វើ ពាក្យដែលគេនិយាយ ដំណឹងដែលខ្ញុំឮ សាលាដែលរាជការចំណាយ ប្រាក់ឲ្យសង់...
 - + **ដែល**_២ (និ. សំណល់ របស់ដែលសល់ឬដែលគេប្រើប្រាស់ហើយ)
 - + វាស៊ីបាយដែលគេ វាស្លៀកពាក់ខោអាវដែលគេ វាស្លៀកសំពត់ដែលសល់ពីគេ...

(នៅមានត)

លោក **ទិត សៀង**
អតីតសាស្ត្រាចារ្យទុតិយភូមិ ១៩៧២

**ទស្សនៈយល់ដឹងពីភាពឆ្លាតខាងអារម្មណ៍របស់អ្នក
ធ្វើការងារអប់រំ**

ភាពឆ្លាតខាងអារម្មណ៍ គឺជាបច្ច័យសំខាន់បំផុតសម្រាប់អ្នកធ្វើការងារអប់រំ។ គ្រប់យ៉ាងដែលធ្វើឲ្យអ្នកធ្វើការងារអប់រំទទួលបានជោគជ័យលើការងារគឺអាស្រ័យត្រង់ថាអ្នកធ្វើការងារអប់រំខ្លួនឯងមានភាពវៃឆ្លាតខាងអារម្មណ៍ដែរឬទេ? និងមានដោយកម្រិតណាដូចជាការដូចផ្ដើមអារម្មណ៍ ការចេះប្រើប្រាស់អារម្មណ៍ ការសម្របសម្រួលអារម្មណ៍ទៅតាមកាលៈទេសៈពេលវេលាការចេះយល់ដឹងអារម្មណ៍ខ្លួនឯង និងអារម្មណ៍អ្នកដទៃ។ល។

I. គោលបំណង

ទស្សនៈយល់ដឹងពីភាពឆ្លាតខាងអារម្មណ៍ទាំងឡាយខាងលើនេះមានគោលបំណងផ្តល់ឲ្យអ្នកធ្វើការងារអប់រំយល់ដឹងអំពីលក្ខណៈសម្បត្តិបុគ្គលផ្ទាល់ខ្លួនម្នាក់ៗដូចជា៖

- ខ្លួនមានជំនាញក្នុងការគិត ពិចារណា ស្តាប់ វិភាគ និងទំនាក់ទំនង
- ចេះយល់ដឹងបត់បែន ផ្លាស់ប្តូរ និងមានសមត្ថភាពក្នុងការឈានទៅរកភាពប្រសើរឡើងវិញ និងឆាប់រហ័សក្រោយពីបានទទួលរងនូវបញ្ហាប្រឈមមួយចំនួន
- មានការជឿជាក់លើខ្លួនឯង មានកម្លាំងចិត្តខ្ពស់ក្នុងការដោះស្រាយបញ្ហា និងស្ថាបនាបាននូវស្នាដៃ សកម្មភាពផ្សេងៗ ទង្វើលើអាជីព និងការងារបច្ចុប្បន្នរបស់ខ្លួន
- ព្រមទាំងមានសមត្ថភាពក្នុងការចេះរួបរួមគ្នា ធ្វើការងារជាពួក ជាក្រុម ជាមួយអ្នកដទៃ និងចេះរិះរកវិធីដោះស្រាយបញ្ហាបានល្អប្រសើរ។

II. តើអ្នកធ្វើការងារអប់រំត្រូវមានភាពឆ្លាតខាងអារម្មណ៍ដែរឬទេ?

ដើម្បីយល់ដឹងបញ្ហានេះអ្នកធ្វើការងារអប់រំទាមទារឲ្យមានភាពឆ្លាតខាងអារម្មណ៍តាមគោលការណ៍គ្រឹះដូចតទៅ៖

១- ការមានសតិក្នុងខ្លួន

អ្នកធ្វើការងារអប់រំ ត្រូវយល់ដឹងពីអារម្មណ៍ខ្លួនឯង និងមានសមត្ថភាពក្នុងការសម្រេចចិត្តឲ្យបានត្រឹមត្រូវ និងល្អប្រសើរ និងត្រូវស្គាល់ខ្លួនឯងយ៉ាងច្បាស់ថាខ្លួនពូកែខាងអ្វី ខ្សោយខាងអ្វី និងចេះរកវិធីជួយខ្លួនឯងឲ្យបានសមរម្យ។

២- ការមានកម្លាំងចិត្ត

អ្នកធ្វើការងារអប់រំ ត្រូវចេះបង្កើនប្រសិទ្ធភាពការងារ ដើម្បីសម្រេចគោលដៅដែលគ្រោងទុក ចៀសវាងការមានទំនាស់ក្នុងចិត្តទៅលើរាល់ឧបសគ្គនានាដែលគ្រាន់តែជាដំណាក់កាលមួយដែលត្រូវឆ្លងកាត់តែប៉ុណ្ណោះ។ ការព្យាយាមបង្កើនគុណសម្បត្តិផ្ទាល់ខ្លួនផ្សេងៗដូចជា គំនិតដូចផ្ដើមភាពអំណត់ព្យាយាម ការសម្រេចចិត្ត គំនិត និងសកម្មភាពឲ្យកាន់តែរឹងមាំបន្ថែមទៀតជាដើម។

៣- ចេះគ្រប់គ្រងខ្លួនឯង

អ្នកធ្វើការងារអប់រំត្រូវមានមនសិការទទួលខុសត្រូវ យល់ដឹង និងស្គាល់នូវអ្វីដែលល្អ និង អាក្រក់ ស្គាល់ពីតម្លៃពិតនៃជីវិត និងដើម្បីឈានទៅរកភាពជោគជ័យនៃជីវិតតើត្រូវធ្វើអ្វីខ្លះ? ចេះ ផ្លាស់ប្តូរអារម្មណ៍មូហុង និងភាពមិនប្រក្រតីរបស់ខ្លួនឲ្យបានឆាប់រហ័សរួចមកចេះរៀបចំអារម្មណ៍ របស់ខ្លួនឲ្យបានល្អប្រសើរឡើងវិញ។

៤- ការស្គាល់ និងយល់ដឹងអំពីអ្នកដទៃ

អ្នកធ្វើការងារអប់រំ ត្រូវចេះស្វែងយល់មនុស្សនៅជុំវិញខ្លួនពី អារម្មណ៍ គោលបំណង និង តម្រូវការរបស់អ្នកដទៃ ហើយក៏ត្រូវមានសមត្ថភាពផងដែរ ទៅលើការបញ្ចុះបញ្ចូលទឹកចិត្តមនុស្ស ដែលមាន ប្រភេទខុសៗគ្នា ឲ្យចេះរួមរស់ និងធ្វើការងារជាមួយគ្នា។

៥- ការយល់ដឹងអំពីសង្គម

អ្នកធ្វើការងារអប់រំត្រូវចេះយល់ដឹងអំពីស្ថានភាពសង្គម និងនយោបាយរួមគ្នា បង្កើនសមត្ថ- ភាពមានទំនាក់ទំនងជាមួយបណ្តាញការងារនិងសង្គម ហេតុនេះភាពឆ្លាតខាងអារម្មណ៍ និង អាចជួយបន្ថែមទៅលើជំនាញដែលយើងមានស្រាប់ដើម្បីជួយឲ្យការងារទទួលបានលទ្ធផលល្អ ប្រសើរជួយសង្គម និងមនុស្សដទៃទៀតដែលរស់នៅក្នុងសង្គម។

ភាពឆ្លាតខាងអារម្មណ៍មិនមែនមានន័យថាត្រូវធ្វើខ្លួនឲ្យទៅជាមនុស្សដែលគួរស្រឡាញ់ ឬ ជាការបង្ហាញរបស់ខ្លួនដើម្បីឲ្យអ្នកដទៃបានដឹងនោះទេ តែវាជាការហ្វឹកហាត់បញ្ចេញអារម្មណ៍ទៅ តាមផ្លូវដ៏សមរម្យមួយនៅក្នុងកាលៈទេសៈណាមួយដែលអាចធ្វើឲ្យអ្នកធ្វើការងារអប់រំយល់ដឹងអំពី អ្នកដទៃក្នុងន័យសហការធ្វើការងារជាមួយគ្នាឲ្យបានល្អប្រសើរ។

III. តើភាពឆ្លាតខាងអារម្មណ៍របស់អ្នកធ្វើការងារអប់រំខុសពីអ្នកដទៃដូចម្តេច?

ប្រសិនបើអ្នកធ្វើការងារអប់រំមានសមត្ថភាពខាងអារម្មណ៍កាន់តែច្រើននោះ បច្ច័យសំខាន់ នៅលើការតាំងចិត្តដើម្បីសម្រេចជោគជ័យ និងមានសមត្ថភាពក្នុងការធ្វើការងារជាក្រុមដោយគួប ផ្សំទៅលើបច្ច័យផ្សេងៗទៀតដូចជា៖

- **ការស្គាល់និងយល់ដឹងអំពីអ្នកដទៃ** ឬសមត្ថភាពទស្សន៍ទាយទិសដៅនាពេលអនាគតបាន យ៉ាងជាក់ច្បាស់ដោយប្រើប្រាស់បណ្តាំព័ត៌មានជាច្រើនដែលមានក្នុងបច្ចុប្បន្ន និងចំពោះមុខឬ មើលឃើញអំពីស្ថានភាពសង្គមការងារ ឬអំពីទំនាក់ទំនង និងឥទ្ធិពល របស់អ្នកដទៃ ក្រុមនិងក្រុម បុគ្គលនិងបុគ្គល បុគ្គលនិងក្រុម។
- **ការមានការជឿជាក់ទៅលើសក្តានុពល** និងសមត្ថភាពក្នុងការប្រឈមមុខទប់ទល់នឹងលក្ខ- ខណ្ឌ ជីវិតដែលគេជួបប្រទះ។

ហេតុនេះគ្រាន់តែមានការជឿជាក់លើសមត្ថភាពឆ្លាតខាងអារម្មណ៍របស់ខ្លួនតែប៉ុណ្ណោះ ក៏ អាចទស្សន៍ទាយ និងសន្និដ្ឋានបានថា អ្នកធ្វើការងារអប់រំខ្លួនឯងនឹងទទួលបានភាពជោគជ័យនៅ ក្នុងការងារនាពេលខាងមុខ។

- ការមានបញ្ញាញាណ

គឺជាការដឹងដោយញាណពីអាថ៌កំបាំងដែលផ្តើមឡើងនូវការនឹកភ្នកដឹងដោយស្វ័យប្រវត្តិហើយ

ក៏មិនមែនដោយការគិតរបស់គេចេញពីបេះដូងនោះទេ គឺដោយការប្រើអារម្មណ៍ដែលអាចធ្វើឲ្យគេមានការសម្រេចចិត្តបានយ៉ាងត្រឹមត្រូវទៀតផង។ ហេតុនេះ អ្នកធ្វើការងារអប់រំគឺជាអ្នកមានសមត្ថភាពខ្ពស់បំផុតប្រសិនបើគេមានភាពវៃឆ្លាតខាងអារម្មណ៍ មិនរឹងក្តឹង មិនងាប់ក្រឡា មានភាពស្ងប់ស្ងាត់ អត់ធ្មត់ រឹងមាំ ចេះសម្របសម្រួលទៅតាមកាលៈទេសៈ និងចុះសម្រុងជាមួយអ្នករួមការងារមិនធ្វើឲ្យមានការប្រេះស្រាំក្នុងក្រុមការងាររបស់ខ្លួន។

សរុបមកវិញ ភាពឆ្លាតខាងអារម្មណ៍ គឺជាចំណែកមួយនៃបុគ្គលិកលក្ខណៈរបស់បុគ្គលដែលធ្វើឲ្យអ្នកធ្វើការងារអប់រំអាចមានសមត្ថភាពក្នុងការបង្កើនថាមពលនិងសមត្ថភាពក្នុងការគ្រប់គ្រងអារម្មណ៍លើខ្លួនឯងព្រមទាំងយល់ដឹងទៅលើសង្គមបានយ៉ាងល្អប្រសើរ។

ហេតុនេះ អ្នកធ្វើការងារអប់រំត្រូវយល់ដឹងថា តើខ្លួនមានភាពឆ្លាតខាងអារម្មណ៍ដែរឬទេ? និងមានសមត្ថភាពក្នុងការប្រើប្រាស់ភាពឆ្លាតខាងអារម្មណ៍របស់ខ្លួនបានកម្រិតណា បែបណានៅក្នុងអាជីពការងារប្រចាំថ្ងៃរបស់ខ្លួនទាក់ទងនឹងមនុស្សជុំវិញខ្លួន និងសង្គម។

លោកស្រី អ៊ឹម សុផលី អនុប្រធាននាយកដ្ឋាន យុវជន

ជកឃ្លា ឬ ជក ឃ្លា ?

អត្ថបទកត់លើផ្ទៃក្រដាស	សរសេរផ្ដេសផ្ដាសតិយល់ន័យ
ជកឃ្លាឃ្លាតពាក្យឆ្គងសំដី	មិនដឹងហេតុអ្វីចេះតែជក។
ជួនកាលជកឃ្លាតាមចិត្តចង់	តម្រេតម្រង់ក៏ខំជក
ឃ្លាឃ្លោងឆ្គងន័យមិនខ្លីក្អក	ទុកឲ្យគេបកស្រាយតាមចិត្ត។
តាមពិតជកឃ្លា និងអត្ថន័យ	ដូចប្រពន្ធប្តីស្មោះស្មេហ៍ស្មិទ្ធ
ជកឃ្លាខុសក្បួនដូចក្បួតផិត	ជកឃ្លា ជាប់ជិត ខុសគ្នាជាក់។
បង ប្អូន ជាជនពីរផ្សេងគ្នា	បងប្អូន គ្មានគ្នាមានតែម្នាក់
អាចបងប្អូន ឬបញ្ជាក់	ថាពូ មីងម្នាក់ក៏បានដែរ។

- ពេលកើតហេតុ តើមាន**វត្តមាន**លោកនៅទីនោះដែរឬទេ ?
- មាន**វត្ត មាន**លោក វាជារឿងធម្មតា តែបើមានវត្ត គ្មានលោកវិញ ទើបជារឿងចម្លែក។

បណ្ឌិត ច័ន្ទ សំណព្វ

**សិស្សរៀនខ្សោយ និងសិស្សមានចរិតទុយមុយ និងអច
ប្រសើរឡើងបើគ្រូចេះកេរិវិជ្ជយពួកគេ**

ជាទូទៅនៅក្នុងថ្នាក់រៀននីមួយៗរមែងមានសិស្សដែលទទួលការសិក្សាដោយពុំបានចំណេះ
ដឹងស្មើគ្នាទាំងអស់នោះទេ។ គេសង្កេតឃើញមានសិស្សរៀនខ្សោយ និងមានចរិតទុយមុយពុំ
សូវនិយាយស្តីនោះខ្លះពុំខាន។ សិស្សទាំងនោះវាចង់បានជាសិស្សខ្សោយ ឬចង់ធ្វើចរិតទុយមុយ
ដូចនេះ ឬយ៉ាងណា? គឺពុំចង់បានដូចនេះឡើយ។

បញ្ហាសិស្សរៀនខ្សោយ គឺមានដើមហេតុរបស់វាដែលបណ្តាលមកពីកត្តាផ្សេងៗ តើមកពី
កត្តាសាលា? គ្រូ? ឬកត្តាខ្លួនឯង? នៅពេលដែលឡើងថ្នាក់ជាមួយគ្រូថ្មី នោះគ្រូថ្មីត្រូវរកមូលហេតុ
នោះឲ្យឃើញតាមការសាកសួរពីសិស្សគ្នាវា ឬសួរគ្រូប្រចាំថ្នាក់ឆ្នាំចាស់ៗ។ បើពួកគេខ្សោយ
ទៅហើយគ្រូថ្នាក់ថ្មីទុកចោលទៀតធ្វើឲ្យគេឯកោពុំខាន រហូតឈានទៅដល់ការបោះបង់ការសិក្សា
ផងក៏មាន។ ដូចនេះគប្បីអាចរកវិធីជួយពួកគេតាមវិធីផ្សេងៗ ដូចជាឲ្យអង្គុយតុមុខជិតអ្នកពូកែ
គ្រូឧស្សាហ៍ហៅសួរសំណួរងាយៗ ចំរុះឈ្មោះ ឬលើកទឹកចិត្តដោយសរសើរជារឿយៗ ឲ្យសិស្ស
ពូកែឧស្សាហ៍ទាក់ទង ឬធ្វើការងារជាដៃគូជាដើម។ បើសិស្សរៀនខ្សោយភាសាខ្មែរ ផ្នែកអំណាន
គប្បីរកវិធីជួយឲ្យគេអានពាក្យស្រាលៗ រាក់ៗ ងាយចាំ និងបានសរសេរពាក្យនោះ។ បើគ្រូមាន
ឆន្ទៈល្អ មានមនសិការវិជ្ជាជីវៈខ្ពស់ ស្រឡាញ់អាណិតសិស្សគ្រូត្រូវជួយគេឲ្យបានទាន់ពេល។ មិន
តែប៉ុណ្ណោះគ្រូគប្បីដាក់កិច្ចការស្រាលៗងាយៗជាងសិស្សឯទៀត។ ចំពោះសិស្សមានចរិតទុយ
មុយពុំសូវនិយាយស្តី ឬពុំមានសកម្មភាពនោះគ្រូត្រូវរកវិធីជួយដោយឧស្សាហ៍និយាយសួរនាំទៅ
សិស្សនោះក៏ដូចជាឲ្យអង្គុយជិតកុមារដែលមានវាហារការនិយាយ។ ពេលគ្រូសួរចំណុចខ្លឹម
សារមេរៀនណាមួយដែលគេហ៊ានឆ្លើយទោះខុសឬត្រូវ គ្រូត្រូវតែសរសើរ និងលួងលោមលើក
ទឹកចិត្តគេឲ្យក្លាហានថែមទៀត។ និយាយរួមចរិតលក្ខណៈសិស្សបឋមសិក្សា គឺជាចរិតដោរ ឬ
បញ្ជោរដើម្បីឲ្យគេមានភាពក្លាហាន បំបាត់ភាពតក់ម៉ក់ទុយមុយ។

ដោយការជួយរបស់គ្រូគ្រប់រូបភាពដូចខាងលើ យើងឃើញថា សិស្សរៀនខ្សោយ និងសិស្ស
តក់ម៉ក់ទុយមុយមួយចំនួនអាចឈានទៅរកភាពចម្រើនជឿនលឿនក្នុងការសិក្សាហើយថែមទាំង
មានទំនុកចិត្តលើខ្លួនឯងដោយមានលោកគ្រូអ្នកគ្រូជាទីប្រឹក្សាដឹកនាំសម្រាប់ពួកគេទាំងនោះ។

លោក ជីវ សុផល នាយកសាលា
បឋមសិក្សាជំរុំយកទឹក ស្រុកសំរោង ខេត្តតាកែវ

ការអានសារអ៊ីមែល និងឆ្លើយតបអ៊ីមែល

ដោយ អ៊ុក ច័ន្ទរដ្ឋា អ៊ុក សម្បស្ស និង កែល កាណូ កែសម្រួលដោយ សុក ថា នាយកដ្ឋានបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មាន

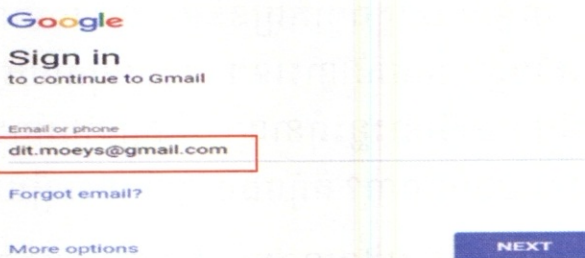
នៅក្នុងលេខមុន យើងខ្ញុំបានចុះផ្សាយពីរបៀបបង្កើតអ៊ីមែលថ្មី និងការធ្វើអ៊ីមែលដោយប្រើប្រាស់ Gmail នៅក្នុងលេខនេះយើងខ្ញុំសូមបង្ហាញលោកអ្នកពីរបៀបអានសារអ៊ីមែល និងឆ្លើយតបសារអ៊ីមែលទៅកាន់អ្នកដែលបានធ្វើអ៊ីមែលមកយើង ។

១. ការស្វែងយល់ពីផ្ទាំងការងាររបស់

Gmail

សូមលោកអ្នកចូលទៅក្នុងGmail ដែលអ្នកបានបង្កើតរួចមកហើយដោយអនុវត្តតាមលំនាំដូចខាងក្រោម ៖

- បើកកម្មវិធីរុករកអ៊ីនធឺណិត (Browser)
- វាយ gmail.com នៅលើរបាយអាសយដ្ឋាន
- បំពេញអាសយដ្ឋានអ៊ីមែល (រូបទី១)
- បន្ទាប់មកចុចលើពាក្យ Next
- បំពេញលេខសម្ងាត់ចូល (រូបទី២)
- ចុច Next

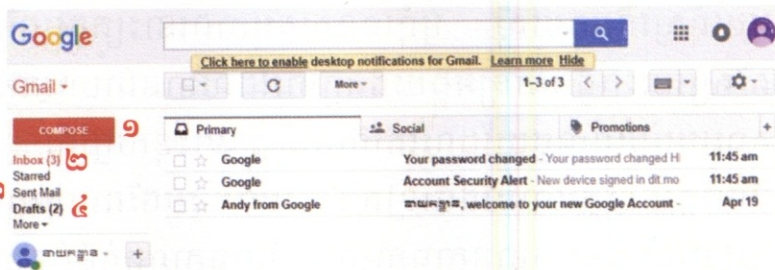
រូបទី១៖ វាយអាសយដ្ឋាន Gmail ចូល ។

រូបទី២៖ វាយលេខសម្ងាត់ចូល ។

បន្ទាប់មកវានឹងលេចចេញនូវផ្ទាំងដូចខាងក្រោម ៖ (រូបទី៣)

១. Compose: សម្រាប់ធ្វើការផ្ញើអ៊ីមែលទៅអ្នកដទៃ ។
២. Inbox: រក្សាទុករាល់អ៊ីមែលដែលគេបានផ្ញើមកយើង
៣. កន្លែងផ្ទុករាល់អ៊ីមែលដែលយើងបានផ្ញើទៅគេ
៤. Drafts: សម្រាប់រក្សាទុកបណ្តោះអាសន្ននូវអ៊ីមែលដែលយើងបង្កើតតែមិនទាន់ផ្ញើទៅអ្នកដទៃ

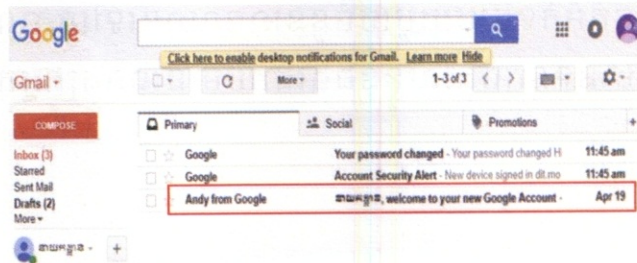

រូបទី៣៖ ទិដ្ឋភាពទូទៅនៅក្នុង Gmail ។

២. របៀបអានសារនៅក្នុង Gmail

ដើម្បីអានសារដែលគេផ្ញើមកសូមអនុវត្តតាមការណែនាំដូចខាងក្រោម ៖

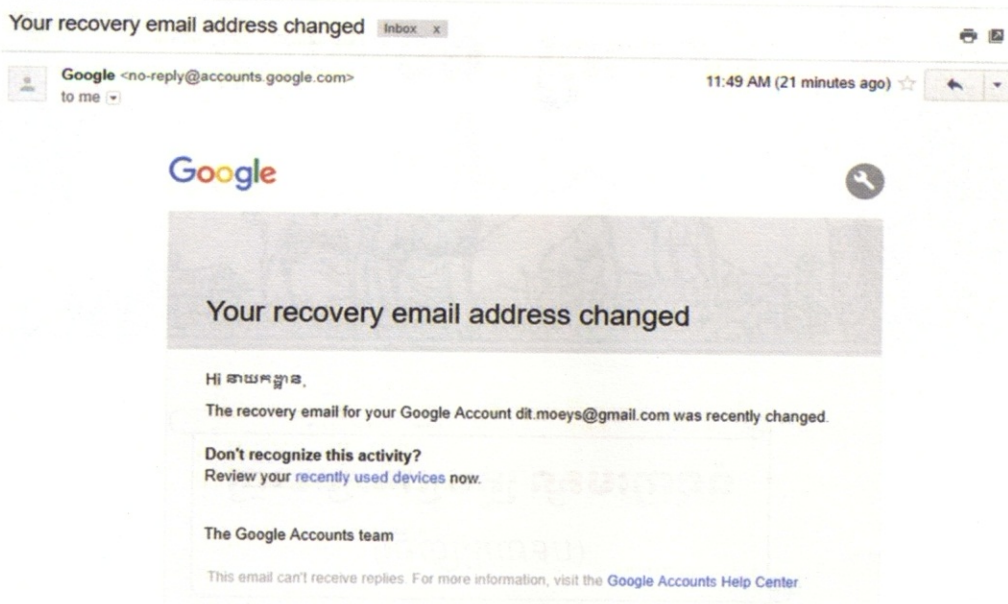
១. ចុចលើ Inbox

រូបទី៤៖ ចុចលើសារដែលអ្នកចង់អាន ។

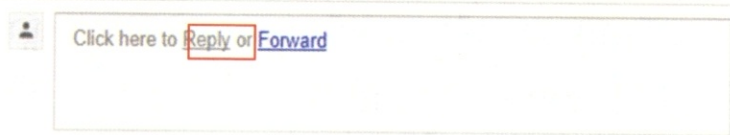
- ២. ចុចលើ សារអ៊ីមែលណាមួយដែលអ្នកចង់អាន (រូបទី៤)
- ៣. បន្ទាប់មកវានឹងចេញផ្ទាំងដូចខាងក្រោម ៖ (រូបទី៥)

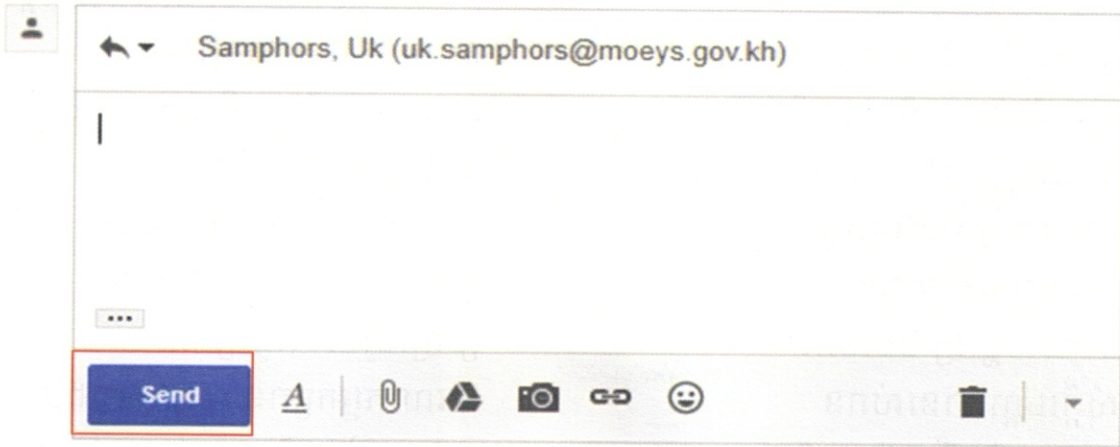
៣. របៀបឆ្លើយតបសារអ៊ីមែល

ដើម្បីជាការគួរសមនៅពេលដែលអ្នកបានទទួលអ៊ីមែលដែលគេបានផ្ញើមក អ្នកត្រូវឆ្លើយតបទៅអ្នកផ្ញើវិញ ដើម្បីបញ្ជាក់ប្រាប់គេថាយើងបានទទួលអ៊ីមែលដែលគេផ្ញើមក ។ ដើម្បីឆ្លើយតបសារសូមអនុវត្តដូចខាងក្រោម ៖

- ១. ចុចលើពាក្យ Reply ដែលនៅខាងក្រោមសារដែលយើងបានចុចអាន(រូបទី៦)
- ២. សរសេរខ្លឹមសារអ៊ីមែលដែលអ្នកចង់ផ្ញើទៅគេ (រូបទី៧)
- ៣. រួចចុចលើពាក្យ Send ជាការបញ្ចប់ (រូបទី៧)

រូបទី៦៖ ចុចលើពាក្យ Reply

រូបទី៧៖ សរសេរអត្ថន័យអ៊ីមែល និងចុចលើពាក្យ Send ដើម្បីឆ្លើយតប ។

ទំនួញមេស្វា ត្រូវព្រានប្រមាញ់

(បទពាក្យប្រាំពីរ)

- ១- មេស្វាមួយត្រូវគ្រាប់កាំភ្លើង
ស្រវាឱបកូនយ៉ាងថ្មមថ្នាក់
- ២- ឱ!កូននីមនួនសួនសម្លាញ់
ឈឺណាស់កូនអើយ ចុកពើតផ្សា
- ៣- ឱបម្តាយមកកូន ឱបឲ្យខ្លាំង
មុខកូនទ្រូងម្តាយ ជិតជាប់នៅ
- ៤- មើលមុខម្តាយមក មើលមកកូន
ម្តាយប្រឹងតោងមែកដើមព្រឹក្សព្រៃ
- ៥- ដៃម្ខាងខំខ្ទប់មុខរបួស
ល្អិតល្អៃដៃជើង ញ័រសព្វប្រាណ
- ៦- ម្តាយខំរត់គេច មិនរួចឡើយ
អស់សង្ឃឹមហើយ ហួសបើគិត
- ៧- អាសូរតែកូននៅក្មេងខ្ចី
ឬមួយត្រូវរស់រងឯកា
- ៨- ឱ!កូនសម្លាញ់ ឱនសំពះ
សុំក្តីមេត្តា បានរស់រាន
- ៩- ឯកូនក្នុងផ្ទៃនឹងក្ស័យហើយ
សូមព្រានករុណា កុំប៉ុនប៉ង

មួយគ្រាប់ចំជើងឈាមសស្រាក់
បីបមលើកដាក់ បំពេថា។
មនុស្សព្រានវាបាញ់ម្តាយហើយណា
ម្តាយនឹងមរណាគ្រាឥឡូវ។
ភ្នែកម្តាយស្រវាំង ណាស់ណាពៅ
ទឹកភ្នែកសួនពៅ យំអាស់យ។
ឈប់យំទៅសួន នួនថ្លើមថ្លៃ
ខ្លាចភ្លាត់ភ្លាក់ដី ចំណីព្រាន។
តែឈាមហូរហួស មិនស្រាកស្រាន្ត
ចាប់អ្វីមិនបាន បានភ័យភិត។
ព្រានបានឃើញហើយតាមជាប់ស្អិត
ដង្ហើមរូតរិត ចប់ឱវា។
តើកូនពិសី នឹងយ៉ាងណា?
ឬមួយមរណាដោយដៃព្រាន។
ប្រញាប់រួតរះ អង្វរព្រាន
ឱ!លោកអ្នកព្រាន សន្តោសផង។
នៅកូនកៀកកើយ ដាក់ច្បាស់ច្បង
ឲ្យបានរស់ផង ដោយស្មោះស្ម័គ្រ។

- ១០- ខ្ញុំនេះរស់នៅតែក្នុងព្រៃ មិនដែលស្រមៃរាតត្បាតអ្នក
ចំណីមួយពោះ មិនទុកដាក់ រស់បរិសុទ្ធជាក់ មិនលោភលន់។
- ១១- ម្តេចឡើយខ្លួនខ្ញុំពុំគួរសោះ បែរទទួលគ្រោះ ធ្ងន់ពេកពន់
ជាចំណីព្រាន ព្រានទុរជន ធ្វើទុក្ខទារុណចងពេជរ។
- ១២- គ្រោះកាចចង្រៃ កុំជួបទៀត ចូរអស់ដៅញាតិ រួចវេរ
បានកើតជាមនុស្សសមសោភា សាងបុណ្យស្មារលា នូវបាបកម្ម។
- ១៣- ជាតិមុន ជាតិនេះ ជ្រុលថ្លោះឆ្លោយ បានដល់ជាតិក្រោយ អង្វែងឆ្នាំ
ព្រានអើយខ្ញុំសូមសច្ចាផ្តាំ អហោសិកម្ម ត្រឹមនេះចុះ។

.....

មេស្វា : បើអ្នកជាខ្ញុំតើយ៉ាងណា? !!!.....កូនឆ្កើយ!...ម៉ែ...លា...!!!!...

កូនស្វា : ម៉ែ !!!!.....

ព្រាន : ពុទ្ធា !!!...

សាធុជន : បើជាអ្នកវិញតើយ៉ាងណា?
ស្លាប់មេ ស្លាប់បា កូនកំព្រា
ទូញទុក្ខសង្វេគរស់វេទនា
មនុស្សគ្រប់គ្នា រស់សុំសុខ។

ឱ! លោកអ្នកព្រានទាំងឡាយ !!!...
សាច់ស្វា ឈាមស្វា និងរាងស្វា
ប្លែកគ្នាយ៉ាងណានឹងមនុស្សយើង
កុំបីស្រែកឃ្លានតាមទំនើង
ចេសចេង ជាប្រេតហើយ។

យើងជាមនុស្សប្រសើរលើសសព្វសត្វ មានប្រាជ្ញា មានវិចារណញ្ញាណខ្ពង់ខ្ពស់ មិន
ត្រូវឲ្យសត្វអប់រំណែនាំយើង ពិសេសការប្រព្រឹត្តចៀសពីអំពើបាប។ បើពុំដូច្នោះទេ យើងនឹងអន់
ទន់ទាបសារជាតិមនុស្សអាចជាមនុស្សល្ងង់ខ្លៅយោរយៅជាងសត្វ...។

- មួយវិញទៀត ប្រសិនបើទទួលទានខ្លួនស្វា នាំមកនូវប្រាជ្ញាឃ្លាសវៃម៉្លោះសម ៖
- ខ្លួនក្បាលយើងអន់ជាងស្វា ច្បាស់ណាស់ថា យើងល្ងង់ជាងស្វា។
 - ពុំអាចបៀតបៀនស្វាបានឡើយ។
 - ស្វានឹងគ្រប់គ្រងយើងហើយ។
 - នឹងថាស្វាមិនរស់នៅក្នុងព្រៃបែបនេះសោះឡើយ។

លោក ងង កែន

ប្រធានការិយាល័យមន្ទីរអប់រំ យុវជននិងកីឡា ខេត្តកំពង់ឆ្នាំង

សេដ្ឋីទិញដូច
(បទពាក្យប្រាំពីរ)

<p>១- ថ្ងៃមួយលោកចង់ហូបដូងខ្លី
ទៅដល់ទីផ្សារលក់នោះមិញ</p> <p>២- នៃ អ្នកលក់ដូងមួយប៉ុន្មាន
ប្របាទប្រាំកាក់ទេលោកមហា</p> <p>៣- យី ម្តេចក៏ថ្លៃអ្វីម៉្លេះហ្ន៎
ស្តាយប្រាក់ព្រោះថ្លៃមិនព្រមចុះ</p> <p>៤- អ្នកលក់ឆ្លើយថាបើចង់ថោក
ដើរមួយគីឡូទៅនាយទៀត</p> <p>៥- ឮហើយសេដ្ឋីចេញដំណើរ
សន្សំមួយកាក់ប្រាក់កើនច្បាស់</p> <p>៦- ក៏ដើរទៅដល់ទីលក់មួយ
គួរទិញដូងខ្ញុំបេះក្តៅៗ</p> <p>៧- សេដ្ឋីយកដៃរឹតដើមទ្រូង
ខ្ញុំហ៊ានទិញនោះលុះតែអ្នក</p> <p>៨- អួយមិនបានទេលោកសេដ្ឋី
ចុះដល់បីកាក់មិនបានឡើយ</p> <p>៩- លោកគួរអញ្ជើញតាមផ្លូវថ្មី
គេលក់ធ្ងរថ្លៃសមចិត្តលោក</p> <p>១០- សេដ្ឋីឮហើយស្បើយចិត្តខ្លាំង
នឹងស្រូតដំណើរមិនស្ទើរស្ងាត់</p> <p>១១- គិតហើយសេដ្ឋីមនុស្សកំណាញ់
ប្រឹងដើរវន្តតាមមារយាទ</p> <p>១២- បែកញើសដាបខ្នងក៏មិនខ្វល់
មួយកាក់ជាប្រាក់កម្រពិត</p> <p>១៣- ទៅដល់ទីថ្មីហាត់គយូរ
អីយ៉ាដូចល្អថោកហើយតើ</p> <p>១៤- អ្នកលក់ត្រេកអរឆ្លើយទៅវីង
តម្លៃបីកាក់មិនមានភ្លេច</p> | <p>លោកមហាសេដ្ឋីដើររកទិញ
លោកពោលពាក្យពេញទៅម្ចាស់ថា។</p> <p>ប្រាប់ខ្ញុំឲ្យបានដឹងផងណា
សូមលោកមេត្តាទិញផងចុះ។</p> <p>ខ្ញុំមិនហ៊ានតព្រោះខ្លាចខុស
ចិត្តមិនស្រួលស្រុះដើររកទៀត។</p> <p>មិនពិបាករកគួរលោកឆ្លៀត
នោះមានដៅញាតិលក់ថោកណាស់។</p> <p>ទាំងបូកគ្រាន់បើខាងប្រាក់កាស
តាមក្បួនចាស់ៗបានប្រដៅ។</p> <p>អ្នកលក់រង្វយបង្អួកហៅ
តម្លៃសោតនូវមួយបួនកាក់។</p> <p>ម្តេចក៏លក់ដូងថ្លៃដល់ថ្នាក់
ចុះត្រឹមបីកាក់សមរម្យហើយ។</p> <p>សូមលោកប្រណីកុំកន្តើយ
ឯនាយលោកអើយក្រែងបានថោក។</p> <p>មួយគីឡូដីមានគរគោក
ទិញថោកសន្សំបានមួយកាក់។</p> <p>ខ្ញុំមានកម្លាំងមិនបណ្តាក់
នឹងចំណេញប្រាក់មួយកាក់ទៀត។</p> <p>រួតរះត្របាញ់មិនចោលស្មៀត
ជាមនុស្សគ្រឿតភ្លៀតអ្នកមៅស្វិត។</p> <p>ទោះហាត់រចល់ក៏មិនគិត
រិះតាមគំនិតទើបប្រសើរ។</p> <p>សេដ្ឋីប្រឹងស្វិតទឹកមុខស្មើ
អ្នកថាមកមើលថ្លៃដូចម្តេច។</p> <p>ដូងខ្ញុំមួយហ្នឹងឆ្ងាញ់ល្អលេច
ចិតស្អាតជាស្រេចជូនលោកអី។</p> |
|--|---|

១៥- ស្រែកទាំងដង្ហក់ដោយហាត់ពេក
ចេះតែចង់ការខ្ញុំសេដ្ឋី	តម្លៃខ្ពស់មេឃមិនថោកអ្វី
គួរតែចុះថ្លៃពីរកាក់ទៅ។
១៦- អូយចុះមិនបានទេលោកម្ចាស់
ចំណេញតិចតួចចិញ្ចឹមទៅ	បីកាក់ថោកណាស់កុំហ្នឹងសៅ
សូមលោកទិញទៅមិនខុសទេ។
១៧- ដូងខ្ញុំទឹកផ្អែមសាច់ក៏ខ្លី
ទិញដូងនេះទៅកុំរារ	បេះមកថ្មីៗធំជាងគេ
ប្រយ័ត្នមានគេទិញកាត់មុខ។
១៨- សេដ្ឋីគ្រឿងខ្លួនតបផ្តាច់
ខ្ញុំមិនទិញសោះនាំកើតទុក្ខ	អ្នកអើយមិនបាច់ក្លែងទំនុក
ឆ្លងស្រុកទៅរកក្រែងចំណេញ។
១៩- ថាហើយសេដ្ឋីចេញដំណើរ
សំដៅឯនាយឆ្ងាយម្តេចមិញ	ខំប្រឹងរត់ដើរដូចគេដេញ
ក៏ចិត្តទន្ទេញរិះរកប្រាក់។

(នៅមានត)

លោក ឈា ឈៀន

អគ្គនាយករងគ.ប.ច.អ.យ.ក

បានប្រាក់ខែ តែជីវិតត្រូវអស់៣០ថ្ងៃ

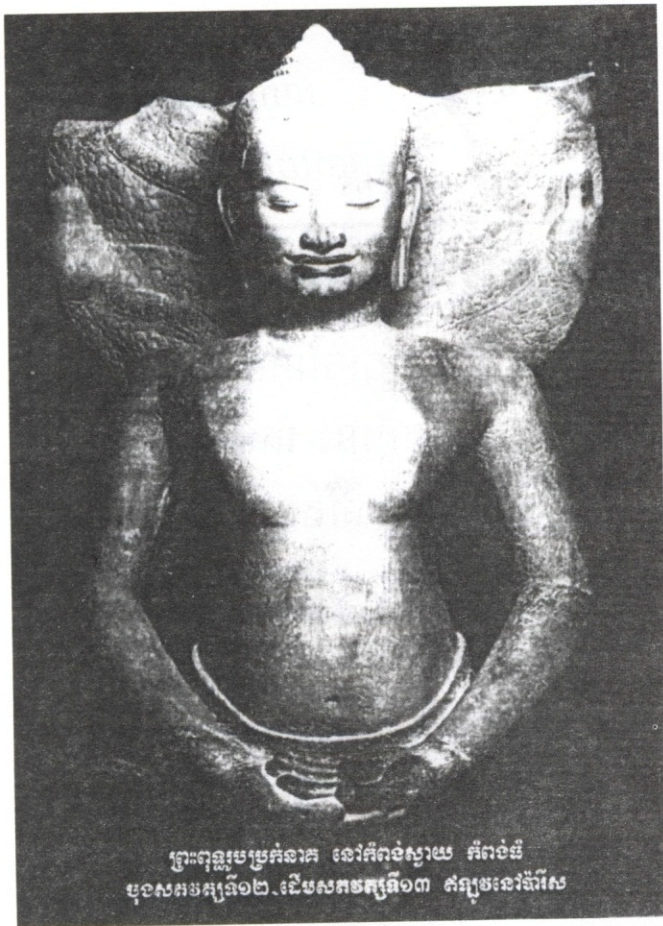
មានមនុស្សច្រើនអ្នកណាស់ ដែលធ្វើការមានប្រាក់ខែហើយតែងតែ ទន្ទឹងរង់ចាំដាច់ខែ ដើម្បីនឹងបានប្រាក់ខែ។ នៅក្នុងសេចក្តីនេះ គេមិនបានគិត ដល់ជីវិត ដែលត្រូវបាត់បង់ទៅអស់ ៣០ថ្ងៃនោះឡើយ។ ជីវិតកាន់តែខិតជិត ទៅរកសេចក្តីស្លាប់ ឬសេចក្តីស្លាប់កាន់តែខិតចូលមកជិត។ បានប្រាក់មកមែន តែជីវិតរបេះខាត។

ជីវិតថ្ងៃពេកពន់ មហាសេដ្ឋី មហាមូលធន ក៏គ្មានអ្វីធានាជីវិតខ្លួនបាន ដែរ ដល់ពេលស្លាប់គឺស្លាប់ហើយ ប្រសិនបើធានាបានដោយទ្រព្យ អ្នកមាន ទ្រព្យមិនព្រមស្លាប់ឡើយ ដូច្នោះជីវិត ៣០ថ្ងៃ មិនមែនមានតម្លៃស្មើនឹងប្រាក់ខែ នោះទេ អ្នកមានបញ្ញាក៏ប្តីសន្សំប្រយោជន៍ទុកដាក់ក្នុងចិត្តសន្តាន ទើបបាន មិនខាតនូវជីវិតមានតម្លៃនេះ។

ស្រង់ពីសៀវភៅមេរៀនជីវិត

ពុទ្ធសាសនានៅកម្ពុជា (ត)

ព្រះពុទ្ធម្រគំនាគ នៅទីពឹងស្វាយ អំពង់ដី មុខសកម្សុត១២ ដើមសកម្សុត១៣ សិល្បៈនាវ៉ានីស

ពុទ្ធសាសនាសម័យមហានគរ

ព.ស.១៣៤៥-១៩៧៥ (គ.ស.៨០២-១៤៣២)

ព្រះបាទជ័យវរ្ម័នទី២ ឡើងសោយរាជ្យក្នុង ព.ស.១៣៤៥ ទ្រង់តាំងរាជធានីនៅលើមហេន្ទ្រ- បពិត គឺភ្នំគូលែន ទ្រង់ជាព្រះមហាក្សត្រមួយ អង្គប្រសើរក្រៃលែង ទ្រង់បានរូបរួមប្រទេស ដែលបែកបាក់គ្នាជាពីរ គឺចេនឡាដីគោក និង ចេនឡាដែនទឹកឲ្យទៅជាប្រទេសមានឯកភាព តែមួយឡើងក្នុងពង្សាវតារខ្មែរ។ ព្រះរាជាអង្គ នេះមិនកាន់ពុទ្ធសាសនាទេ គឺទ្រង់កាន់ សាសនាព្រាហ្មណ៍ ប៉ុន្តែពុទ្ធសាសនាថេរវាទ និងមហាយានក៏នៅជាមួយគ្នាដូចដើម។

ព្រះបាទឥន្ទ្រវរ្ម័នទី១ ឡើងសោយរាជ្យ ក្នុងព.ស.១៤២០ (គ.ស.៨៧៧) ទ្រង់តាំងរាជ ធានីនៅតំបន់រលួស ស្រុកសូទ្រនិតម ខេត្ត សៀមរាប ប្រាសាទបាគងជាឋានព្រះហរិហរៈ

ទ្រង់កាន់សាសនាព្រាហ្មណ៍ គោរពព្រះហរិហរៈ តែទ្រង់ប្រោសប្រណីពុទ្ធសាសនាដែរ។ ក្នុង រជ្ជកាលព្រះអង្គ គេសង្កេតឃើញពាក្យប្លែកថា "កម្ពុជៈ" នៅក្នុងសិលាចារឹកប្រាសាទព្រះគោកាល ពី គ.ស ៨៧៩ ដែលពីអតីតកាល មិនដែលឃើញពាក្យ "កម្ពុជៈ" ឬ "កម្ពុជទេស" នោះទេ។ មាន សិលាចារឹកមួយពីគ.ស.៨៨៦ និយាយពីមន្ត្រីម្នាក់ឈ្មោះសោមាទិគ្យៈ បានកសាងព្រះពុទ្ធរូបមួយ អង្គ ហើយថ្វាយព្រះនាមថា "ត្រៃលោក្យនាថ"។

ព្រះបាទយសោវរ្ម័នទី១ ជាព្រះរាជបុត្រនៃព្រះបាទឥន្ទ្រវរ្ម័នទី១ ទ្រង់ឡើងសោយរាជ្យក្នុង គ.ស.៨៨៩ ហើយទ្រង់លើករាជធានីទៅនៅទីក្រុងឈ្មោះ "យសោធរបុរៈ" គឺអង្គរធំសព្វថ្ងៃនេះ។ ព្រះរាជាអង្គដ៏ឆ្នើម ទ្រង់បានទទួលស្គាល់ពុទ្ធសាសនាមហាយានជាផ្លូវការ មុនដំបូងបង្អស់ ក្នុង ប្រវត្តិសាស្ត្រខ្មែរ តែទ្រង់ក៏ប្រោសប្រាណាបំអានសាសនាព្រាហ្មណ៍ដូចពុទ្ធសាសនាដែរ។ ក្នុង កាលនោះ ពុទ្ធសាសនានិងសាសនាព្រាហ្មណ៍មិនមានការបៀតបៀនគ្នាទេ។ សាសនាទាំងអស់ មានសិទ្ធិ និងបុព្វសិទ្ធិដូចគ្នា។ រជ្ជកាលតមក ព្រះរាជាច្រើនអង្គកាន់សាសនាព្រាហ្មណ៍។

ព្រះបាទរាជេន្ទ្រវរ្ម័ន (ឥន្ទ្រវរ្ម័នទី២?) ឡើងសោយរាជ្យក្នុងគ.ស.៩៤៤ ទ្រង់កាន់សាសនា ព្រាហ្មណ៍ គោរពព្រះឥសូរតែទ្រង់ប្រោសប្រាណាពុទ្ធសាសនាដែរ ព្រោះមានវត្តខាងពុទ្ធសាសនា កាន់តែច្រើនឡើងៗនៅជិតព្រះរាជធានី។ គ្រានោះ មានមន្ត្រីម្នាក់ជាមហាពុទ្ធសាសនិក បាន កសាងវិហារ ៣កន្លែង មួយថ្វាយព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ មួយថ្វាយព្រះវ្រ្ម្របាណិ មួយទៀតថ្វាយព្រះ នាងប្រាជ្ញាបារមិតា។ ក្នុងរជ្ជកាលនោះ សេរីភាពក្នុងការកាន់សាសនាទូលាយណាស់ ហើយនាំ សាសនាព្រាហ្មណ៍ និងពុទ្ធសាសនាឲ្យរលាយចូលគ្នាផង។

ព្រះបាទជយវរ្ម័នទី៥ ជាព្រះរាជបុត្រព្រះបាទរាជេន្ទ្រវរ្ម័ន ឡើងសោយរាជ្យក្នុងគ.ស.៩៦៨ ទ្រង់ កាន់សាសនាព្រាហ្មណ៍ដូចព្រះបិតាដែរ តែរាជត្រកូល និងមន្ត្រីជាន់ខ្ពស់កាន់ពុទ្ធសាសនា ទ្រង់ តែងតាំងកិរិបណ្ឌិតជាប្រធានរដ្ឋមន្ត្រី។ សិលាចារឹកនៅវត្តស្រីសន្ធរចែងថា កិរិបណ្ឌិតជាពុទ្ធ សាសនិកដ៏មោះមុត។ សិលាចារឹកមួយនៅភូមិបន្ទាយនាង និយាយពីការកសាងបដិមាប្រាជ្ញាបារ- មិតាពីគ.ស.៩៨១ កសាងដោយមន្ត្រីឈ្មោះ ត្រីភុវន្រ្ទៈ។ មន្ត្រីម្នាក់ទៀតឈ្មោះ សោមវ្រ្ម្រៈ ត្រូវ ជាបងថ្លៃមន្ត្រីត្រីភុវន្រ្ទៈ បានថ្វាយបដិមាលោកេស្វរៈក្នុងគ.ស.៩៨២។ សិលាចារឹកនៅប្រាសាទ ប្រដាកចែងពីព្រះវត្តត្រ័យ គឺព្រះពុទ្ធ ព្រះធម៌និងសង្ឃ។

ព្រះបាទសូរ្យវរ្ម័នទី១ ឡើងសោយរាជ្យក្នុងគ.ស.១០០២ ទ្រង់ជាបឋមក្សត្រពុទ្ធសាសនិក ដែលបានទទួលស្គាល់ព្រះពុទ្ធសាសនាជាផ្លូវការក្នុងសម័យមហានគរ ហើយថែមទាំងជួយទំនុក បម្រុងពុទ្ធសាសនាទៀតផង ប៉ុន្តែមន្ត្រីរបស់ព្រះអង្គឈ្មោះ សង្ករបណ្ឌិតកាន់សាសនាព្រាហ្មណ៍ គោរពព្រះឥសូរ។ លោក ប្រិគ (L.Briggs) សរសេរក្នុងសៀវភៅ The ancient Empire ថាព្រះបាទ សូរ្យវរ្ម័នទី១នេះទំនងជាព្រះរាជវង្សខាងព្រះវរបិតាមានការទាក់ទងមកពីព្រះរាជានៅក្រុង តាំព្រ- លិង្គៈ នៅជ្រោយម៉ាឡាយូ ដែលកាលនោះនៅក្នុងអំណាចអាណាចក្រ ស្រីវិជ័យ កោះស៊ូមាត្រា ខាងព្រះវរមាតាជាប់ទាក់ទងមកពីព្រះរាជវង្សសប្តុរេវកុលគឺ ព្រះនាងប្រាណាជាអគ្គមហេសីនៃ ព្រះបាទរាជេន្ទ្រវរ្ម័នទី២ និងជានាយកនៃការិយាល័យរបស់ព្រះជយវរ្ម័នទី៥ ផង។ ក្នុងរជ្ជកាលនេះ លទ្ធិមហាយានបានផ្សាយឥទ្ធិពលយ៉ាងខ្លាំងចូលមកប្រទេសកម្ពុជា។ គម្ពីរដីកាក្តី គ្រូបាអាចារ្យក្តី សុទ្ធតែចេញមកពីតាំព្រលិង្គៈ ដែលជាមជ្ឈមណ្ឌលផ្សាយពុទ្ធសាសនា ដែលមានឈ្មោះថា "ស្រីធម៌រាជនគរ" គឺនគរស្រីធម៌រាជប៉ែកខាងក្រោមប្រទេសសៀមបច្ចុប្បន្ននេះ។ ក្នុងរជ្ជកាលព្រះ អង្គរាជអាណាចក្រខ្មែរធំទូលាយណាស់ ព្រោះបានរួមទាំងលពបុរីដែលជាអាណាចក្រមនសម័យ ទ្វារវតី ដែលរាប់តាំងពីថាទុង (Thaton) ប៉េត្តូ ទន្លេមេណាមនិងទន្លេឥរាវតី ដែលបានកសាងជា

រាមញ្ញប្រទេសឡើង។ ព្រះបាទសូរ្យវរ្ម័ន ជាព្រះរាជាមានប្រាជ្ញាវៃឆ្លាតណាស់ ទ្រង់ជាពុទ្ធសាសនិក លទ្ធិមហាយាន ប្រកបដោយខន្តីយ៉ាងខ្ពង់ខ្ពស់ ហើយចេះរក្សាប្រោសប្រាណពុទ្ធសាសនាថេរវាទ ព្រមទាំងសាសនាព្រាហ្មណ៍ឲ្យនៅជាសុខភាពមានសៅហ្មងនឹងគ្នាឡើយ។ សិលាចារឹកខ្មែរនៅ លពបុរី គ.ស.១០២២-១០២៥ ថ្លែងថា ភិក្ខុមហាយានក្តី ភិក្ខុថេរវាទក្តីនៅជាមួយគ្នាសុខក្សេមក្សាន្ត ឯពួកតាបសតសីក៏ប្រតិបត្តិលទ្ធិព្រាហ្មណ៍បានដោយសេរីឥតមានការសង្កត់សង្កិនគ្នាឡើយ។ មានពុទ្ធរូបប្រក់នាគដែលពីដើមមិនធ្លាប់មាន។

ព្រះបាទធរណីន្ទ្រវរ្ម័នទី២ឡើងសោយរាជ្យក្នុងគ.ស.១១០៧-១១១៣ មានព្រះនាងស្រីជ័យ- រាជចូខាមណីជាអគ្គមហេសីមានព្រះរាជបុត្រមួយអង្គប្រកបដោយគុណសម្បត្តិគ្រប់ប្រការ ជា មកុដរាជកុមារទៅអនាគត គឺព្រះបាទជ័យវរ្ម័នទី៧។ ព្រះបាទធរណីន្ទ្រវរ្ម័នកាន់ពុទ្ធសាសនាមុតមាំ ណាស់ ដូចមានសិលាចារឹកនៅប្រាសាទតាព្រហ្មជាភ័ស្តុតាង។

ព្រះបាទសូរ្យវរ្ម័នទី២ឡើងសោយរាជ្យក្នុងគ.ស.១១១៣ ទ្រង់កាន់សាសនាព្រាហ្មណ៍ គោរពព្រះវិស្ណុ ហើយប្រហែលចូលទិវង្គតក្នុងគ.ស.១១៥០។

ព្រះបាទជ័យវរ្ម័នទី៧ ឡើងសោយរាជ្យក្នុងគ.ស.១៧២៤ (គ.ស.១១៨១) ទ្រង់ជាព្រះរាជាមាន ព្រះកិត្តិនាមល្បីល្បាញបំផុតក្នុងពង្សាវតារខ្មែរទ្រង់ជាពុទ្ធសាសនិកដ៏ឆ្លើមគោរពព្រះពោធិសត្វអរ- លោកិតេស្វរៈ និងព្រះប្រាជ្ញាបារមិតា តាមក្រសែព្រះវរវិហារ។ ព្រះអង្គសព្វព្រះរាជហឫទ័យចំពោះ សាសនាព្រះចន្ទគឺព្រះសាក្យមុនី។ សម័យនោះ ពុទ្ធចក្រក្តី អាណាចក្រក្តីចម្រើនលូតលាស់អស្ចារ្យ ណាស់។ ក្សត្រមួយអង្គៗ គេលើកតម្កើងថាជាទេពតាទាំងអស់ទោះជាចូលទិវង្គតទៅហើយក្តី មានព្រះជន្មនៅក្តីគឺសុទ្ធតែជាអង្គពោធិសត្វអរលោកិតេស្វរៈ ឬជាព្រះប្រាជ្ញាបារមិតាដែលប្រកប ដោយព្រហ្មវិហារធម៌។ ពិតមែនតែទ្រង់កាន់ព្រះពុទ្ធសាសនាមុតមាំ តែទ្រង់រាប់អានប្រោសប្រាណ សាសនាព្រាហ្មណ៍ផងដែរ។ ទ្រង់បានតែងតាំងព្រាហ្មណ៍ជាបុរោហិតរបស់ព្រះអង្គ។ សិលាចារឹក នៅអង្គរធំចែងថា “នៅកម្ពុជប្រទេស មានអ្នកប្រាជ្ញចេះដឹងត្រៃវេទច្រើនណាស់។ មានបដិមា ២ គេ ជឿថាជាបដិមាព្រះបាទជ័យវរ្ម័នទី៧ គឺព្រះអង្គមានព្រះកាយធំសក្តិសម ព្រះកេសបូង។ បដិមា មួយនៅប្រាសាទអង្គរធំ មួយទៀតនៅប្រាសាទពិមាយ (ប្រទេសសៀម) ដែលគេយកតម្កល់នៅ ក្នុងពិពិធកណ្ឌស្ថានក្រុងបាងកក”។

(នៅមានត)

ដោយលោក **ជ័យ សឃ្យនា** ដកស្រង់ពី សៀវភៅ “ពន្លឺពុទ្ធសាសនា” រៀបរៀងដោយលោក **សោម ខន**

សេចក្តីសង្កេតចំពោះច្បាប់ផ្សេងៗ

ច្បាប់ដំបូន្មានដែលអ្នកប្រាជ្ញបុរាណចងក្រងទុកមកសម្រាប់ប្រៀនប្រដៅ ពត៌ហាត់កាយ វាចា ចិត្ត របស់កុលបុត្រកុលធីតា មានច្រើនច្បាប់ណាស់ ដែលគេប្រមូលផ្តុំគ្នាមកឲ្យឈ្មោះសរុប មួយថា “ច្បាប់ផ្សេងៗ”។ ដើម្បីយល់ពីផលប្រយោជន៍ និងទ្រង់ទ្រាយច្បាប់ទាំងនេះឲ្យច្បាស់លាស់ គប្បីធ្វើការសង្កេតដូចតទៅនេះ៖

1. ប្រភពដើម

អត្ថបទច្បាប់ទាំងនេះ សុទ្ធតែគ្មានចុះកាលបរិច្ឆេទឲ្យយើងដឹងច្បាស់ថា កើតនៅក្នុងឆ្នាំណា ប្រាកដប្រជានោះទេតែអ្នកសិក្សាអាចសម្គាល់បានថា ជាអត្ថបទកើតនៅក្នុងសម័យឧដុដ្ឋ គឺរវាង សតវត្សទី១៧ ១៨ និង១៩ ប៉ុណ្ណោះដោយសារគេប្រមាណតាមគោលគំនិតពាក្យសម្តី និងទំនៀម ទម្លាប់ ដែលមានចែងក្នុងអត្ថបទទាំងនោះ។

ក្នុងច្បាប់ផ្សេងៗគេរកឃើញកំណើតដើមនៃគំនិតតែងតែដកស្រង់បានពីប្រភព ៣គឺ៖

ក-មួយភាគធំ អ្នកនិពន្ធដកស្រង់គំនិតអំពីដំបូន្មានរបស់ព្រះពុទ្ធ (ពុទ្ធឱវាទ) ព្រោះអ្នកនិពន្ធ ច្រើនជាអ្នករៀនសូត្រជ្រៅជ្រះខាងពុទ្ធសាសនាដែលជាវិជ្ជាជាន់ខ្ពស់ក្នុងកិច្ចសិក្សារបស់ខ្មែរយើង សម័យនោះ។

ខ-អ្នកនិពន្ធស្រង់គំនិត និងពាក្យសម្តីដែលជាទំនើមទំនៀមបុរាណដែលអ្នកស្រុកចាំមាត់តៗ គ្នាមកអធិប្បាយ។

គ-អ្នកនិពន្ធដកស្រង់ការពិសោធផ្ទាល់ដែលគេបានជួបប្រទះក្នុងជីវភាពរាល់ថ្ងៃតែងមាន ដំណើរត្រូវខ្លះខុសខ្លះ ដែលអ្នកនិពន្ធនិយមធ្វើការសង្កេត ហើយចងចាំទុកយកមកប្រៀនប្រដៅ កូនចៅតៗមកទៀត។

អាស្រ័យដោយប្រភពទាំងបីនេះ ទើបន័យក្នុងច្បាប់ផ្សេងៗមានលាយការហួសសម័យនិយម ខ្លះ ខាងផ្នែកទំនៀមរស់នៅ ប៉ុន្តែត្រូវជានិច្ច ខាងគោលការណ៍អប់រំ និងគោលសីលធម៌។

2. ន័យឌ្រឹមសារ

ច្បាប់ផ្សេងៗ ពត៌ហាត់មនុស្សឲ្យមានចរិយាល្អដើម្បីរស់នៅសុខសាន្តក្នុងសង្គមដែលច្បាប់ ទាំងនេះមាន អប់រំតាមន័យផ្សេងគ្នាដូចជា៖

ក-អប់រំឲ្យមានសណ្តាប់ធ្នាប់ត្រឹមត្រូវ តាមគន្លងប្រពៃណីជាតិដែលជាភារកិច្ចធម៌យូរអង្វែង ហើយ។

ខ-ដឹកនាំឲ្យមានប្រាជ្ញារវាងវៃ កាលបើឮ ឬបើឃើញបញ្ហាអ្វីមួយកើតឡើងភ្លាម ក៏អាចយក ប្រាជ្ញានោះទៅដោះស្រាយបានភ្លាមៗគ្រប់ពេលដែលគេជួបប្រទះក្នុងមុខរបរក្នុងការងារប្រចាំថ្ងៃ។

គ-បង្កើតសណ្តាប់ធ្នាប់ល្អ ក្នុងរបបរស់នៅតាមគន្លងច្បាប់គ្រប់គ្រងប្រទេស ព្រមទាំងជាតិ ដាស់តឿនក្រើនរំលឹកដល់អ្នកក្រោយៗទៀតផង។

រូបសេចក្តីទៅ ច្បាប់ផ្សេងៗជាកម្រងចំណេះប្រាជ្ញាមនុស្ស ក្នុងសម័យនីមួយៗដែលជា មធ្យោបាយជួយដោះស្រាយបញ្ហារាយរងក្នុងសង្គម និងរៀបចំគ្រួសារឬសង្គមជាតិឲ្យសុខសាន្ត ល្អ។

3. កាលបរិច្ឆេទ និងអ្នកនិពន្ធ

ច្បាប់ផ្សេងៗទាំងអស់ មិនសូវមានចុះកាលបរិច្ឆេទឲ្យយើងដឹងច្បាស់ទេ ឯអ្នកនិពន្ធក៏មិនសូវ បានស្គាល់នាមដែរ ខ្លះគ្រាន់តែដាក់ប្រាប់ងារ ឬប្រាប់មុខរបរដូចជាថា “អរិយសត្តា” ឬជា “សេដ្ឋី” ជាអ្នកផ្តើមសរសេរឡើង។ មានតែច្បាប់ប្រុស ច្បាប់ស្រីទេ ដែលអ្នកនិពន្ធប្រាប់នាមថា “ម៉ិនម៉ៃ” ជាអ្នកតែង តែគ្មានបញ្ជាក់ថា លោកជាមន្ត្រីអ្វី? តែងពីឆ្នាំណាឡើយ។

ច្បាប់ត្រីនេតិ ច្បាប់កូនចៅ និងច្បាប់វិធានបណ្ឌិតពិតជាភើតពីអ្នកប្រាជ្ញធំដុំណាស់ ព្រោះមាន ខ្លឹមសារពិសេស ប្រកបដោយអត្ថន័យជ្រាលជ្រៅទូលំទូលាយ។ ច្បាប់អរិយសត្តា ច្បាប់ក្រម ភើត ពីព្រះសង្ឃឧបជ្ឈាយាចារ្យ ដែលប្រៀនប្រដៅសិស្ស ច្បាប់ពាក្យចាស់ ច្បាប់ហែមហាជនភើតពី ចាស់ៗព្រឹទ្ធព្រេងប្រដៅក្មេងៗតាមតម្រាយបុរាណ ច្បាប់កេរកាល ភើតពីអ្នកមានម្នាក់ប្រដៅកូន។ ឯច្បាប់ព្រះរាជសម្ភារ គឺព្រះរាជសម្ភារខ្លួនឯង ជាអ្នកតែងហើយទោះជាលោកដាក់ឈ្មោះ ច្បាប់ នេះថា រាជនេតិ តែអ្នកស្រុកនៅតែហៅ ច្បាប់ព្រះរាជសម្ភារដដែល។

សរុបសេចក្តីទៅគឺជាវិធីអប់រំរបស់ចាស់បុរាណលោកតែងតែប្រើតាមមធ្យោបាយអក្សរសិល្ប៍ គឺសរសេរជាពាក្យកាព្យឲ្យទន្ទេញចាំមាត់ រួចហើយស្រង់យកន័យដែលចាំមាត់នោះ រំលឹកទូន្មាន ខ្លួនឯងតែម្តងទៅ។ អ្នកសិក្សាសព្វថ្ងៃនៅតែដកស្រង់យកន័យល្អៗពីក្នុងនោះ មកប្រតិបត្តិអាចត្រូវ បានជាដរាបដែរ បានជាគេចាត់ទុកច្បាប់ផ្សេងៗជាអក្សរសិល្ប៍សាមញ្ញមួយខាងការអប់រំមនុស្ស។

ច្បាប់ដែលមានក្នុងសៀវភៅ ច្បាប់ផ្សេងៗនេះមាន៖

- ច្បាប់ក្រម
- ច្បាប់អរិយសត្តា
- ច្បាប់ប្រុស
- ច្បាប់កូនចៅ
- ច្បាប់បណ្តាំបិតា
- ច្បាប់វិធានបណ្ឌិត
- ច្បាប់ព្រះរាជសម្ភារ
- ច្បាប់កេរកាល
- ច្បាប់ស្រី
- ច្បាប់ទូន្មានខ្លួន
- ច្បាប់ពាក្យចាស់
- ច្បាប់កូនចៅល្បឿក
- ច្បាប់ត្រីនេតិ

សមាគមសម្តេច ជួន ណាត

**បច្ចុប្បន្នភាពស្ថិតិសមាជិក សមាជិកា ស.ប.ស.ខ. តាម
រាជធានី-ខេត្តប្រចាំឆ្នាំ២០១៥**

ល.រ	ឈ្មោះរាជធានី-ខេត្ត	ចំនួនសមាជិកសរុប		ចំនួនសមាជិកកំពុងចំណេញការងារ		ចំនួនសមាជិកមូលនិធិ		ចំនួនសពសរុប (ទូទាត់ក្នុងឆ្នាំ២០១៥)	
		សរុប	ស្រី	សរុប	ស្រី	សរុប	ស្រី	សមាជិក	គូស្រករ
១	ភ្នំពេញ	12,365	6,779	10,619	5,921	1,746	858	71	37
២	កំពង់ចាម	8,744	5,367	6,912	4,884	1,832	483	74	47
៣	កណ្តាល	10,050	4,699	7,992	4,157	2,058	542	60	28
៤	បាត់ដំបង	9,685	4,379	8,273	4,041	1,412	338	49	29
៥	រៀងរៀង	8,939	2,758	6,990	2,548	1,949	210	60	29
៦	តាកែវ	8,469	2,266	6,768	2,131	1,701	135	42	24
៧	កំពត	6,551	2,497	5,437	2,306	1,114	191	31	22
៨	កំពង់ធំ	6,037	2,548	4,948	2,350	1,089	198	40	22
៩	បន្ទាយមានជ័យ	6,057	2,386	5,285	2,263	772	117	42	29
១០	សៀមរាប	6,425	2,995	5,601	2,791	824	204	29	13
១១	ពោធិ៍សាត់	4,279	1,593	3,750	1,482	529	111	11	11
១២	ស្វាយរៀង	4,368	1,107	3,397	1,001	971	106	35	18
១៣	កំពង់ស្ពឺ	4,928	1,594	3,999	1,473	929	121	35	7
១៤	កំពង់ឆ្នាំង	4,257	1,654	3,685	1,512	572	142	30	15
១៥	ក្រចេះ	3,080	1,419	2,473	1,282	607	137	18	9
១៦	ព្រះសីហនុ	2,018	726	1,855	699	163	27	2	1
១៧	ព្រះវិហារ	1,388	502	1,332	487	56	15	7	4
១៨	ឧត្តរមានជ័យ	976	129	867	123	109	6	2	6
១៩	ស្ទឹងត្រែង	906	375	799	357	107	18	5	5
២០	ប៉ៃលិន	700	281	684	281	16	0	1	0
២១	កោះកុង	857	292	806	285	51	7	2	1
២២	រតនគិរី	889	313	847	311	42	2	2	2
២៣	កែប	417	121	387	121	30	0	0	0
២៤	មណ្ឌលគិរី	765	275	745	269	20	7	0	0
២៥	ត្បូងឃ្មុំ	4,481	1,746	3,598	1,632	883	114	20	8
២៦	ថ្នាក់កណ្តាល	3,467	1,040	2,579	746	888	294	42	16
សរុប		121,098	49,841	100,628	45,453	20,470	4,383	710	383

ប្រភព៖ សៀវភៅបេឡាគម្របសរុប និងសៀវភៅបេឡាសាងសង់ឆ្នាំ២០១៥
(ចំនួនស្រីមានខ្លះជាស្ថិតិឆ្នាំមុន និង២០១៥ ស្រង់តាមស្ថិតិបង់ប្រាក់ឆ្នាំ២០១៥ ខែធ្នូ)

ភ្នំពេញ ថ្ងៃទី២៣ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៦
អ្នកធ្វើតារាង

គុយ ផល្លា

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

សហគមន៍បុគ្គលិកសិក្សាខ្មែរ
គណៈកម្មាធិការកណ្តាល
លេខ: ៤៨/១៦គ.ក

សេចក្តីជូនដំណឹងមេរោ: ភាពប្រចាំខែតុលា ឆ្នាំ២០១៦
គណៈកម្មាធិការកណ្តាលខ្មែរដាំមូលគណៈកម្មាធិការកណ្តាលនៃ ស.ប.ស.ខ.
សូមសម្តែងក្តីសោកស្តាយជាធំបំផុតចំពោះការបាត់បង់ជីវិតនៃមិត្តយើង និងគ្រួសារ
ហើយសូមចូលរួមកាន់ទុក្ខមេរោ: សញ្ញាជាមួយគ្រួសារនៃសពទាំងនោះ

លរ	គោត្តនាម-នាម	អាយុ	ភេទ	ក្របខ័ណ្ឌ	អង្គភាពបម្រើការ ក.មរណៈភាពសមាជិក	ថ្ងៃខែឆ្នាំមរណៈ	មូលហេតុ	លេខប័ណ្ណ	សពទី
1	សុខ សៅយឹម	48	ស	បឋម	បឋម លើក រដ្ឋ ស្រុកបរិបូណ៌ ខេត្តកំពង់ឆ្នាំង	03.07.16	របេងឆ្អឹង	2208កឆ	11394
2	អ៊ុយ ពិសុទ្ធ	60	ប	បឋម	បឋម បឹងខ្នារ ស្រុកសាមគ្គីមានជ័យ ខេត្តកំពង់ឆ្នាំង	11.07.16	ទឹកនោមផ្អែម	0690កឆ	11395
3	កែវ ភន	64	ប	ម.ក៍១	និវត្តន វិ.សម្តេចនរោត្តមសីហមុនី-កំពង់ត្រឡាច-កំពង់ឆ្នាំង	04.07.16	ទឹកនោមផ្អែម	0798កឆ	11396
4	ម៉ាវ៉ែត ភួង	71	ប	បឋម	និវត្តន បឋមត្រ គ្រង ស្រុកកំពង់ត្រឡាច ខេត្តកំពង់ឆ្នាំង	25.07.16	គ្រោះថ្នាក់ចរាចរ	0975កឆ	11397
5	តូ ទិក្ស ស៊ីជា	48	ស	បឋម	បឋម ទ័ពស្រូវ ស្រុកលាវៀរ ខេត្តកំពង់ឆ្នាំង	20.07.16	ធាតាពាធ	2920កឆ	11398
6	សាយ ឆី	47	ស	ម.ក៍១	កាវី.អ.យ.ក ស្រុកអង្គរជ័យ ខេត្តកំពត	29.06.16	ធាតាពាធ	1557កឆ	11399
7	ហែម ហិន	67	ប	បឋម	និវត្តន បឋមស្វាយផ្អែម កំពង់ត្រាច ខេត្តកំពត	06.07.16	ធាតាពាធ	650កឆ	11400
8	គឹម ស៊ុន	58	ប	បឋម	បឋមអង្គរឆ្នើម ស្រុកអង្គរជ័យ ខេត្តកំពត	22.07.16	ទឹកនោមផ្អែម	1710កឆ	11401
9	ម៉ម ធីម	61	ប	បឋម	និវត្តន បឋមអង្គរឆ្នើម ស្រុកបន្ទាយមាស ខេត្តកំពត	10.08.16	ជំងឺក្រពះ	3364កឆ	11402
10	គង់ ចិន	48	ប	ម.ក៍១	អនុវិទ្យាល័យ ហ.ស អង្គរជ័យ ស្រុកអង្គរជ័យ ខេត្តកំពត	20.07.16	ដុះសាច់ខួរក្បាល	1542កឆ	11403
11	ឯល កាមិច	69	ស	បឋម	និវត្តន បឋមទួលស្រី អូរាំងឌី ខេត្តក្បួងឃ្មុំ	12.07.16	ធាតាពាធ	1785កឆ	11404
12	អ៊ូ ហេន	74	ប	បឋម	និវត្តន បឋមហ.ស អំពក ពញាត្រែក ខេត្តក្បួងឃ្មុំ	14.02.16	ធាតាពាធ	2966កឆ	11405
13	ជា យុត	77	ប	បឋម	និវត្តន បឋមអង្គរក្រៅ ពញាត្រែក ខេត្តក្បួងឃ្មុំ	20.06.16	ធាតាពាធ	2608កឆ	11406
14	យក់ ស៊ុម	83	ប	បឋម	និវត្តន បឋមប៊ុនរ៉ានី ហ.ស ខ្សាច់ ពញាត្រែក ខេត្តក្បួងឃ្មុំ	20.02.16	ជំងឺក្រពះ	3100កឆ	11407
15	នូ សារិន	69	ប	បឋម	និវត្តន បឋមតាប៉ាវ៉ែនព្រៃច្រា ខេត្តក្បួងឃ្មុំ	16.07.16	លើសឈាម	2479កឆ	11408
16	ភេន ស្រីន	72	ប	បឋម	និវត្តន បឋមទឹកជ្រៅ កំបែរ ខេត្តក្បួងឃ្មុំ	04.08.16	ធាតាពាធ	3410កឆ	11409
17	ធន់ វ៉ាន់ស៊ី	65	ស	ម.ក៍២	និវត្តន វិទ្យាល័យព្រែកអរព្វាញ ស្រុកមុខកំពូល កណ្តាល	15.07.16	កាំងបេះដូង	820កឆ	11410
18	កែវ សារឹម	69	ប	ម.ក៍១	និវត្តន អនុវិ.កោះខក់ឃ្នាក់ ស្រុកខ្សាច់កណ្តាល កណ្តាល	03.08.16	ធាតាពាធ	7961កឆ	11411
19	សួន ស៊ុម	67	ប	បឋម	និវត្តន បឋមអូរស្រី ស្រុកកោះធំ ខេត្តកណ្តាល	04.08.16	មហារីកបំពង់ក	355កឆ	11412
20	សេង សៀម	63	ប	បឋម	និវត្តន បឋម វត្តភ្នំ ស្រុកអង្គស្នួល ខេត្តកណ្តាល	21.08.16	មហារីកក្រពះ	4891កឆ	11413
21	គង់ សម្បក	48	ប	បឋម	បឋម ផ្លូវក្រី ស្រុកល្វាឯម ខេត្តកណ្តាល	09.08.16	លើសឈាម	2828កឆ	11414
22	ហួត យឹម	69	ប	ម.ក៍១	និវត្តន វិទ្យាល័យ ហ.ស ថ្នល់ទទឹង-អង្គស្នួល កណ្តាល	22.08.16	លើសឈាម	5255កឆ	11415
23	យ៉ូ ឌឿន	88	ប	គ្រូបឋម	និវត្តន បឋមសិក្សាកែវដ៏យ ស្រុកកណ្តៀង ខេត្តពោធិសាត់	24.07.16	លើសឈាម	2596កឆ	11416
24	យឹម តាំងណា	43	ប	គ្រូបឋម	និវត្តន បឋមកោះជុំ ស្រុកកណ្តៀង ខេត្តពោធិសាត់	15.05.16	រលាកសួត	588កឆ	11417
25	ឯម ចន្ទា	61	ប	គ្រូបឋម	និវត្តន បឋមសិក្សាខ្នារទទឹង ស្រុកបាកាន ខេត្តពោធិសាត់	21.08.16	របេងសួត	2083កឆ	11418
26	កេត យ៉ាន់	73	ប	បឋម	និវត្តន បឋមថ្មត្រ ក្រុងក្រចេះ ខេត្តក្រចេះ	04.09.16	ធាតាពាធ	1340កឆ	11419
27	កួន កាន	71	ប	បឋម	និវត្តន បឋមព្រីងកោង ក្រុងសិរីសោភ័ណ្ឌ ខេត្តប.មានជ័យ	04.09.16	ធាតាពាធ	304កឆ	11420
28	ព្រូ សុជាតិ	31	ប	បឋម	បឋមសិក្សា ឫស្សីក្រោក ស្រុកមង្គលបុរី ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ	04.09.16	គ្រោះថ្នាក់ចរាចរ	6177កឆ	11421
29	តូច ចនសារី	71	ស	បឋម	និវត្តន បឋមឫស្សីកែវ រាជធានីភ្នំពេញ	28.07.16	មហារីកសួត	3661កឆ	11422
30	នាង សុវណ្ណ	77	ប	បឋម	និវត្តន បឋមសិក្សា កុលបទី១ រាជធានីភ្នំពេញ	17.08.16	តាំងបេះដូង	3147កឆ	11423
31	ឡុង សិរីវឌ្ឍ	71	ស	មទក	និវត្តន វិទ្យាល័យសន្ធរមុក រាជធានីភ្នំពេញ	26.08.16	សរសៃប្រសាទ	5936កឆ	11424
32	សាន់ ខាយ	74	ស	បឋម	និវត្តន បឋម បេងល្បក ប្រជុំអង្គ រាជធានីភ្នំពេញ	03.09.16	ទឹកនោមផ្អែម	1198កឆ	11425
33	ឥន្ទ ពៅ	70	ប	បឋម	និវត្តន បឋម ជាំក្សាន្ត ស្រុកជាំក្សាន្ត ខេត្តព្រះវិហារ	21.10.15	លើសឈាម	689កឆ	11426
34	ស៊ី ទិត	43	ប	បឋម	បឋមសិក្សា ពោធិ ស្រុកត្បែងមានជ័យ ខេត្តព្រះវិហារ	13.11.15	គ្រោះថ្នាក់ចរាចរ	1026កឆ	11427
35	ព្រំ វ៉ាន់	67	ប	បឋម	និវត្តនបឋមទឹកក្រហម ស្រុកជាំក្សាន្ត ខេត្តព្រះវិហារ	28.04.16	ធាតាពាធ	105កឆ	11428
36	សៅ ធឿន	43	ប	បឋម	បឋមព្រៃស្រា ស្រុកជ័យសែន ខេត្តព្រះវិហារ	21.02.16	លង់ទឹក	195កឆ	11429
37	ពេជ សារ៉ុន	78	ប	ម.ក៍២	និវត្តន មន្ទីរ.អ.យ.ក ខេត្តព្រះវិហារ	09.04.16	ជំងឺក្រពះ	001កឆ	11430
38	ជា សាម៉ន	72	ប	បឋម	និវត្តនបឋម.បាបោង ស្រុក ពាមរក៍ ខេត្តព្រៃវែង	25.07.16	ធាតាពាធ	4976កឆ	11431
39	សុំ បុប្ផាមត្តយ្យ	26	ស	ឧត្តម	វិ.បាភ្នំ ស្រុកបាភ្នំ ខេត្តព្រៃវែង	03.08.16	សរសៃប្រសាទ	10978កឆ	11432
40	ក្រាប លាង	76	ប	បឋម	និវត្តន ប.រតនៈ ស្រុកព្រះស្តេច ខេត្តព្រៃវែង	03.08.16	ធាតាពាធ	1141កឆ	11433
41	ជួប ស្រស់	48	ប	បឋម	ប.ឆ្នើម ស្រុក កំពង់ត្របែក ខេត្តព្រៃវែង	02.08.16	ឈាមកកខួរក្បាល	6912កឆ	11434
42	ញឹម រុន	53	ប	មូលដ្ឋាន	វិ.ប្រធាតុ កំពង់ត្របែក ខេត្តព្រៃវែង	20.08.16	ធាតាពាធ	1664កឆ	11435

ទស្សនាវដ្តីគ្រូបង្រៀនលេខ ៥២

ទំព័រ ៤៥

43	បាន សុខា	71	ប	គ្រូបឋម	និវត្តន៍ បឋមអណ្តូងតាអុង ស្រុកកងមាស ខេត្តកំពង់ចាម	09.05.16	ជំរាញ	8350កច	11436
44	យីន ម៉ុល	44	ប	គ្រូបឋម	គ្រូបឋមសិក្សាស្មៅ ស្រុកកងមាស ខេត្តកំពង់ចាម	29.05.16	ធានាពាធ	8124កច	11437
45	ប្រាក់ ឆន	80	ប	គ្រូបឋម	និវត្តន៍ បឋមសិក្សាមហាលាត ស្រុកកោះស្រីមុនី -កំពង់ចាម	21.06.16	ធានាពាធ	1913កច	11438
46	អ៊ុំ សំណាង	44	ប	គ្រូបឋម	គ្រូបឋមសិក្សាកុមារ ស្រុកជើងព្រៃ ខេត្តកំពង់ចាម	21.06.16	ខ្យល់គ	2457កច	11439
47	គិន ធឿន	43	ប	គ្រូបឋម	គ្រូបឋមសិក្សាទំព័រ ស្រុកជើងព្រៃ ខេត្តកំពង់ចាម	23.06.16	ជម្ងឺរ៉ាំរ៉ៃ	2601កច	11440
48	ឈីន ច័ន្ទចន	49	ប	គ្រូបឋម	គ្រូបឋមសិក្សាស្មៅ ជំរុះ ក្រុងកំពង់ចាម ខេត្តកំពង់ចាម	25.06.16	ធានាពាធ	3725កច	11441
49	ប៉ាន់ ធាន់ណារ៉ា	47	ស	មូលដ្ឋាន	គ្រូបឋមកោះកាក្រែក ស្រុកកំពង់សៀម ខេត្តកំពង់ចាម	30.07.16	ទឹកនោមផ្អែម	3952កច	11442
50	សុខ សុវណ្ណ	62	ប	បឋម	និវត្តន៍ បឋមសិក្សាគោកទ្រា ស្រុកព្រៃឈរ ខេត្តកំពង់ចាម	19.07.16	បេះដូងរឹក	3000កច	11443
51	ព្រី សារ៉ាត	60	ប	បឋម	និវត្តន៍ បឋមសិក្សាស្មៅ ស្រុកចំការលើ ខេត្តកំពង់ចាម	09.08.16	ធានាពាធ	6019កច	11444
52	ទុំ ម៉ិន	42	ប	បឋម	គ្រូបឋមសិក្សាហាសឆ្មៅជុំ ស្រុកជើងព្រៃ ខេត្តកំពង់ចាម	04.08.16	ធានាពាធ	2218កច	11445
53	លោង ឆន	42	ប	បឋម	គ្រូបឋមសិក្សាតាំងបឹង ស្រុកបាធាយ ខេត្តកំពង់ចាម	12.08.16	មហារឹកជើង	1415កច	11446
54	នង សារ៉ាត	43	ប	បឋម	បឋមធ្លាសំគង់ ស្រុកស្វាយចេក ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ	20.09.16	ជម្ងឺបេះដូង	3114បជ	11447
55	ម៉ៅ សារឿន	73	ប	បឋម	និវត្តន៍ បឋម ពោធិវិហារ ស្រុកភ្នំស្រួច បន្ទាយមានជ័យ	16.09.16	តាំងបេះដូង	1443បជ	11448
56	សួន ហ្វី	42	ប	ម.កំ១	វិទ្យាល័យអង្គរ ក្រុងសៀមរាប ខេត្តសៀមរាប	08.07.16	ក្រិនថ្លើម	1029សរ	11449
57	ដួង និមល	45	ប	ម.កំ១	វិទ្យាល័យអង្គរ ក្រុងសៀមរាប ខេត្តសៀមរាប	21.08.16	ក្រិនថ្លើម	1016សរ	11450
58	យូ យាន	76	ប	បឋម	និវត្តន៍ បឋមស្រែព្រៃ ស្រុកវ៉ាន ខេត្តសៀមរាប	04.09.16	លើសឈាម	2422សរ	11451
59	លួន ភួន	63	ប	បឋម	និវត្តន៍ បឋមស្ទឹងព្រែក ក្រុង-ខេត្តស្ទឹងត្រែង	11.07.16	ខ្យល់គរ	099សត	11452
60	ហ៊ុន សៀង	77	ប	ម.កំ១	និវត្តន៍ម.អ.យ.ក ខេត្តស្ទឹងត្រែង	18.08.16	រលាកស្លុត	014សត	11453
61	កុយ ឆែម	78	ប	គ្រូបឋម	និ.វ.សាលាបឋមចំការស្បូវ អូរាំងឌី ក្បុងឃុំ	11.08.16	ធានាពាធ	1957តយ	11454
62	ជន ស្រុង	61	ស	គ្រូបឋម	និ.វ.សាលាបឋម ថ្នល់កែង អូរាំងឌី ក្បុងឃុំ	13.08.16	ដុះសាច់ក្នុងថ្លើម	2032តយ	11455
63	ហាស់ កុសល	75	ប	គ្រូបឋម	និ.វ.សាលាបឋម ស្រែសាយថ្មី មេមត់ ក្បុងឃុំ	30.07.16	ធានាពាធ	459តយ	11456
64	ម៉ែន ញឹម	87	ប	បឋម	និ.វ.បឋមផ្សារដើមថ្កូវ ការគ្រប់គ្រងគណៈកម្មាធិការកណ្តាល	16.09.16	ធានាពាធ	1119តក	11457
65	ទិក្ស គីរី	56	ប	បឋម	សាលាបឋមសិក្សាអំពីលស្រុក ស្នោង ខេត្តកំពង់ធំ	20.02.16	ធានាពាធ	2164កធ	11458
66	គឹម កុលាប	43	ស	ទុតិយភូមិ	វិទ្យាល័យ ហ៊ុនសែនតាំងគោក ស្រុកបាធាយណ៍ ខេត្តកំពង់ធំ	15.02.16	ធានាពាធ	4072កធ	11459
67	ជឹម ប៊ុនរិទ្ធិ	38	ប	ទុតិយភូមិ	វិទ្យាល័យ រស្មីសោភ័ណ ស្រុកស្នោង ខេត្តកំពង់ធំ	04.02.16	គ្រោះថ្នាក់ចរាចរ	1684កធ	11460
68	ជើក លោ	67	ប	បឋម	និវត្តន៍ បឋមព្រៃតាបើ ស្រុកស្វាយទាប ខេត្តស្វាយរៀង	17.08.16	លើសឈាម	1937សរ	11461
69	រាម វ័ន	42	ប	បឋម	បឋម ជម្ងឺក្រីក្រ ក្រុងស្វាយរៀង ខេត្តស្វាយរៀង	25.07.16	រលាកស្រាមខ្លា	3610សរ	11462
70	គង់ ថៃ	64	ប	បឋម	និវត្តន៍ បឋមថ្មក្រើង ស្រុកស្វាយទាប ខេត្តស្វាយរៀង	25.07.16	លើសឈាម	2182សរ	11463
ខ.មណៈភាពសព្វស្រុក									
1	លោក ស៊ីណាត	66	ប	កសិករ	ប្តីអ.សមីម ប៊ុណ្ណា វិទ្យាល័យលាប្បៀរ រលាប្បៀរ-កំពង់ឆ្នាំង	05.08.16	ជម្ងឺរ៉ាំរ៉ៃ	2340កធ	6517
2	សុខ សៅយឹម	48	ស	បឋម	ប្រធានលោកជា សុផាត បឋមលើកង្កែប-ប៊ីស្វាយ -កំពង់ឆ្នាំង	03.07.16	របេងឆ្អឹង	330កធ	6518
3	ស្នង លាប់	60	ស	កសិករ	ប្រធានល.សាន់ ឡន អនុ.ខ្នាត្រហឹម កំពង់ត្រឡាច កំពង់ឆ្នាំង	03.07.16	របេងស្លុត	788កធ	6519
4	គង់ ចិន	48	ប	ម.កំ១	ប្តីអ.ស អ៊ីង លីវន អនុ.ហ.សអង្គរជ័យ ស្រុកអង្គរជ័យ-កំពត	20.07.16	ដុះសាច់ខ្លាភ្នាល	1522កព	6520
5	ស៊ុយ ធី	51	ស	មេផ្ទះ	ប្រធានល.អិត សុផល បឋមគីរីអង្គរវ័ន ស្រុកអង្គរជ័យ .កំពត	29.07.16	លើសឈាម	1919កព	6521
6	ស៊ុន ហ្គេកហៀក	54	ស	មេផ្ទះ	ប្រធានល.សោង ស្រៀង បឋមភាពប្រាំ ស្រុកខេត្តក្បុងឃុំ	18.07.16	ធានាពាធ	461តយ	6522
7	លួម វ៉ាន់ឌី	54	ប	កសិករ	ប្តីអ.ស អ៊ិន សាម៉េត បឋមសិក្សាសុខាម ក្រុងពោធិសាត់	23.05.16	ក្រិនថ្លើម	548ស	6523
8	សោម សែ	68	ប	មន្ត្រី	ប្តីអ្នកគ្រូ វៅ វណ្ណ បឋមសិក្សាព្រៃឃើ ក្រុង-ខេត្តពោធិសាត់	20.06.16	កើតពិស	425ស	6524
9	នូ គឹមឈាន	52	ប	កម្មករ	ប្តីអ្នកគ្រូ សំ គឹម មត្តេយ្យ ស្រុកកណ្តៀង ខេត្តពោធិសាត់	13.06.16	មហារឹកតម្រងនោម	1122ស	6525
10	លោង ចាន់រ៉ា	31	ប	កម្មករ	ប្តីអ្នកគ្រូ សេង ឡាទី បឋមភ្នំ ស្រុកកណ្តៀង ពោធិសាត់	21.08.16	ខ្យល់គរ	3639ស	6526
11	អម ផែត	73	ស	កសិករ	ប្រធានល.ម៉ែន មាន និវត្តន៍បឋម.បាកាន ខេត្តពោធិសាត់	22.08.16	លើសឈាម	1943ស	6527
12	សុខ សុគន្ធ	75	ស	មេផ្ទះ	ប្រធានល.ពេជ្រ សុវណ្ណ និវត្តន៍.តាខ្មៅ ក្រុងតាខ្មៅ កណ្តាល	20.08.14	ធានាពាធ	3748កណ	6528
13	សេក សុខុម	66	ស	មេផ្ទះ	ប្រធានល.ម៉ៅ ម៉ុន និ.បឋមពុកប្លូស៊ី-ខ្សាច់កណ្តាល កណ្តាល	11.08.16	ដុះសាច់ខ្លាភ្នាល	335កណ	6529
14	ស សុភាព	66	ស	មេផ្ទះ	ប្រធានលោក គង់ ពួន និវត្តន៍ អនុ.សិក្ស ស្រុកស្នោង -កណ្តាល	13.08.16	ធានាពាធ	5639កណ	6530
15	ហួត យឹម	69	ស	មេផ្ទះ	ប្រធានល.សុខ សាន និវត្តន៍.វ.ថ្នល់ទទឹង អង្គស្នួល កណ្តាល	22.08.16	លើសឈាម	5235កណ	6531
16	ឡុង សុង	46	ប	កសិករ	ប្តីអ.សលីត ស្រីធួក អនុ.ខ្នាស ស្រុកសុទ្ធិគម សៀមរាប	11.08.16	ខ្យល់គរ	4591សរ	6532
17	អ៊ុយ ថ្រី	66	ស	មេផ្ទះ	ប្រធានល.កៅ គី និវត្តន៍បឋមពងទឹក ដំណាក់ចង្កើរ-កែប	24.06.16	ធានាពាធ	0722ក	6533
18	ព្រូ សុផាតិ	31	ប	បឋម	ប្តីអ.សផាត សុផាណាបឋមស្បូវក្រោក-មង្គលប្រី-ប.មានជ័យ	04.09.16	គ្រោះថ្នាក់ចរាចរ	6176បជ	6534
19	អ៊ុំ ក្រីណា	49	ប	នគរបាល	ស្វាមីអ្នកគ្រូ នូ សំអាន វិទ្យាល័យពងទឹក រាជធានីភ្នំពេញ	30.07.16	ទឹកនោមផ្អែម	3634កព	6535
20	ធឿន អូន	69	ស	មេផ្ទះ	ប្រធាន លោកគ្រូ ម៉ែន ម៉ែន បឋមសិក្សា ច្បារអំពៅ ភ្នំពេញ	15.08.16	លើសឈាម	1169កព	6536
21	លី សែន	58	ប	អាកាសចរស៊ីវិល	ស្វាមីអ្នកគ្រូ អ៊ីង ច័ន្ទណារី មត្តេយ្យ វត្តកោះ រាជធានីភ្នំពេញ	09.08.16	ជម្ងឺថ្លើម	3461កព	6537
22	ប៊ិន សុខ	60	ស	មេផ្ទះ	ប្រធានលោកគ្រូ ប៉ាង សុវណ្ណ បឋម.ពញាពន់ រាជធានីភ្នំពេញ	29.08.16	ជម្ងឺថ្លើម	13183កព	6538
23	ឈឹម ហៀ	58	ស	កសិករ	ប្រធានលោកគ្រូ គង់ អេង និវត្តន៍ ស្រុករៀង ខេត្តព្រះវិហារ	08.08.15	ធានាពាធ	428ស	6539
24	ចាន់ អូន	66	ស	មេផ្ទះ	ប្រធានលោកគោត ហួន និវត្តន៍ ស្រុករៀង ខេត្តព្រះវិហារ	19.06.16	ធានាពាធ	458ស	6540

25	ឡើង លឺន	54	ប	កសិករ	ប្តីអ្នកគ្រូ ស៊ើន ត្រីវិប.ហ.ស.ទូលព្រៃឃ្លី គូលែន -ព្រះវិហារ	26.12.15	គ្រោះថ្នាក់ចរាចរ	1726ពហ	6541
26	ហ៊ីង ឡៃ	30	ស	កសិករ	ភរិយា ល.យិន វាសនា វិ.ព្រែកក្រចៅ ស្រុកពាមជរ	23.07.16	ធាតាពាធ	10229	6542
27	ញឹក សីរី	56	ស	កសិករ	ភរិយា ល.គង គឹមសាន និវត្ត មន្ទីរ.អយក.ក្រុងព្រៃវែង	19.08.16	ជម្ងឺមហារីក	052	6543
28	ឈុំ ឆន	43	ប	កសិករ	ស្វាមី ល.ស.សួន សារី ប.គ្រួស ស្រុកកញ្ជៀងច	19.08.16	ជម្ងឺ	875	6544
29	សោម សុខឿន	46	ប	កសិករ	ប្តីអ្នកគ្រូ ស្រង ចារី បឋមសិក្សាស្តៅ កងមាស កំពង់ចាម	09.04.16	ឃើសស្លុត	8102កច	6545
30	ឈឺន ច័ន្ទថន	49	ប	គ្រូកំរិតឧត្តម	ប្តីអ្នកគ្រូ សិរិទ្ធិ សារី វិ.ដីដុះ ក្រុងកំពង់ចាម ខេត្តកំពង់ចាម	25.06.16	ធាតាពាធ	3702កច	6546
31	យឺន ម៉ុល	44	ប	គ្រូបឋម	ប្តីអ្នកគ្រូ ស៊ិន សុហ៊ុយ គ្រូបឋមស្តៅ កងមាស ខេត្តកំពង់ចាម	29.05.16	ធាតាពាធ	8131កច	6547
32	តាំង សុផាត	43	ប	នគរបាល	ប្តីអ្នកគ្រូ ស្រី ព្រៃវែង គ្រូបឋមអង្គរ កំពង់សៀម កំពង់ចាម	11.08.16	ធាតាពាធ	1157កច	6548
33	ឈាន ស៊ីថា	67	ស	មេជ្ជះ	ប្រពន្ធល.សាម សាន និវត្តជនបឋមព្រៃព័ ស្រុកមេមត់ត្បូងឃ្មុំ	10.08.16	ធាតាពាធ	382តយ	6549
34	ខេង ហុង	69	ប	កសិករ	ប្តីអ្នកគ្រូ ណាង បឋម វត្តកណ្តាល ស្រុកក្រចេញ ត្បូងឃ្មុំ	03.09.16	ធាតាពាធ	2547តយ	6550
35	អាក អ៊ែម	68	ស	មេជ្ជះ	ប្រពន្ធល.ឌីម ប្រុក និវត្តជនបឋមថ្នល់បែក-កំពង់ស្វាយ-កំពង់ធំ	15.06.16	ធាតាពាធ	068កធ	6551
36	ឈួន ភ៉ាក់	65	ស	មេជ្ជះ	ប្រពន្ធល.ហេង ហ៊ុននិវត្តបឋមកំពង់រទេះ ក្រុងស្ទឹងសែន-កំពង់ធំ	27.06.16	ធាតាពាធ	503កធ	6552
37	មាស គិត	72	ស	មេជ្ជះ	ប្រពន្ធល.កែ នាម និវត្តបឋមកំពង់ធ្លា-ប្រាសាទសំបូរ- កំពង់ធំ	15.03.16	ធាតាពាធ	2582កធ	6553
38	គង់ ឡើន	64	ប	កសិករ	ប្តីអ.ស្រាបៀរ សុណារី បឋមន.រណប្បទិកាំងគោក-បាយ័ន-កំពង់ធំ	04.05.16	ធាតាពាធ	1234កធ	6554
39	ចាន់ យ៉ាន់	60	ស	មេជ្ជះ	ប្រពន្ធលោកគ្រូ ប៉ុល ចាន់ និវត្តជន ម.អ.យ.ក ស្វាយរៀង	14.08.16	ជម្ងឺហឺត	128ស្រ	6555
40	ញ៉ែង ធួកា	32	ស	កសិករ	ប្រពន្ធលោកគ្រូ ហូយ ស៊ីថាន វិទ្យាល័យ ហ.ស កំពង់ឆ្នាំង	11.05.16	ជម្ងឺនិរន្តរៈ	4229ស្រ	6556

មេត្តាប្រមូលភាគទានឧបត្ថម្ភប្រចាំខែតុលា ឆ្នាំ២០១៦ ឱ្យទាន់ពេលវេលាដើម្បីដោះស្រាយជូនគ្រួសារសព

ចំណាំ: ត្រូវបង់ប្រាក់មុនខែវិច្ឆិកា ២០១៥ ឧបត្ថម្ភសពសមាជិក 0១ ន x 40f = ៤0f រាជធានីភ្នំពេញថ្ងៃទី ០៤ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០១៦

ត្រូវបង់ប្រាក់មុនខែវិច្ឆិកា ២០១៥ ឧបត្ថម្ភសពគ្រួសារ 0២ន x ២០f = ៤0f ជ.គណៈកម្មាធិការកណ្តាល

ត្រូវបង់ប្រាក់ចាប់ពីថ្ងៃទី ០១ ខែវិច្ឆិកា ២០១៥ ឧបត្ថម្ភសពសមាជិក ៦៩ន x ៥០f = ៣៤៥០f ប្រធាន

ត្រូវបង់ប្រាក់ចាប់ពីថ្ងៃទី ០១ ខែ វិច្ឆិកា ២០១៥ ឧបត្ថម្ភគុសពស្រករ ៣៨ន x 25f = ៩៥0f

ភាគទានប្រចាំខែ..... = 200f

ភាគទានសាងសង់ផ្ទះគ្រូបង្រៀន..... = 300f

សរុប = 4.980f

បញ្ជាក់: ប្រាក់ត្រូវបង់នេះមិនអាចបង្អត់បាន ដោយប្រាក់ឧបត្ថម្ភសពមុនខែវិច្ឆិកា ២០១៥ ខ្វះសពគ្រួសារ០២នាក់ និងសពសមាជិក០១នាក់ ។

ម្យ៉ាងទៀតក្នុងខែតុលានេះ សរុបប្រាក់ដែលត្រូវបង់មានចំនួន 4.980f តែត្រូវកាត់៥០រៀលចេញដែលបាន គិតច្រឡំសពគ្រួសារពីរនាក់ទៅក្នុងសពសមាជិក ក្នុងខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៦លេខរៀងសពសមាជិកទី៤១-៤២។ ដូចនេះ ក្នុងខែតុលាឆ្នាំ២០១៦ត្រូវបង់ 4.930f វិញ។

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

សមាគមបុគ្គលិកសិក្សាខ្មែរ
គណៈកម្មាធិការកណ្តាល
លេខ: ៥១/១៦គ.ក

សេចក្តីជូនដំណឹងមរណៈភាពប្រចាំខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១៦
នាពេលសមាគមបុគ្គលិកសិក្សាខ្មែរទាំងមូលគណៈកម្មាធិការកណ្តាលនៃ ស.ប.ស.ខ.
សូមសម្តែងសោកស្តាយជានិច្ចចំពោះការបាត់បង់ជីវិតនៃមិត្តឃើង និងគ្រួសារ
ហើយសូមបូជាទុក្ខមរណៈសញ្ញាជាមួយគ្រួសារនៃសពទាំងនោះ

លរ	គោត្តនាម-នាម	អាយុ	ភេទ	ក្របខ័ណ្ឌ	អង្គភាពបម្រើការ	ថ្ងៃខែឆ្នាំមរណៈ	មូលហេតុ	លេខប័ណ្ណ	សពទី
					ក.មរណៈភាពសមាជិក				
1	អ៊ុង គុណវឌ្ឍី	៥៩	ប	ម.ទ.ក	វិទ្យាល័យហ៊ុនសែនបរិវាស ស្រុកបន្ទាយមាស ខេត្តកំពត	១៣-០៨-១៦	ធាតាពាធ	២៨៩៤កព	11464
2	ចាន់ ហឺយ	៧៧	ប	បឋមសិក្សា	និវត្តជន បឋមប្រស្សី ស្រុកកំពង់ត្រាច ខេត្តកំពត	១២-០៨-១៦	ធាតាពាធ	៥៧២កព	11465
3	ជា ឆឹម	៤៦	ប	ម.ប.ក	អនុវិទ្យាល័យមាន់ ស្រុកគោស័ក្រឡ ខេត្តបាត់ដំបង	០១-០៨-១៦	ប្តីសង្ឃឹម	៧៤២៤បប	11466
4	អ៊ូ សាលូប	៥៩	ប	បឋមសិក្សា	និវត្តជន បឋម វត្តកែវ ឯកភ្នំ ខេត្តបាត់ដំបង	០៩-០៨-១៦	លើសឈាម	៤៧៦៩បប	11467
5	វណ្ណ សុគន្ធារី	៤៨	ស	បឋមសិក្សា	អនុវិសាលី ក្រុងបាត់ដំបង ខេត្តបាត់ដំបង	១០.០៨.១៦	ធាតាពាធ	២៩០បប	11468
6	ម៉ម សាមុត	៦៧	ប	បឋមសិក្សា	និវត្តជន បឋម ដំណាក់រុន មោងឫស្សី ខេត្តបាត់ដំបង	៣១-០៨-១៦	ធាតាពាធ	៣៨៥២បប	11469
7	នេត ចន	៧៤	ប	បឋមសិក្សា	និវត្តជន បឋម សិក្សាថ្នល់បែក មោងឫស្សី ខេត្តបាត់ដំបង	០២-០៩-១៦	គ្រោះចរាចរ	៤០០៩បប	11470
8	ឈូក រុន	៧០	ប	បឋមសិក្សា	និវត្តជន បឋមវត្តចែង ស្រុកសង្កែ ខេត្តបាត់ដំបង	០៤-០៩-១៦	ជំងឺពាធ	២៦០០បប	11471
9	ព្រៃ សុភ័ក្ត្រ	២៩	ប	បឋម	បឋមសិក្សាសម្តេច ហ៊ុនសែន ស្រុកសង្កែ ខេត្តបាត់ដំបង	២០-០៩-១៦	រលាកបំពង់ក	៩៧៤២បប	11472
10	កែវ កុន	៧៦	ប	បឋម	និវត្តជន បឋមសិក្សា កំពង់ចាម ស្រុងសំបូរ ខេត្តក្រចេះ	០៩-០៩-១៦	ធាតាពាធ	០៨១២ក្រ.ច	11473
11	ប៊ូ មិថុនា	៣០	ស	បឋម	បឋមសិក្សា សំរោង ស្រុកថ្មបាំង ខេត្តស្ទឹង	០៦-០៨-១៦	ធាតាពាធ	៦៤៦៣ក.ស្ត	11474

ទស្សនាវដ្តីគ្រូបង្រៀនលេខ ៥២

ទំព័រ៤៧

12	ជា សាម៉េត	៦៨	ប	បឋម	និវត្តជន ការី អ.យ.ក ស្រុកថ្ពង ខេត្តកំពង់ស្ពឺ	២៣-០៦-១៦	ធានាពារ	០៩៥៨កស្ម	11475
13	ឡុង ញាណ	៦៩	ប	បឋម	និវត្តជន បឋមសិក្សា ស្ថាប័នស្រុកបុរសេដ្ឋី ខេត្តកំពង់ស្ពឺ	១៨-០៧-១៦	ធានាពារ	២៩៩១កស្ម	11476
14	កុយ សាម៉ឹម	៧២	ប	គ្រូ ម.ទ.ក	និវត្តជន មន្ទីរ អយក ក្រុងស្វាយរៀង ខេត្តស្វាយរៀង	១៩-០៨-១៦	ធានាពារ	៧៤៩ ស្ម	11477
15	ម៉ាន់ សំបាក់	៧៥	ប	គ្រូ បឋម	និវត្តជន ស្រុកស្វាយទាប ខេត្តស្វាយរៀង	១៦-០៩-១៦	លើសឈាម	២៥៦៩ ស្ម	11478
16	ម៉ាន់ កឹយ	៦០	ប	គ្រូ បឋម	បឋមប្រចំណារ ស្រុកកំពង់ឆ្នាំង ខេត្តស្វាយរៀង	០៤-០៩-១៦	បេះដូងចំបារ	២៦១០ ស្ម	11479
17	ជា មេក	៦៤	ប	បឋម	និវត្តជន បឋម កំពង់ថ្មី ស្រុកសន្ទុក ខេត្តកំពង់ធំ	២៦-០២-១៦	ធានាពារ	៣០០៧កត	11480
18	ជឺន គង្គារ	២៨	ស	ម.ទ.ក	វិទ្យាល័យ កំពង់ធំ ស្រុកស្ទឹងសែន ខេត្តកំពង់ធំ	១៥-០៥-១៦	ធានាពារ	៨១៧៨កត	11481
19	ស ជានី	៤២	ស	បឋម	បឋមសិក្សា ភ្នំពេញ ស្រុកបាឃ្លាត ខេត្តកំពង់ធំ	១៨-០៤-១៦	ធានាពារ	១៨៧១កត	11482
20	ហេង ប៊ងគីង	៤១	ប	បឋម	បឋមសិក្សា ផ្នែកសណ្ឋាន ស្រុកកំពង់ស្វាយ ខេត្តកំពង់ធំ	១៨-០៣-១៦	ធានាពារ	៣៧៥៨កត	11483
21	ស្នឹង ខុន	៥៩	ប	បឋម	បឋមសិក្សា ព្រៃទឹក ស្រុកអង្គស្នួល ខេត្តកណ្តាល	៣០-០៨-១៦	គាំងបេះដូង	៧៩៥៦កណ	11484
22	សយ សារី	៤៨	ប	បឋម	បឋមសិក្សា រំចេក ស្រុកអង្គស្នួល ខេត្តកណ្តាល	៣១-០៨-១៦	ដាច់សសៃខ្លូ	៥១៣៦កណ	11485
23	ហាក់ ហួន	៧០	ប	បឋម	និវត្តជន បឋមសិក្សាកេតុខត្តម ស្រុកស្អាង ខេត្តកណ្តាល	០៩-០៩-១៦	លើសឈាម	៦០៨៨កណ	11486
24	យុង ឆែ	៦៧	ប	បឋម	និវត្តជន បឋមសិក្សា បន្ទាយដេក ស្រុកកៀនស្វាយ កណ្តាល	២៥-០៩-១៦	ក្រិនថ្លើម	៧១៩៣កណ	11487
25	សៅ សាន់	៦៣	ប	ម.ប.ក	និវត្តជន អនុវិទ្យាល័យ សៀមរាប ស្រុកកណ្តាលស្ទឹង កណ្តាល	២២-០៩-១៦	ធានាពារ	៤១៩៩កណ	11488
26	ផាន់ ភីរុណ	៦៧	ប	ក.ខត្តម	និវត្តជន អតីតប្រធានមន្ទីរអប់រំ យុវជន និងកីឡា ខេត្តកោះកុង	០៥-០៩-១៦	ធានាពារ	៩១ គ	11489
27	យឹម ម៉េងស្រីយ	៧៣	ប	ម.ប.ក	និវត្តជន ការី អ.យ.ក ស្រុកព្រែកប្បាល ខេត្តតាកែវ	១២-០២-១៦	ធានាពារ	៤៥៨៧កត	11490
28	រស់ ជា	៦៤	ប	ម.ប.ក	និវត្តជន អនុវិទ្យាល័យក្បាលសំបោង ស្រុកសំបោង ខេត្តតាកែវ	០៥-១២-១៥	ធានាពារ	៣១១៧កត	11491
29	ជ័យ ស្វាន	៨២	ប	បឋម	និវត្តជន បឋមសិក្សា ខត្តមសិលា ស្រុកត្រាំកក់ ខេត្តតាកែវ	០៥-០១-១៦	ធានាពារ	៧១៧៩កត	11492
30	សុខ ខឿន	៦៤	ប	ម.ប.ក	និវត្តជន អនុវិទ្យាល័យ ខ្ពស់ប្រហឹម ស្រុកត្រាំកក់ ខេត្តតាកែវ	០៦-០១-១៦	ធានាពារ	២៤៣៨កត	11493
31	ណុប កង	៨១	ប	បឋម	និវត្តជន បឋមសិក្សា ពោធិមន្ត្រី ស្រុកបឹងសោ ខេត្តតាកែវ	២៨-០៣-១៦	ធានាពារ	២០០៧កត	11494
32	ផាន់ ចាន់ធី	៤៦	ប	គ្រូមូលដ្ឋាន	វិទ្យាល័យ ជា ស៊ីម កណ្តាលជ្រុំ ព្រៃក្រក ខេត្តត្បូងឃ្មុំ	២៩-០៧-១៦	ធានាពារ	៣៨៩១កត	11495
33	ឯក សាន់	៧៦	ប	គ្រូ បឋម	និវត្តជន សាលាព្រៃព័ទ្ធជ្រៃ ព្រៃក្រក ខេត្តត្បូងឃ្មុំ	០៣-០៨-១៦	ធានាពារ	២៨៥២កត	11496
34	ផាន់ គឹមឈឿន	៦៣	ប	គ្រូ បឋម	និវត្តជន សាលាបឋមកណ្តាលជ្រុំ ព្រៃក្រក ខេត្តត្បូងឃ្មុំ	២៩-០៨-១៦	ធានាពារ	៣០៦២កត	11497
35	ហង់ ធីន	៧៩	ប	កម្មករ	និវត្តជន ការី.រដ្ឋបាល មន្ទីរអប់រំយុវជន និងកីឡា កំពង់ចាម	០៧-០៩-១៦	ជរាពារ	២៦៨៣កត	11498
36	សុស សួន	៧៥	ប	គ្រូបឋម	និវត្តជន បឋមសិក្សា ក្រុងខ្មែរ ស្រុកព្រៃល្វា ខេត្តកំពង់ចាម	១៦-០៩-១៦	ធានាពារ	២៧១៧កត	11499
37	រស់ ហាក់	៧១	ប	គ្រូបឋម	និវត្តជន បឋមសិក្សា បារាយណ៍ ស្រុកស្រីសន្ធរ កំពង់ចាម	០៥-១០-១៦	ធានាពារ	៧៨៧៩កត	11500
38	អ៊ុច នារីក្ស	៦២	ស	គ្រូបឋម	និវត្តជន បឋមសិក្សាកោះតាដោ ស្រុកកងមាស កំពង់ចាម	២៨-០៨-១៦	ធានាពារ	៨៧៨៣កត	11501
39	គឹម សាន	៧៨	ប	គ្រូបឋម	និវត្តជន បឋមសិក្សាកាន់ក្នុង ស្រុកកោះសុទិន កំពង់ចាម	២៣-០៩-១៦	ធានាពារ	១៨៩៩កត	11502
40	ផាន់ សុក្រ	៧២	ប	គ្រូបឋម	និវត្តជន បឋមសិក្សាបុស្សី ស្រុកចំការលើ ខេត្តកំពង់ចាម	១១-០៩-១៦	លើសឈាម	៥៩០០កត	11503
41	លីវ សិន	៤៦	ប	ម.ក៏១	វិទ្យាល័យ សសរស្តម្ភ ស្រុកពួក ខេត្តសៀមរាប	១៥-០៩-១៦	ធានាពារ	៣៣០៨សរ	11504
42	ជ្រះ នី	៦៦	ប	គ្រូបឋម	និវត្តជន បឋមសិក្សាសំព្រក ស្រុកប្រាសាទចាគង សៀមរាប	២៧-០៨-១៦	គាំងបេះដូង	១៦៤៩សរ	11505
43	រ៉ាក់ សាក់	៧៦	ប	គ្រូបឋម	និវត្តជន បឋមសិក្សាបន្ទាយស្រី ខេត្តសៀមរាប	១៥-០៩-១៦	ធានាពារ	៣០៦១សរ	11506
44	ផាត់ ផុន	៧១	ប	គ្រូបឋម	និវត្ត.ប.ចំបក់ ស្រុក កញ្ជ្រៀច ខេត្តព្រៃវែង	០៩-០៩-១៦	ធានាពារ	៩២៨ ៧	11507
45	កែប សារឿន	៧០	ប	គ្រូបឋម	និវត្ត.ប.ស្ទឹងស្នួត ស្រុកពាមក់ ខេត្តព្រៃវែង	១៣-០៩-១៦	ធានាពារ	៥១២៩ ៧	11508
46	អ៊ុន ណុល	៦២	ប	គ្រូបឋម	និវត្ត.គ.ភូមិភាគ ក្រុងព្រៃវែង ខេត្តព្រៃវែង	១៧-០៩-១៦	ធានាពារ	១២៨ ៧	11509
47	ម៉ម ឈុន	៦៧	ប	គ្រូបឋម	និវត្ត.ប.សិរីខត្តម.ស្រុកកំពង់ក្របែក ខេត្តព្រៃវែង	២៤-០៩-១៦	ធានាពារ	៦៩១២ ៧	11510
48	ម៉ន សែម	៧៩	ប	និវត្តជន	បឋមសិក្សា ចាក់អង្រែក្រវាញ ក្រុងភ្នំពេញ	២៦-០៩-១៦	មហាវិកស្វត	៩២២ ភព	11511
49	នូ សុខគង់	៤៤	ស	គ្រូបឋម	បឋមសិក្សា ក្រាំងពង្រ ក្រុងភ្នំពេញ	២២.០៩.១៦	មហាវិកស្វត	៥៨១ ភព	11512
50	ម៉ែន ម៉ន	៧០	ប	និវត្តជន	បឋមសិក្សា ច្បារអំពៅ២ ក្រុងភ្នំពេញ	០២-១០-១៦	ទឹកនោមផ្អែម	១១៦៩ ភព	11513
51	ពៅ ប៉ុម	៤៧	ប	គ្រូបឋម	បឋមសិក្សា ព្រែកជ្រៃ ក្រុងភ្នំពេញ	២៣-០៩-១៦	មហាវិកស្វត	៦៥៨ ភព	11514
52	ផាត់ សាំ	៧៥	ប	និវត្តជន	វិទ្យាល័យ ចាក់ទុក ក្រុងភ្នំពេញ	២០-០៩-១៦	មហាវិកស្វត	៥៨០២ ភព	11515
53	យូ វិចិត្រ	៤៣	ប	ម.ក៏១	ការិយាល័យ.អ.យ.ក.ស្រុកព្រះនេត្រព្រះ បន្ទាយមានជ័យ	១៦-១០-១៦	លោកថ្លើមក្រចក	១៩៤១ បជ	11517
54	កែ ភឿង	៣១	ប	ម.ទ.ក	វិទ្យាល័យ សុខអានបាយចារ ស្រុកភ្នំស្រុក បន្ទាយមានជ័យ	៣០-១០-១៦	គ្រោះចាចណ៍	៧៧៨៣ បជ	11815
55	ព្រី មក	៧០	ប	គ្រូបឋម	និវត្តជន បឋមសិក្សា ដងទង់ថ្មី ស្រុកដងទង់ ខេត្តកំពត	១០-១០-១៦	ចងក	៣៦៦៤ កត	11519
56	កែម សុផៃ	៧២	ប	គ្រូបឋម	និវត្តជន បឋមសិក្សា ការី.អ.យ.ក ស្រុកជុំគីរី ខេត្តកំពត	៣០-១០-១៦	ជម្ងឺក្រពះ	២៣៧៧ កត	11520
57	កែវ ស៊ីផុន	៦៧	ប	គ្រូបឋម	និវត្តជន បឋមសិក្សា លើទាលជ្រុំ ស្រុកឈូក ខេត្តកំពត	០១-១១-១៦	ជម្ងឺទឹកនោមផ្អែម	២១៧៧កត	11521
58	សយ សុផល	៦៥	ប	គ្រូបឋម	និវត្តជន បឋមសិក្សា ដំបងដេក ស្រុកកំពង់ត្រាច ខេត្តកំពត	២៩-១០-១៦	ធានាពារ	៦៣២កត	11522

ខ. មណៈភាពសព្វស្រុក

1	ទែន លាងហេង	៦៤	ស	មេផ្ទះ	ប្រពន្ធល.ហ៊ិន ម៉ុងស្រីនិវត្តជន បឋមភូមិថ្មី ចិត្របុរី ក្រចេះ	១០-០៩-១៦	ធានាពារ	១២០២ក្រច	6557
2	យឹន យុន	៤៤	ស	គ្រូបឋម	ប្រពន្ធល. ហិន ហិន និវត្តជន បឋមស្រីថ្មី ស្រុកស្នួល ក្រចេះ	១១-០៩-១៦	ជម្ងឺក្រិនថ្លើម	១៨១៣ក្រច	6558
3	ញ៉ែត ណេង	៤២	ប	មបក	ប្តី.អ.សនាក់ ស្រី វិទ្យា. ហ.សហវិសា ស្រុកបន្ទាយមានជ័យ កំពត	០២-០៨-១៦	ជម្ងឺខាន់ស្លាក់	១៤០៦កត	6559
4	ទេព ស្រីដី	៦៤	ប		ប្តី.អ.ស សឹម សាវន មត្តយ្យ ហ្នឹង គីង ស្រុកអង្គជ័យ កំពត	០៥-០៨-១៦	លើសឈាម	១៣០២កត	6560
5	ពៅ គាន	៥៩	ស	កសិករ	ប្រពន្ធល. សៅ អា និវត្តជន ស្រុកស្វាយទាប ខេត្តស្វាយរៀង	៣១-០៨-១៦	ទឹកនោមផ្អែម	២១៣៩ស្ម	6561

6	ប៊ូ មិថុនា	៣០	ស	បឋម	ប្រពន្ធល.នៅ សុភក្តិ បឋម.សំរោងកម្ពុជាជប៉ុន ស្រុកថ្ពង កំពង់ស្ពឺ	០៦-០៨-១៦	ធានាពាណិជ្ជកម្ម	៦៤៦៤កស្ម	6562
7	យុន សំណាង	៥៩	ប	កសិករ	ប្តីអ្នកគ្រូ ស៊ី តា បឋម អង្គរមេត្រី ស្រុកសំរោងទង ខេត្តកំពង់ស្ពឺ	០២-០៨-១៦	ធានាពាណិជ្ជកម្ម	២៣៤០កស្ម	6563
8	ធា លី	៦០	ស	កសិករ	ប្រពន្ធល.យើន ម៉ឺននិវត្តជនបឋមអង្គពពល ហរសេដ្ឋ កំពង់ស្ពឺ	២៧-០៦-១៦	លោកឆ្លើម	២៩១៤កស្ម	6564
9	យុត សាម៉ុនស៊ី	៦២	ស	មេធ្វះ	ប្រពន្ធល.លឿ យឿន និវត្តជន អនុវិទ្យា ស្រុកថ្ពង ចាត់ដំបង	២៤-០៨-១៦	ដាច់សរសៃខ្លួន	១៥២០បប	6565
10	ស៊ី ឡាន	៦៣	ស	មេធ្វះ	ប្រពន្ធល.នាក់ ម៉ាង និវត្តជន បឋម២២៣ ក្រុង-ខេត្តចាត់ដំបង	២៥-០៨-១៦	ធានាពាណិជ្ជកម្ម	១២៥៥បប	6566
11	ហាក់ ជីហុង	៥៤	ប	កសិករ	ប្តីអ្នកគ្រូ ញ៉ឹង ពត បឋមភ្នំព្រីង ស្រុកបាណន់ ខេត្តចាត់ដំបង	០៦-០៨-១៦	ធានាពាណិជ្ជកម្ម	៣២៧៧បប	6567
12	រឿន គង្វារ	២៨	ស	មទភ	ប្រពន្ធលោកគ្រូ សុភ វណ្ណារ៉ា វិទ្យាល័យស្ទឹងសែន ខេត្តកំពង់ធំ	១៥-០៥-១៦	ធានាពាណិជ្ជកម្ម	៨១៧៩កធ	6568
13	បួន គឹមហាន់	៦១	ស	មេធ្វះ	ប្រពន្ធល.យើន នៅ និវត្តជនបឋមគោកស្រុក ប្រាសាទសំបូរ ខេត្តកំពង់ធំ	០២-០៥-១៦	ធានាពាណិជ្ជកម្ម	២៥៤៨កធ	6569
14	ជា កាណា	៧៤	ស	មេធ្វះ	ប្រពន្ធល.សុ ចាន់លី និវត្តជន បឋមភូមិធំ កៀនស្វាយ កណ្តាល	២៩-០៧-១៦	លីក្រឹតព្រះ	៦៩១៨កណ	6570
15	ជា មុនី	៥១	ប	កសិករ	ប្តីអ្នកគ្រូ ចោង ណាម៉ែន បឋមសិក្សាស្នាក់នៅ ខេត្តកណ្តាល	០២-០៨-១៦	ធានាពាណិជ្ជកម្ម	៧១៦២កណ	6571
16	នុត សារិនស្រីចិន្តា	៤៤	ស	មេធ្វះ	ប្រពន្ធល. វ៉ាត់ រឿន វិ.ដាស៊ីមព្រែកអញ្ញាញ មុខកំពូល កណ្តាល	០២-០៩-១៦	ទឹកនោមផ្អែម	៨០១២កណ	6572
17	ដែត សារឿន	៤៧	ស	មេធ្វះ	ប្រពន្ធល.តែម ចាន់សរ បឋមអង្គមេត្រី ស្រុកត្រាំកក់ ខេត្តតាកែវ	០១-០៣-១៦	ធានាពាណិជ្ជកម្ម	៥៥៨៧កក	6573
18	វុធ សុខុម	៤៧	ប	កសិករ	ប្តីអ.សសាយ សុភាព បឋមព្រៃសណ្តែក ស្រុកត្រាំកក់ ខេត្តតាកែវ	០៣-០៤-១៦	គាំងបេះដូង	០៩៣១កក	6574
19	គឹម ស៊ី	៦៥	ស្រី	មេធ្វះ	ប្រពន្ធលោកគ្រូ នួន ធរស្រី និ. អនុ.បឹងកក ក្រុង-ខេត្តកំពង់ចាម	១៨-០៩-១៦	បេះដូងរឹក	១៤៥កច	6575
20	ផន សូល	៦៥	ស	មេធ្វះ	ប្រពន្ធល.ប៊ុត ជុំនិវត្តជន បឋមព្រៃចារ ស្រុកជើងព្រៃ កំពង់ចាម	៣១-០៨-១៦	ជណាពា	២៣២០កច	6576
21	ចាប គឹម	៧៥	ស	មេធ្វះ	ប្រពន្ធលោក ប៊ុត ឈើន និ.កាវី.អយក ជើងព្រៃ ខេត្តកំពង់ចាម	០៥-០៩-១៦	ឡើងឈាម	២២២៦កច	6577
22	ហេង សូយ	៧១	ស	មេធ្វះ	ប្រពន្ធលោក កួយ ស្រីនិ. កាវី.អយក ជើងព្រៃ ខេត្តកំពង់ចាម	១០-០៩-១៦	ជណាពា	២២២៤កច	6578
23	មីម លឹម	៥៣	ប	កសិករ	ស្វាមីអ.ស នៃ វិហារិក បឋមគ្រឿងច្រៃ កំពង់សៀម កំពង់ចាម	០៦-១០-១៦	ធានាពាណិជ្ជកម្ម	៤០៤៨ កច	6579
24	លីវ សិន	៤៦	ប	មក់១	ប្តីអ្នកគ្រូ រឿន កក្កដា បឋមសសស្នម ស្រុកព្រៃ ខេត្តសៀមរាប	១៥-០៩-១៦	ធានាពាណិជ្ជកម្ម	៣២៩៧ស	6580
25	ខឹម សុខុម	៧២	ស	កសិករ	ភរិយា ល.គូ យឿន និវត្តជន ក្រុង-ខេត្តព្រៃវែង	១៧-០៧-១៦	ធានាពាណិជ្ជកម្ម	៧៣២១៧	6581
26	ពៅ ហ៊ី	៥២	ប	កសិករ	ស្វាមី ល.ល ប៊ុន កូលប ប.តាមិញ ស្រុកកំចាយមារ ព្រៃវែង	១៨-០៨-១៦	ធានាពាណិជ្ជកម្ម	២៥២៩៧	6582
27	ភោគ សារិន	៥៤	ប	កសិករ	ស្វាមី ល.ស នួន កុមុទ ប.ព្រះឈរ ស្រុកកំពង់ត្របែក ព្រៃវែង	១៩-០៩-១៦	ធានាពាណិជ្ជកម្ម	១៤៦០៧	6583
28	ព្រំ រឹម	៦១	ស	កសិករ	ភរិយា.ល.សំ រស់ ប.តាតែវ ស្រុកកំពង់ត្របែក ខេត្តព្រៃវែង	២២-០៩-១៦	ធានាពាណិជ្ជកម្ម	១៩៧៧៧	6584
29	ម៉ុត សុខា	៤៤	ប	ក្រ. វិហារិក	ស្វាមីអ្នកគ្រូ ហាស សុផល បឋមសិក្សា សំរោងស	០១-០៩-១៦	ខូចគ្រឿង	២៨០៧កព	6585
30	កែវ ចន្ទី	៥៣	ប	នគរបាល	ស្វាមីអ្នកគ្រូ ហៀង ណារឹម បឋមសិក្សា ព្រះពន្លា	១២-០៩-១៦	មហាវិកឆ្លើម	១១៨៨កព	6586
31	សាន សុគ្រី	៥៨	ប	កសិករ	ស្វាមីអ្នកគ្រូ ផេង សុភក្តិ អនុវិទ្យាល័យ គោកបញ្ជាន់	១៨-០៩-១៦	គាំងបេះដូង	៤៨៤កព	6587
32	ម៉ា រាសី	៤៨	ស	មេធ្វះ	ប្រពន្ធលោកគ្រូ នេត្រ ប៊ុនធឿន វិទ្យាល័យ ព្រះយុគនូវ	២០-០៩-១៦	គ្រួសារចង់ប្រម៉ាត់	១០៥២២កព	6588
33	ជា កុឡាប	៥៣	ស	កសិករ	ប្រពន្ធលោកគ្រូ ម៉ឺង គាហោង អនុវិទ្យាល័យ កំបូល	០១-១០-១៦	គាំងបេះដូង	៩៧០៤កព	6589
34	ឡុង សុំចាន់	៦០	ស	មេធ្វះ	ប្រពន្ធល.ពត សុតនិវត្តជន វិទ្យាស្ថានជាតិអប់រំ ក្រោម គ/ក	១៧-០៧-១៦	ទឹកក្នុងស្រុក	២០៨៧កក	6590
35	ធួ ណេត	៧៣	ស	ពេទ្យ	ប្រពន្ធលោក ឡោ សាន និវត្តជន រាជបណ្ឌិតសភា ក្រោម គ/ក	១៥-០៩-១៦	ធានាពាណិជ្ជកម្ម	៤៥៥៥កក	6591
36	មី សារិន	៦២	ស	កសិករ	ប្រពន្ធល. ទី ប៊ុនធឿន បឋមស្វាយសរ ភ្នំស្រុក ប.មានជ័យ	១០-១០-១៦	ធានាពាណិជ្ជកម្ម	១៤៤៦បជ	6592

មេត្តាប្រមូលភាគទានឧបត្ថម្ភប្រចាំខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១៦ ឱ្យទាន់ពេលវេលាដើម្បីដោះស្រាយជូនគ្រួសារសព
ចំណាំ:

ត្រូវបង់ប្រាក់ចាប់ពីថ្ងៃទី០១ ខែវិច្ឆិកា២០១៥ ឧបត្ថម្ភសពសមាជិក 58\$ x 50\$ = 2,900\$
 ត្រូវបង់ប្រាក់ចាប់ពីថ្ងៃទី ០១ ខែ វិច្ឆិកា ២០១៥ ឧបត្ថម្ភគូសពស្រុករ 36\$ x 25\$ = 900\$
 ភាគទានប្រចាំខែ.....= 200\$
 ភាគទានសាងសង់ផ្ទះគ្រូបង្រៀន.....= 300\$
 សរុប = 4,300\$

រាជធានីភ្នំពេញថ្ងៃទី ០៤ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១៦
 ជ. គណៈកម្មាធិការកណ្តាល

ប្រធាន

ព្រះរាជអាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

សមាគមបុគ្គលិកសិក្សាខ្មែរ
គណៈកម្មាធិការកណ្តាល
លេខ: ៥៧/១៦គ.ក

សេចក្តីជូនដំណឹងអំពីការប្រចាំខែ ឆ្នាំ២០១៦
គោលការណ៍សមាគមបុគ្គលិកសិក្សាខ្មែរទាំងមូលគណៈកម្មាធិការកណ្តាលនៃ ស.ប.ស.ខ.
សូមសម្តែងកិត្តិយសសម្រាប់ការចំណាយប្រចាំខែនៃសមាជិកសិក្សាខ្មែរ និងគ្រួសារ
ហើយសូមជូនរូបភាពទុក្ខបរិស្ថានសិស្សសិស្សានុសិស្សនៃសព្វដំណើរការ

លរ	គោត្តនាម-នាម	អាយុ	ភេទ	ក្របខ័ណ្ឌ	អង្គការបម្រើការ	ថ្ងៃខែឆ្នាំប្រើ	មូលហេតុ	លេខប័ណ្ណ	សព្វដំណើរ
					ក.មណៈភាពសមាជិក				
1	កូរ ខុន	៧៨	ប	បឋម	និវត្តជនបឋមកំចាយមារ ស្រុកកំចាយមារ ខេត្តព្រៃវែង	១១-០៥-១៦	ធានាពាណិជ្ជកម្ម	២៨០៣ ៧	11523
2	ណារ ហ៊ុន	៧០	ប	បឋម	និវត្តជនបឋមបឹងស្នាច់ ស្រុកបាញ់ ខេត្តព្រៃវែង	២៤-០៩-១៦	ធានាពាណិជ្ជកម្ម	៤៦២៦ ៧	11524
3	សេន ហុល	៤៧	ប	មូលដ្ឋាន	វិ.បាញ់ ស្រុកបាញ់ ខេត្តព្រៃវែង	១៨-១០-១៦	ជំងឺ	៤៤៥៩ ៧	11525

4	ប៉ាក់ ឈាង	៦៧	ប	បឋម	និវត្តជនបឋមជ្រលថ្មី ស្រុកបាភ្នំ ខេត្តព្រៃវែង	២៦-១០-១៦	ធានាពាធ	៤៤៩១ ៧	11526
5	យ៉ិន ហួន	៦៩	ប	មូលដ្ឋាន	និវត្តជនអនុវិ.ក្រពាំងព្រៃ ស្រុកមេសាង ខេត្តព្រៃវែង	១១-១០-១៦	ធានាពាធ	៥៥១៧ ៧	11527
6	គូ យឿន	៦៦	ប	ម.ណ	និវត្តជនមន្ទីរពេទ្យមុខេត្ត ក្រុងព្រៃវែង ខេត្តព្រៃវែង	១៣-១០-១៦	ធានាពាធ	៧៣២១ ៧	11528
7	មិន ពុទ្ធី	៤៥	ប	ឧត្តម	វិទ្យាល័យហ៊ុន សែនកំពង់លាវ ក្រុងព្រៃវែង ខេត្តព្រៃវែង	២៦-១០-១៦	ជំងឺ	៧១៤០ ៧	11529
8	ហ៊ី ប៊ុនធួន	៤១	ប	បឋម	បឋមសិក្សាហស.បាយណ៍ ក្រុងកំពង់លាវ ខេត្តព្រៃវែង	៣០-១០-១៦	ជំងឺ	២០៨១ ៧	11530
9	ជូ សិរិទ្ធ	៤៧	ប	មូលដ្ឋាន	អនុវិទ្យាល័យទឹកថ្លា ស្រុកស្វាយអន្ទរ ខេត្តព្រៃវែង	០៥-១០-១៦	ជំងឺក្រីក្រ	៣៧០០ ៧	11531
10	ហ៊ឹម ផាត	៧៩	ប	បឋម	និវត្តជន មន្ទីរ អយក.ខេត្តស្វាយរៀង	២៣-០៩-១៦	លើសឈាម	ស្ទ.២៧	11532
11	កើត សាខន	៦២	ប	បឋម	និវត្តជនស្រុកស្វាយទាប ខេត្តស្វាយរៀង	៣០-០៩-១៦	ខ្យល់គរ	ស្ទ.២២៣៨	11533
12	នុត ដោញ	៧៥	ប	បឋម	និវត្តជន ស្រុកស្វាយជ្រំ ខេត្តស្វាយរៀង	០៦-១០-១៦	ធានាពាធ	ស្ទ.៥៨០	11534
13	ចេត សេងហុង	២៩	ស	បឋម	សាលាបឋម តាមាយថ្មី ស្រុកតំបែរ ខេត្តក្បួងឃ្មុំ	១៣-១១-១៦	ឈាមសស្រីក្រហម	៣៥០៤ គយ	11535
14	ហ៊ឹង យឹម	៧១	ប	បឋម	និ.វ.បឋម ត្រួច ពញាក្រែក ខេត្តក្បួងឃ្មុំ	១៤-១០-១៦	ធានាពាធ	៦៩៩១ គយ	11536
15	ឈាវ ប៉ងស្រី	៤៦	ប	បឋម	បឋមសិក្សាទក្សិណ ក្រុងកំពង់ចាម ខេត្តកំពង់ចាម	១៩-១០-១៦	ធានាពាធ	៤១១៤ ក.ច	11537
16	វ៉ា យូអង	៧១	ប	បឋម	និ.បឋមសិក្សាមេសាវៀរ ស្រុកស្ទឹងត្រែង ខេត្តកំពង់ចាម	១៧-១០-១៦	ជរាពាធ	១៦១៣ ក.ច	11538
17	អ៊ុយ ធឿន	៥៨	ប	បឋម	បឋមស្ថានកណ្តាល ស្រុកបរវល ខេត្តបាត់ដំបង	០៩-១០-១៦	ធានាពាធ	៣០៦១ ប.ប	11539
18	សាយ ឡុម	៥៩	ប	បឋម	បឋមកំពង់ឆ្នង ស្រុកសង្កែ ខេត្តបាត់ដំបង	០៩-១០-១៦	លង់ទឹក	២៤២៨ ប.ប	11540
19	ពត សារឿន	៤៧	ប	បឋម	បឋម អាគីវ៉ា អូរព្រៃ ស្រុកភ្នំព្រឹក ខេត្តបាត់ដំបង	១៤-១០-១៦	គ្រោះចរាចរ	១១២៩៥ ប.ប	11541
20	សួន សារឿន	៤៦	ប	បឋម	បឋមប៊ុនរ៉ានី ហ៊ុនសែន ឫស្សី ស្រុកមោងឫស្សី បាត់ដំបង	១៥-១០-១៦	ធានាពាធ	៣៩៤៣ ប.ប	11542
21	ថ្លាង សំអឿន	៦៥	ស	បឋម	និវត្តជន បឋម ភ្នំសំពៅ ស្រុកបាណន់ ខេត្តបាត់ដំបង	១៣-១០-១៦	ធានាពាធ	៣៥៣៧ ប.ប	11543
22	នួន ឆន	៥៧	ប	បឋម	បឋម ស្រុកប្រឹក ស្រុកត្បូងឃ្មុំ ខេត្តបាត់ដំបង	២៣-១០-១៦	ដាច់សរសៃ	៧២០១ ប.ប	11544
23	ណី អ៊ឹម	៧៣	ប	បឋម	និវត្តជន បឋម តាអូ ស្រុកគីរីវង់ ខេត្តតាកែវ	០៥-០៤-១៦	ធានាពាធ	៤៣០៩ គក	11545
24	សែស សុន	៧៨	ប	បឋម	និវត្តជន បឋម ព្រៃរំដេង ស្រុកគីរីវង់ ខេត្តតាកែវ	០៩-០៤-១៦	ធានាពាធ	៤៤៨៧ គក	11546
25	ធួ រ៉ែន	៤១	ប	បឋម	បឋម ស្នួរ ស្រុកសំរោង ខេត្តតាកែវ	១៥-០៤-១៦	ធានាពាធ	៧៣១០ គក	11547
26	នូ ឃ្លើន	៦៥	ប	បឋម	បឋម អង្គខ្នារ ស្រុកត្រាំកក់ ខេត្តតាកែវ	១៦-០៤-១៦	ធានាពាធ	៧៨៨៤ គក	11548
27	ជូ រិន	៤៦	ប	មធ្យម	វិ សម្តេចក្រុមព្រះអង្គរនាប ស្រុកត្រាំកក់ ខេត្តតាកែវ	១៤-០៥-១៦	ធានាពាធ	២៤៨២ គក	11549
28	ប៊ុត យុន	៧៤	ប	បឋម	និវត្តជន បឋម អង្គខ្នារ ស្រុកត្រាំកក់ ខេត្តតាកែវ	០៥-០៦-១៦	ធានាពាធ	២៧៧០ គក	11550
29	ខ្មែក អាន់	៦៣	ប	មធ្យម	និវត្តជន វិ. សុខអានថ្មលំបែក ស្រុកទ្រាំង ខេត្តតាកែវ	០២-០៦-១៦	ធានាពាធ	០៤៧៨ គក	11551
30	ឆុង អិម	៧៥	ប	បឋម	និវត្តជន កាវី. អ យ ក ស្រុកទាំង ខេត្តតាកែវ	១០-០៥-១៦	ធានាពាធ	០៤៦៨ គក	11552
31	ប៉ែន សារឿន	៦៥	ប	បឋម	និវត្តជន បឋម ស្នួល ស្រុកទ្រាំង ខេត្តតាកែវ	០៥-០៦-១៦	ធានាពាធ	០៤៨៩ គក	11553
32	វ៉ែត មាន	៨១	ប	បឋម	និវត្តជន ក្រុងដូនកែវ ខេត្តតាកែវ	១៧-០៦-១៦	ធានាពាធ	៥៨៦០ គក	11554
33	យុត ភិន	៧៧	ប	បឋម	និវត្តជន បឋម កំពែង ស្រុកគីរីវង់ ខេត្តតាកែវ	១៤-០៤-១៦	ធានាពាធ	៤៣៥៩ គក	11555
34	អ៊ឹម ឆុយ	៧៣	ប	បឋម	និវត្តជន បឋមអញ្ជើស្រី ស្រុកប្រាសាទចាគង សៀមរាប	១១-១០-១៦	ធានាពាធ	១៧០១ ស.វ	11556
35	លឹម ម៉ុក	៥៧	ប	មន្ត្រី	នា.យុវជន ការគ្រប់គ្រងគណៈកម្មាធិការកណ្តាល	២១.១០.១៦	សាច់ក្នុងក្រពះ	២៩៨៦ គក	11557
36	ផែង ញីល	៧០	ប	មន្ត្រី	នា.មធ្យមសិក្សាចំណេះទូទៅការគ្រប់គ្រងគណៈកម្មាធិការកណ្តាល	១១-១០-១៦	ធានាពាធ	៣០០៣ គក	11558
37	មុច ប៊ុនចន	៧១	ប	បឋម	បឋមសិក្សា ដារ ស្រុកចិត្តប្រវិ ខេត្តក្រចេះ	១៥-១១-១៦	ធានាពាធ	០៩៩២ ក្រ.ច	11559
38	កោ ស៊ីនា	៤៧	ប	បឋម	បឋមសិក្សា ក្រចេះ ក្រុងក្រចេះ ខេត្តក្រចេះ	១៦-១១-១៦	ធានាពាធ	០៦៩២ ក្រ.ច	11560
39	ឆន់ ប៊ុនឆន	៦៩	ប	បឋម	និវត្តជន ម.អ.យ.ក រាជធានីភ្នំពេញ	០៩-១០-១៦	ធានាពាធ	១២៣៩ គ.ណ	11561
40	ទេព រ៉ានី	៦៦	ស	បឋម	និវត្តជន បឋម ហាំងដៅ ក្រចេះ រាជធានីភ្នំពេញ	២៣-០៩-១៦	ជម្ងឺបេះដង	៣២០៨ គ.ណ	11562
41	នួន សារ៉ាត	៨០	ប	បឋម	និវត្តជន បឋម ហាំងដៅ ក្រចេះ រាជធានីភ្នំពេញ	១២-១០-១៦	ធានាពាធ	៣១៩៧ គ.ណ	11563
42	ម៉ែន ធួន	៧១	ប	ម.ក១	និវត្តជន កាវី.អ.យ.ក រាជធានីភ្នំពេញ	០៨-១០-១៦	ធានាពាធ	២៤៥៧ គ.ណ	11564
43	ហ៊ឹង សាផាត	៧៣	ស	ម.ទ.ក	និវត្តជន វិទ្យាល័យព្រះយុត្តន្ទ រាជធានីភ្នំពេញ	០២-១០-១៦	គ្រោះចរាចរ	០៧០ គ.ណ	11565
44	រស់ ធឿន	៦៦	ស	ម.ក១	និវត្ត. គ្រឹះចោះពុម្ពនិងចែកផ្សាយការគ្រប់គ្រងគណៈកម្មាធិការកណ្តាល	០៨-១១-១៦	មហារីកលំពែង	១០ គក	11566

ខ.មណៈកាពសពគ្រូស្រុក

1	ចឹក យ៉ុម	៧១	ស	កសិករ	ភិយា ល.សោម ជិន និវត្តព្រៃ ស្រុកស្វាយអន្ទរ ព្រៃវែង	០៧-១០-១៦	ធានាពាធ	៣៧២៨ ៧	6593
2	ឡឿ ធា	៦៦	ស	កសិករ	ភិយា ល.សួន គន់និវត្ត ប.កោងស្រែ ស៊ីធរកណ្តាល ព្រៃវែង	២០-១០-១៦	ធានាពាធ	២៩៦៧ ៧	6594
3	ខៀវ ស៊ីថា	៦២	ស	កសិករ	ភិយា ល.យ៉ិន សំអាត និវត្ត វិ.មេសាង ស្រុកមេសាង ព្រៃវែង	០១-១០-១៦	ធានាពាធ	៥៥១៦ ៧	6595
4	ខេង ខ័ណណា	៥៧	ស	កសិករ	ភិយា ល.ពេច សុផល វិ.ព្រះអង្គខ្នារ ក្រុងព្រៃវែង	១៣-១០-១៦	ធានាពាធ	២៥៦ ៧	6596
5	ហ៊ី ប៊ុនធួន	៤១	ប	បឋម	ស្វាមី ល.ស កែ សំអា បឋមហ៊ុន សែនបាយណ៍ ក្រុងព្រៃវែង	៣០-១០-១៦	ជំងឺ	២០៦១ ៧	6597
6	ម៉ែ ចាន់រា	៥៩	ស	កសិករ	ភិយា ល.ផាន់ សម័ត បឋមលើកាច់ ស្រុកបាភ្នំ ព្រៃវែង	២៣-១០-១៦	ធានាពាធ	៤៦០២ ៧	6598
7	ស្រី សារិន	៥៧	ប	កសិករ	វិជ្ជាគ្រូ សាម៉ាល់ វិទ្យា.ហសប្រសូតិ ស្វាយទាប ស្វាយរៀង	២៦-១០-១៦	មហារីកថ្លើម	២៣៦៩ ស្ទ.វ	6599
8	ស្រី យឿន	៦១	ស	កសិករ	ប្រពន្ធគ្រូឌីម សំអុល និ.វ សាលាក្បាលអូរ ខេត្តក្បួងឃ្មុំ	២៤-០៧-១៦	ឡើងឈាម	៦៧៦ គ.យ	6600
9	ទូច ឆន	៦៣	ស	កសិករ	ប្រពន្ធគ្រូហ៊ុល វណ្ណវិច សាលា អង្គនាម ខេត្តក្បួងឃ្មុំ	២៤-១០-១៦	ធានាពាធ	៩១៥៦ គ.យ	6601
10	ប៊ុន ធឿន	៦៦	ស	កសិករ	ប្រពន្ធ រឿន ឡន សាលាជាស៊ីចន្ត ពញាក្រែក ក្បួងឃ្មុំ	០៩-០៩-១៦	ជំងឺបេះដង	២៦៦៩ គ.យ	6602
11	គង់ ប៉ុន	៣២	ប	កសិករ	វិជ្ជាគ្រូ គីប សុខឡើង សាលាអង្គក្នុង ពញាក្រែក ខេត្តក្បួងឃ្មុំ	២៥-០៨-១៦	លើសឈាម	៣០១០ គ.យ	6603

12	ជ័យ ឈន់	៥៩	ស	កសិករ	ប្រពន្ធលោក ហ៊ួន ថៃ និ. វិហារធំ កំពង់សៀម កំពង់ចាម	១១-១០-១៦	ធានាពាធ	៤១៦៥ក.ច	6604
13	ឈារ ប៊ងស្រី	៤៦	ប	គ្រូបង្រៀន	ស្វាមីអ.សប្បុរស បុណ្យណ បឋមទក្សិណក្រុង-កំពង់ចាម	១៩-១០-១៦	ធានាពាធ	៤១១៤ក.ច	6605
14	ស៊ឹម ខ្សែស្រង	៦០	ប	ជាងកង	ស្វាមីអ្នកគ្រូគុច គុណ្ណវី បឋមព្រីងបីដើម ព្រៃឈរ កំពង់ចាម	២៣-១០-១៦	ធានាពាធ	៣៥៩៣ ក.ច	6606
15	លីត ភានិត	២៧	ប	ជាង	ប្តីអ្នកគ្រូ វ៉ត ផល្លី បឋមពាក់ស្បែក ស្រុកបាណន់ បាត់ដំបង	២១.០៩.១៦	ធានាពាធ	១០៩៨១ប.ប	6607
16	គង់ សាម៉ាឌីរ៉ា	៣៦	ប	កសិករ	ប្តីអ្នកគ្រូរស់ ផល្លាបឋមឈាយបូរ ស្រុកត្រាំកក់ ខេត្តតាកែវ	២៤-០៣-១៦	ធានាពាធ	៧៥១៥ក.ក	6608
17	ម៉ែន មុច	៥៩	ស	កសិករ	ប្រពន្ធលោកគ្រូឌុយ វិក វិ.ហ ស កោះអណ្តែត ខេត្តតាកែវ	៣០-០៤-១៦	ធានាពាធ	២០៩៦ក.ក	6609
18	អង វិបុល	៥៩	ស	កសិករ	ប្រពន្ធល.ឆេង ឈឿន បឋមចែង ស្រុកទ្រាំង ខេត្តតាកែវ	២៥-០៤-១៦	លើសឈាម	០៦២៦ក.ក	6610
19	ប៉ៅ អង	៨០	ស	កសិករ	ប្រពន្ធល. នូ សុងហួន និវត្តជន ស្រុកបាទី ខេត្តតាកែវ	២៦-០៥-១៦	ធានាពាធ	៥៣៥៧ក.ក	6611
20	ហេង ម៉ាលី	៦៣	ស	កសិករ	ប្រពន្ធល.បូ ឃ្លើន និវត្ត. បឋមគោកសេះ ភ្នំស្រុកប.មានជ័យ	១៩-១០-១៦	ធានាពាធ	៣៩១៦ ប.ជ	6612
21	ជិម សារី	៦០	ស	មេផ្ទះ	ប្រពន្ធល.អ៊ុង យ៉ង បឋមអំពិល ស្រុកពួក ខេត្តសៀមរាប	១៧-១០-១៦	បេះដូងរឹក	២៨៤៨ ស.រ	6613
22	អាន សីលា	៧៣	ប	កសិករ	ប្តីអ.សឡាយ មករា និវត្ត.បឋមកោះតូច ទឹកឈូ កំពត	១៨-១០-១៦	ធានាពាធ	០៤៩០ ក.ព	6614
23	ខឿ ម៉ែសុំ	៦២	ស	មេផ្ទះ	ប្រពន្ធល.ខឿ យូសុប និវត្ត.បឋមម៉ាក់ប្រាង្គ ទឹកឈូ កំពត	២៤.១០.១៦	ធានាពាធ	៣៨៣ ក.ព	6615
24	យ៉ែម ញ៉ា	៦១	ស	មេផ្ទះ	ប្រពន្ធល. ឡុង ជូ បឋមព្រែកប្រស ព្រៃនប់ ព្រះសីហនុ	១៩-០៨-១៦	ទឹកនោមផ្អែម	៥៣៨ ស.ន	6616
25	វី កាន	៦៧	ស	មេផ្ទះ	ប្រពន្ធលោកកែវ អង និវត្តជន បឋមប្រសព្វ ខេត្តក្រចេះ	០៤-១០-១៦	ធានាពាធ	៣៦៥ក.ច	6617
26	ពៅ ប៉ុម	៤៧	ប	គ្រូបង្រៀន	ប្តីអ្នកគ្រូ ផល.សម្បត្តិ បឋម វត្តហារ រាជធានីភ្នំពេញ	២៣-០៩-១៦	មហាវិកស្រីម	៦៤៦ ក.ព	6618
27	ឡាច សុមេធ	៥៦	ប	យោធា	ប្តីអ្នកគ្រូ អ៊ុច សារីន បឋម វត្តជំបូកខ្ពស់ រាជធានីភ្នំពេញ	០២-០៩-១៦	គាំងបេះដង	១០៥២ ក.ព	6619
28	យង់ កឹមយាន	៧៧	ស	មេផ្ទះ	ប្រពន្ធល.ចាំង គុយសាន និវត្ត ការគ្រប់គ្រងគ/ការកណ្តាល	១៧-១១-១៦	រលាកស្លុត	២៨៧ គ.ក	6620

មេត្តាប្រមូលភាគទានឧបត្ថម្ភប្រចាំខែ ធ្នូ ឆ្នាំ២០១៦ ឱ្យទាន់ពេលវេលាដើម្បីដោះស្រាយជូនគ្រួសារសព

ចំណាំ: ត្រូវបង់ប្រាក់ឧបត្ថម្ភសមាជិក $៤៤៨ \times ៥០ = ២២០០៛$
 ត្រូវបង់ប្រាក់ ឧបត្ថម្ភសពគ្រួសារ $២៨៨ \times ២៥ = ៧០០៛$
 ភាគទានប្រចាំខែ..... = ២០០៛
 ភាគទានសាងសង់ផ្ទះគ្រូបង្រៀន..... = ៣០០៛

សរុប = ៣.៤០០៛

រាជធានីភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី ៥ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០១៦
 ជ. គណៈកម្មាធិការកណ្តាល
អគ្គលេខាធិការ

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

សមាគមបុគ្គលិកសិក្សាខ្មែរ
គណៈកម្មាធិការកណ្តាល
លេខ: ០១/១៧គ.ក

សេចក្តីជូនដំណឹងមេរោ: ភាពប្រចាំខែមករា ឆ្នាំ២០១៧
ភាពនាមសមាគមបុគ្គលិកសិក្សាខ្មែរដំបូងគណៈកម្មាធិការកណ្តាលនៃ ស.ប.ស.ខ.
សូមសម្តែងគោរពស្តាយជាទីបំផុតចំពោះការបាត់បង់ជីវិតនៃមិត្តយើង និងគ្រួសារ
ហើយសូមចូលរួមកាន់ទុក្ខមរណៈសញ្ញាជាមួយគ្រួសារនៃសពនាវិចនោះ

ល.រ	គោត្តនាម-នាម	អាយុ	ភេទ	ក្របខ័ណ្ឌ	អង្គភាពបម្រើការ ក.មណៈភាពសមាជិក	ថ្ងៃខែឆ្នាំមរណ	មូលហេតុ	លេខប័ណ្ណ	សពទី
1	រស់ ចាន់	៦២	ប	បឋម	បឋមសិក្សាកំពង់អូរ ស្រុកបរិបូណ៌	២៩-១១-១៦	ឡើងឈាម	០២១២ក.ន	11567
2	គុយ អាន	៤៤	ប	មធ្យម	វិទ្យាល័យព្រះបាទសុរាម្រិត ក្រុងកំពង់ឆ្នាំង	០៤-០៩-១៦	ជំងឺផ្លែខាំ	០១៤៧៣ក.ន	11568
3	ឡាវ សុផល	៤៦	ប	មធ្យម	វិ.ព្រះបាទសីហនុមុនី ស្រុកកំពង់ត្រឡាច	១៤-០៩-១៦	មហាវិកក្រពះ	០៨១០ក.ន	11569
4	រស់ សុផល្លី	៤៣	ប	មធ្យម	វិទ្យាល័យព្រះបាទសុរាម្រិត ក្រុងកំពង់ឆ្នាំង	០៤-១០-១៦	ឈាមសស្សីក្រហម	០២៥៩០ក.ន	11570
5	សំ ម៉ាឡា	៦៨	ស	បឋម	បឋមសិក្សាសំពៅ ឃុំតាជស ស្រុកកំពង់ត្រឡាច	២៦-១០-១៦	ទឹកនោមផ្អែម	០១០៩៨ក.ន	11571
6	អ៊ុំ សារ៉ាន់	៦៦	ប	បឋម	បឋមសិក្សាត្រាំងល្វា ស្រុកសាមគ្គីមានជ័យ	១៧-១១-១៦	មហាវិកស្លុត	០០៧២០ក.ន	11572
7	ហេង វន	៤៦	ប	មក់១	វិទ្យាល័យ អង្គស្វាយពុំសែន ស្រុកអង្គជ័យ ខេត្តកំពត	០៦-១១-១៦	មហាវិកស្លុត	១៣៩៦ក.ព	11573
8	ជិន សារឿន	៦៧	ប	មក់១	និវត្តជន វិទ្យាល័យអង្គស្នួក ស្រុកអង្គជ័យ ខេត្តកំពត	២០-១១-១៦	ធានាពាធ	១៤៥៤ក.ព	11574
9	ថ្មី ចោង	៧៣	ប	បឋម	និវត្តជន ស្រុកដងទង ខេត្តកំពត	៣០-១១-១៦	ជម្ងឺស្លុត	២៦៩២ក.ព	11575
10	សូ សារុន	៧២	ស	បឋម	និវត្តជន បឋមសិក្សាកែវសុវណ្ណ ក្រុងពោធិសាត់	០៨-០៩-១៦	ទឹកនោមផ្អែម	៨៨៨៧ស	11576
11	រស់ វិទ្ធី	៤៤	ប	មធ្យម	អនុវិទ្យាល័យ ក្រុងពោធិសាត់ ខេត្តពោធិសាត់	០៨-០៩-១៦	មហាវិកបំពង់ក	៦៨៤៧ស	11577
12	គឹម សាត	៧៦	ប	បឋម	និវត្តជន សាលាគ្រុកសាល្យ ខេត្តពោធិសាត់	១៥-១១-១៦	រាងកូនកណ្តុរ	២៤២៩៧ស	11578
13	គង់ ពៅ	៤៧	ប	មធ្យមកំ២	អនុវិទ្យាល័យចក្ខុមុខ រាជធានីភ្នំពេញ	១៦-១០-១៦	លើសឈាម	២១៥៣ក.ព	11579
14	លឹម វ៉ងលី	៦២	ប	និវត្តជន	សាលាបឋមសិក្សា កែវ មុនី រាជធានីភ្នំពេញ	២១-០៩-១៦	មហាវិកស្រីម	១១៩៧៤ក.ព	11580
15	ខ្លុង គឹមថៃ	៤៥	ប	បឋម	ការិយាល័យអប់រំខេត្ត ចំការមន រាជធានីភ្នំពេញ	២៤-១០-១៦	ទឹកនោមផ្អែម	៤៨២៦ក.ព	11581
16	ឡាវ លីដាណា	៤៦	ស	មធ្យមកំ២	វិទ្យាល័យ ទួលទំពូង រាជធានីភ្នំពេញ	១១-០៩-១៦	បាត់បង់សម្បទា	៦១៩៩ក.ព	11582
17	គល់ សំនិត	៤៩	ស	បឋម	សាលាបឋមសិក្សា វត្តមហាមន្ត្រី រាជធានីភ្នំពេញ	២៤-១០-១៦	លើសឈាម	៤៦៥៨ក.ព	11583
18	លន វិទ្ធី	៥១	ប	មធ្យមកំ២	វិទ្យាល័យបាក់ទុក រាជធានីភ្នំពេញ	២៤-១០-១៦	លើសឈាម	១៥៧២ក.ព	11584

ទស្សនាវដ្តីគ្រូបង្រៀនលេខ ៥២

ទំព័រ ៥១

19	កែវ សុផា	៣៣	ស	បឋមភូមិ	វិទ្យាល័យ ច្បារអំពៅ រាជធានីភ្នំពេញ	០១-១១-១៦	មហាវិកលាយ	១០៤៨៨៣	11585
20	សោម សំណាង	៦៣	ស	និវត្តជន	បឋមសិក្សា កូលាបទី១ រាជធានីភ្នំពេញ	២២-១០-១៦	ជម្ងឺបេះដូង	៣១៤២៣	11586
21	អ័ វ៉ាន់នី	៦៨		និវត្តជន	មន្ទីរអប់រំយុវជន និងកីឡា រាជធានីភ្នំពេញ	១០-១១-១៦	ជម្ងឺថ្លើម	៨៤៣	11587
22	ណុប ឈឺន	៦៧	ប	បឋម	និវត្តជន បឋម អង្គប្រឹក្សា ស្រុកគីរីវង់ ខេត្តតាកែវ	១៣-០៧-១៦	ធាតុពាធ	៤៥១១៣	11588
23	យូ សន	៧៣	ប	បឋម	និវត្តជន បឋមខ្នារ ស្រុកប្រើជលសារ ខេត្តតាកែវ	១១-០៧-១៦	ធាតុពាធ	២៧៦៣	11589
24	ហុង យ៉ុន	៣៧	ប្រ	មកំ២	វិទ្យាល័យ ស្នាម ស្រុកសំរោង ខេត្តតាកែវ	២៥-០៦-១៦	ធាតុពាធ	៧៦៤៤ គក	11590
25	គង់ សាមិត្ត	៧៥	ប	បឋម	និវត្តជន បឋម ថ្មទ្រព្យ ស្រុកបាទី ខេត្តតាកែវ	៣០-០៦-១៦	ធាតុពាធ	១៧៨៧៣	11591
26	នាង លាង	៦៦	ប	មកំ២	និវត្តជន វិទ្យាល័យស្នាម ស្រុកសំរោង ខេត្តតាកែវ	២៤-០៦-១៦	គ្រោះចរាចរ	២៣៤២៣	11592
27	អ៊ូច សំរឿន	៣៣	ប	បឋម	បឋមស្រុកអណ្តូង២ ស្រុកសំរោង ខេត្តបាត់ដំបង	៣១-១០-១៦	ទឹកនោមផ្អែម	១០៤១០បប	11593
28	ដូង ខៀង	៦១	ប	មបក	និវត្តជន អនុបុស្សីក្រាំង មោងឫស្សី ខេត្តបាត់ដំបង	១៤-១១-១៦	ធាតុពាធ	៣៨០៦បប	11594
29	ហិក កុសល	៦០	ប	បឋម	និវត្តជន បឋមភ្នំគល់ ស្រុកបាណន់ ខេត្តបាត់ដំបង	២០-១១-១៦	ធាតុពាធ	៣៣៦៧បប	11595
30	ម៉ុល សុផាន	៥៦	ប	កម្មករ	និវត្តជន វិទ្យាល័យភ្នំសំពៅ បាណន់ ខេត្តបាត់ដំបង	២៧-១១-១៦	ធាតុពាធ	៣៦៣៨បប	11596
31	សុង ស៊ុម	៧២	ប	ឧត្តម	និវត្តជន វិ.ព្រះអង្គខ្នង ក្រុងព្រៃវែង ខេត្តព្រៃវែង	២៤-០៧-១៦	ធាតុពាធ	២២៧	11597
32	ពេជ ហិល	៦៨	ប	បឋម	និវត្តជន អនុព្រែកន្លោង ស្រុកពោធិ៍រៀង ខេត្តព្រៃវែង	១៩-១០-១៦	ធាតុពាធ	២០៥០៧	11598
33	ហែម គឹម	៦៨	ប	បឋម	និវត្តជន ប.ជីផុត ស្រុកមេសាង ខេត្តព្រៃវែង	២០-១០-១៦	ធាតុពាធ	៥៦៨៨៧	11599
34	ដូង អ៊ិន	៦១	ប	បឋម	និវត្តជន ប.រកា ស្រុក ស្នាយអន្ទរ ខេត្តព្រៃវែង	១៥-១១-១៦	ធាតុពាធ	៤០៣៨៧	11600
35	ព្រាប សំរាន	៦៥	ប	បឋម	និវត្តជន ប.បឹងខ្សែង ស្រុក ស៊ីវិកណ្តាល ខេត្តព្រៃវែង	២៨-១១-១៦	ធាតុពាធ	៣១០៨៧	11601
36	ខ្សោយ យាម	៧០	ប	បឋម	និវត្តជន អ.យ.ក ស្រុកកំពង់ឆ្នាំង ខេត្តស្វាយរៀង	០៨-១១-១៦	ធាតុពាធ	៤៩៦៤សូរ	11602
37	កែវ សាន	៧៦	ប	បឋម	និវត្តជនបឋមសិក្សាក្រវ៉ា ស្រុកបារាយណ៍ ខេត្តកំពង់ធំ	២៤-០៤-១៦	ធាតុពាធ	១៥០៣៣	11603
38	យឹម យ៉ុង	៤៦	ប	មបក	វិទ្យាល័យ កំពង់ថ្ម ស្រុក សន្ទុក ខេត្តកំពង់ធំ	១៥-០៥-១៦	ធាតុពាធ	៣២៤០៣	11604
39	ម៉ុច សុខខែ	៤២	ស	បឋម	សាលាបឋមមាសគង់ ស្រុកបារាយណ៍ ខេត្តកំពង់ធំ	២០-០៤-១៦	ធាតុពាធ	១២១៥៣	11605
40	ចាន់ ខៀង	៧៣	ប	បឋម	និវត្តជន សាលាបឋមសិក្សាស្តី ស្រុកស្នោង ខេត្តកំពង់ធំ	១៤-០៦-១៦	គាំងបេះដូង	៤១៥៨៣	11606
41	ឆន នាយ	៦៨	ប	បឋម	និវត្តជន បឋម អន្លង់ ស្នែង ស្រុកមុខកំពូល ខេត្តកណ្តាល	១៦-១០-១៦	ទឹកនោមផ្អែម	១៣៣៤៣	11607
42	អ៊ុំ ឆន	៦៧	ប	កម្មវិធាន	និវត្តជន វិ. ហ.ស កោះចិន ស្រុកពញាឮ ខេត្តកណ្តាល	០៤-១០-១៦	ខ្យល់គរ	១៥០៣៣	11608
43	អ៊ុំ ហេងស្រែង	៦៥	ស	កម្មវិធាន	និវត្តជន វិ. ហ.ស ស្នោង ស្រុកស្នោង ខេត្តកណ្តាល	១៥-០៩-១៦	ធាតុពាធ	៥៤១៩៣	11609
44	ហង្ស សារ៉ន	៨២	ប	បឋម	និវត្តជន បំពេញវិជ្ជា ខេត្តកណ្តាល	០៤-១១-១៦	ធាតុពាធ	៣៨៩៣៣	11610
45	អ៊ុច យ៉ន	៧៩	ប	បឋម	និវត្តជន បឋមព្រៃវែងក្រុង ស្រុកគៀនស្វាយ ខេត្តកណ្តាល	៣១-១០-១៦	ធាតុពាធ	៧២៨៧៣	11611
46	ឡាយ ហិន	៧៨	ប	បឋម	និវត្តជន បឋមស្នាយអណ្តែត ស្រុកល្វាឯម ខេត្តកណ្តាល	០៧-១១-១៦	ធាតុពាធ	២៦៤៣៣	11612
47	ឈឺន ថេក	៤៤	ប	កម្មវិធាន	អនុវិទ្យាល័យ ចំការអណ្តូង ស្រុកចំការលើ ខេត្តកំពង់ចាម	៣០-១០-១៦	ឆ្មាយក្រពះ	១៤៥៧៣	11613
48	គង់ សន	៨៤	ប	បឋម	និ.សាលាបឋមសិក្សាមៀន ស្រុកព្រៃលេរ ខេត្តកំពង់ចាម	១៥-១១-១៦	ជំងឺពាធ	៣៥៦២៣	11614
49	យ៉ា សារ៉ន	៤៦	ប	កម្មវិធាន	អនុវិទ្យាល័យជើងព្រៃ ស្រុកបាធាយ ខេត្តកំពង់ចាម	២៣-១១-១៦	ក្រិនថ្លើម	៥០៧៥៣	11615
50	ប៊ុត ឈឺម	៧៦	ប	បឋម	និ.កវិយាល័យអយក ស្រុកជើងព្រៃ ខេត្តកំពង់ចាម	០១-១១-១៦	ជំងឺពាធ	២២២៦៣	11616
51	ហ៊ុំ ម៉ែងឈឺ	៧២	ប	បឋម	និ.សាលាបឋមសិក្សាព្រៃ ស្រុកកោះសុទិន ខេត្តកំពង់ចាម	១០-១១-១៦	ធាតុពាធ	៤៩៤៨៣	11617
52	ឃៀង លាវ	៦៣	ប	បឋម	និ.សាលាបឋមសិក្សាស្នួន ស្រុកជើងព្រៃ ខេត្តកំពង់ចាម	២៩-១១-១៦	គ្រោះចរាចរណ៍	២២៨៦៣	11618
53	តាល់ អ៊ុម	៧៤	ប	បឋម	និ.បឋមកងតារាណីង ស្រុកកងមាស ខេត្តកំពង់ចាម	១២-១១-១៦	ធាតុពាធ	៨៣៦៤៣	11619
54	ខឹម ទូច	៦៧	ប	កម្រិត	និ.បឋមសិក្សាព្រៃកុយ ស្រុកកងមាស ខេត្តកំពង់ចាម	១៤-១១-១៦	ធាតុពាធ	៨១៧០៣	11620
55	បួន ឈាងធីម	៥៤	ស	កម្រិត	វិទ្យាល័យ ហាស ខ្មៅ ស្រុកកងមាស ខេត្តកំពង់ចាម	២៣-១១-១៦	ដុំគីស	៨០០៧៣	11621
56	ជឹម សុខចំរើន	៥៥	ប	បឋម	សាលាបឋមសិក្សាពាមក្នុង ស្រុកកងមាស ខេត្តកំពង់ចាម	២៤-១១-១៦	លើសឈាម	៨៤២២៣	11622
57	ប្រាក់ សារ៉ន	៥៤	ប	បឋម	បឋមសិក្សាធួកណ្តាល ស្រុកស្រីសន្ធរ ខេត្តកំពង់ចាម	០១-១១-១៦	ខ្យល់គរ	៧៥៧២៣	11623
58	យូ គេន	៧៣	ប	បឋម	និវត្តជន បឋម ព្រៃកោះ ស្រុកត្បូងឃ្មុំ ខេត្តត្បូងឃ្មុំ	២៩-១០-១៦	ធាតុពាធ	០៤៣៣	11624
59	សាំង សំអុល	៧១	ប	បឋម	និវត្តជន អនុវិ.ហាស រកាខ្នារ ស្រុកត្រពាំងឃ្មុំ ខេត្តត្បូងឃ្មុំ	០៥-១១-១៦	ធាតុពាធ	២២០៥៣	11625
60	អ៊ុំ ផល្លា	៤៨	ប	កម្មវិធាន	វិទ្យាល័យ ហេង សារ៉ន ចក ស្រុកអូរាំងខ្ទី ខេត្តត្បូងឃ្មុំ	២៧-១១-១៦	ដាច់សរសៃឈាម	២០០៨៣	11626
61	ជិន សោភា	២៩	ស	បឋម	បឋមសិក្សា អូរឈឺមាស ស្រុកតំបែរ ខេត្តត្បូងឃ្មុំ	០៨-១០-១៦	គ្រោះចរាចរ	១៣៧១២៣	11627
62	ជូ សុខុម	៤០	ប	មន្ត្រី	នាយកដ្ឋាន នីតិកម្ម ការគ្រប់គ្រងគណៈកម្មាធិការកណ្តាល	០៤-១២-១៦	គ្រោះចរាចរ	២៩៤៣៧	11628
63	កែវ រដ្ឋា	៤៧	ប	បឋម	បឋមអនុវត្ត (វិ.អប់រំ ការគ្រប់គ្រង គ/ការកណ្តាល)	១១-១១-១៦	គាំងបេះដូង	២៧៦៣	11629
64	កៅ ធឿន	៧៦	ប	មន្ត្រី	និវត្តជន ក្រសួងអយក. ការគ្រប់គ្រងគណៈកម្មាធិការកណ្តាល	១១-១២-១៦	ធាតុពាធ	៦២២៣	11630
65	ឡឹក សារ៉ណ្ណ	៤៤	ប	កម្មវិធាន	សកលវិ. ភូមិន្ទ ភ្នំពេញ ការគ្រប់គ្រង គ/ការកណ្តាល	០៤-១២-១៦	មហារីកឈាម	៤០០៤៣	11631
66	ស៊ុន សម្បត្តិ	៥៩	ប	កម្មវិធាន	សកលវិ. ភូមិន្ទ ភ្នំពេញ ការគ្រប់គ្រង គ/ការកណ្តាល	០៧-១២-១៦	ទឹកនោមផ្អែម	១៦៣១៣	11632
67	ហៀក ប្រឿន	៦៤	ប	បឋម	និវត្តជន បឋមឈ្នួរមានជ័យ-ព្រះនេត្រព្រះ-ប.មានជ័យ	២៩-១១-១៦	លើសឈាម	១៥០៥៣	11633
68	ញាណ យិន	៧២	ប	បឋម	និវត្តជន បឋមសិក្សាព្រៃឆ្នាយ ស្រុកភ្នំស្រុក ប.មានជ័យ	១៧-១១-១៦	លើសឈាម	១៤៥៦៣	11634
69	ក្រូច ហ៊ុំ	៣២	ប	មកំ១	អនុវិទ្យាល័យគីឡូម៉ែត្រ៤ ក្រុងប៉ោយប៉ែក ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ	១៥-១២-១៦	ធាតុពាធ	៦២១២៣	11635
ខ.មណៈភាពសពត្រូវស្រករ									
1	សំ ម៉ាឡា	៦៨	ស	បឋម	ប្រពន្ធលោកទេន និងលបឋមសំពៅ កំពង់ត្រឡាច កំពង់ឆ្នាំង	២៦-១០-១៦	ទឹកនោមផ្អែម	១០៩៧៣	6621

2	ភោគ សិប	៦៦	ស	ធ្វើស្រែ	ប្រពន្ធលោកញ៉ែម សុវណ្ណ កាវី.អយកក្រុង-ខេត្តកំពង់ឆ្នាំង	២៥-១០-១៦	របងកូនកណ្តុរ	០១៤៤២កន	6622
3	គង់ សាខែម	៧០	ស	ធ្វើស្រែ	ប្រពន្ធលោក កែ ហាយ បឋមព្រះកុសុមៈ ស្រុករលាង្រៀវ	០៤-១១-១៦	ដុះសាច់ក្នុងក្រពះ	០១៧២៤កន	6623
4	ពេជ្រ គ្រុយ	៧៥	ស	ធ្វើស្រែ	ប្រពន្ធលោកថា ម៉ុន បឋមខ្យង សាមគ្គីមានជ័យ កំ.ឆ្នាំង	១៧-១១-១៦	ទឹកនោមផ្អែម	០០៦៥៤កន	6624
5	អ៊ុំ ចាន់ធឿន	៤៤	ស	ធ្វើស្រែ	ប្រពន្ធលោកឡុង សារី បឋមខ្យង សាមគ្គីមានជ័យ កំ.ឆ្នាំង	២១-១១-១៦	គីសដោះ	០០៦៥៣កន	6625
6	សោម សុណាត	៦២	ស	ធ្វើស្រែ	ប្រពន្ធលោក មាស សាវុធ មន្ទីរអយក.ខេត្តកំពង់ឆ្នាំង	១៧-១១-១៦	ខូចប្រើសបេះដូង	០២៥៨៨កន	6626
7	តឹក សុខុម	៦៥	ប	ធ្វើស្រែ	ប្តីលោកស្រី ញ៉ែម សារី បឋមសំរោង ក្រុង-ខេត្តកំពង់ឆ្នាំង	០៧-១១-១៦	មហារីកឆ្អើម	០១២៨០កន	6627
8	ឡាំ សុផល	៤៦	ប	បឋម	ស្វាមីល.ស.សុ ម៉ាណី កាវី.អយកស្រុកកំពង់ត្រឡាច សុ	១៤-០៩-១៦	មហារីកក្រពះ	០៧៦៤កន	6628
9	កុយ សុផន	៦១	ស	មេផ្ទះ	ប្រពន្ធល.ផង់ ថាវិនិត្តជន បឋមក្រាំងស្វាយ ឈូក កំពត	២២-១១-១៦	គ្រោះចរាចរ	២៤១៤កត	6629
10	ជិន សារីន	៦៧	ប	មក់១	ប្តីអ.សឈឹម ណារិនិត្តជនបឋមអង្គខ្នាយ អង្គជ័យ កំពត	២០-១១-១៦	ធាតាពាធ	១៩០៨កត	6630
11	សៀ ចាន់រី	៧៥	ស	មេផ្ទះ	ប្រពន្ធលោកគ្រូ គឹម សាត និត្តជនសាលាគុ.ខេត្តពោធិ៍សាត់	០៤-០៩-១៦	លើសឈាម	២៤២៩៧ស	6631
12	ហៀប យាន	៤៦	ស	កសិករ	ប្រពន្ធល.ខៀវ សុភា វិទ្យាល័យកណ្តៀង ខេត្តពោធិ៍សាត់	១០-១១-១៦	មាត់ទឹក	១០៧៧៧ស	6632
13	អៀត ធឿន	៥៩	ស	មេផ្ទះ	ប្រពន្ធលោកគ្រូ ផែក លីន វី. បឹងត្របែក រាជធានីភ្នំពេញ	១៧-១០-១៦	មហារីកឆ្អើម	៩៤០៧កត	6633
14	នូ សុវណ្ណ	៥៣	ប	នគរបាល	ស្វាមីអ.សយ៉ោក សោភ័ណ បឋមសែន សុខ ភ្នំពេញ	២០-១០-១៦	គាំងបេះដូង	៣៧៤២កត	6634
15	សៅ សុភាង	៤១	ស	មេផ្ទះ	ប្រពន្ធលោកគ្រូ ញាណា សារុ វិ.គុន្ទទេវី រាជធានីភ្នំពេញ	២៩-០៩-១៦	ទឹកនោមផ្អែម	៦១៨២កតស្កុន	6635
16	យឹម ទី	៥២	ប	កសិករ	ប្តីអ្នកគ្រូ លោក ចន្ទាន បឋមថ្មស រុក្ខាបាទី ខេត្តកំពត	២៥-០៤-១៦	ធាតាពាធ	១៨៣០កត	6636
17	ឆាយ ម៉ាច	៤៦	ស	មេផ្ទះ	ប្រពន្ធលោកសែម ស៊ុន និត្តបឋមសន្លុង ទ្រាំង កាំកែវ	០៣-០៥-១៦	ជម្ងឺបេះដូង	៦០១៧កត	6637
18	គូច រូចអាំង	៧២	ស	មេផ្ទះ	ភរិយាលោក អិ ប៊ុនឡុង និត្តជន ខេត្តបាត់ដំបង	២១-១១-១៦	ធាតាពាធ	០៨៨៧បប	6638
19	ម៉ុល សុផាន	៥៦	ប	កម្មករ	ប្តីអ.សថោង ហៀត បឋមសម្តេចខ្ចី-ម៉ែភ្នំសំរោង បាណន់	២៧-១១-១៦	ធាតាពាធ	៣៥៥៤បប	6639
20	វ៉ា លាប	៦២	ស	កសិករ	ភរិយាល.ហ៊ឹម ឆននិត្តប.អង្សី ស្រុកព្រះស្តេច ខេត្តព្រៃវែង	២៣-០៩-១៦	ធាតាពាធ	១០០១៧	6640
21	ប៉ក់ ផន	៦៩	ស	កសិករ	ភរិយាល.ផែត ឡុងនិត្តប.សំបូរ ស្រុកមេសាង ព្រៃវែង	០៨-១០-១៦	ធាតាពាធ		6641
22	ជួន ហួត	៧៧	ប	កសិករ	ស្វាមី ល.ស.តឹក សុខកេង សាលាគុ.ខេត្ត-ក្រុងព្រៃវែង	១៧-១០-១៦	ធាតាពាធ	១៦៧៧	6642
23	សៅ លឹម	៥១	ស	កសិករ	ភរិយា ល.វ៉ា សុត និត្តជន បឋម.ជេវី ស្រុកចំបាយមារ ព្រៃវែង	១០-១១-១៦	ធាតាពាធ	២៥៩៤៧	6643
24	ហង់ ម៉ង់	៥២	ប	កសិករ	ប្តីអ.សខែក ចន្ទា បឋមពន្លឺជ័យ ស្រុកស្នួង ខេត្តកំពង់ធំ	២២-០៤-១៦	ធាតាពាធ	២១៥២កត	6644
25	គុំ ធុក	៦៨	ស	មេផ្ទះ	ប្រពន្ធល.ក្រាយ ហ៊ុននិត្តជនបឋមក្រយា ប្រាសាទបល្ល័ង	១៥-០៥-១៦	ធាតាពាធ	៣៥៧៨កត	6645
26	យឹម វ៉ាន់នី	៦៣	ប	កសិករ	ប្តីអ.សឈឹម ឆន និត្តបឋមឈូកខ្យាច់-បាយណ៍	០៩-០៦-១៦	ធាតាពាធ	៩៧២កត	6646
27	ឡុង វ៉ាសនា	៥៤	ស	មេផ្ទះ	ប្រពន្ធល.ឆន ឆននិត្ត វិ.ហ.សកំពង់កន្ទួត កណ្តាលស្ទឹង	០៦-១០-១៦	ទឹកនោមផ្អែម	៤១៣២កណ	6647
28	ស៊ឹម ហើ	៦៣	ស	មេផ្ទះ	ប្រពន្ធល.ញឹម គឹម និត្តអនុ. ពោធិបាទ កោះធំ កណ្តាល	១៦-១០-១៦	គ្រួសក្នុងប្រម៉ាត់	០៨០កណ	6648
29	អ៊ុន ធា	២៨	ប	កសិករ	ប្តីអ.សឃ្លីន គឹមហឹង អនុ. កោះខែល ស្នួង កណ្តាល	១១-១០-១៦	គ្រោះថ្នាក់ចរាចរ	១២៥៥៨កណ	6649
30	យ៉ែម ការម្យ	៤៩	ស	មេផ្ទះ	ប្រពន្ធល.សុផាន បឋមព្រែកកា កណ្តាលស្ទឹងកណ្តាល	២៣-១០-១៦	តៀកសរសៃឈាម	៤៥២៨កណ	6650
31	ប៉ែន ធារី	៤៤	ស	លក់ដូរ	ប្រពន្ធល.ឡុង សុភី វិ.ហ.សស្នួន ស្រុកជើងព្រៃ កំពង់ចាម	៣១-១០-១៦	ធាតាពាធ	២៥៣៥កត	6651
32	ជឹម សុខចំរើន	៥៥	ប	បឋម	ប្តីអ.ស កេន ថាវី បឋមពោធិសាលា កងមាស កំពង់ចាម	២៤-១១-១៦	លើសឈាម	៨៦៥៧កត	6652
33	កៅ ធឿន	៧៦	ប	មន្ត្រី	ស្វាមីល.សឡាវ សុទ្ធី និត្ត ក្រសួងអយកត/ការ កណ្តាល	១១-១២-១៦	ធាតាពាធ	២៩០៦កត	6653
34	ស៊ឹម សារា	៦២	ស	មេផ្ទះ	ប្រពន្ធល.មុយ ឈូងវ៉ាន់បឋម.ស្រះចែង ស្វាយចេក ប.មានជ័យ	០២-១២-១៦	ធាតាពាធ	២៦០៤បជ	6654

មេត្តាប្រមូលភាគទានឧបត្ថម្ភប្រចាំខែ មករា ឆ្នាំ២០១៧ ឱ្យទាន់ពេលវេលាដើម្បីដោះស្រាយជូនគ្រួសារសព

ចំណុះ ត្រូវបង់ប្រាក់ឧបត្ថម្ភសមាជិក $69ន \times 50វ = 3450វ$

ត្រូវបង់ប្រាក់ឧបត្ថម្ភសពគូស្រករ $34ន \times 25វ = 850វ$

ភាគទានប្រចាំខែ..... = 200វ

ភាគទានសាងសង់ផ្ទះគ្រូបង្រៀន..... = 300វ

សរុប = 4.800វ

រាជធានីភ្នំពេញថ្ងៃទី ០២ ខែ មករា ឆ្នាំ ២០១៧

ជ. គណៈកម្មាធិការកណ្តាល

ប្រធាន

សេចក្តីកែតម្រូវ

ក្នុងទស្សនាវដ្តីត្រូវប្រៀនលេខ៥១ មានកំហុសឆ្គងពាក្យ អក្ខរាវិរុទ្ធ និងលេខមួយចំនួន។ សូមមិត្តអ្នកអានមេត្តាជួយកែតម្រូវ ៖

ល.រ	ទំព័រ	បន្ទាត់	ពាក្យខុស	ពាក្យត្រូវ	ផ្សេងៗ
1	ក្របក្រៅ		ត្រីមាសទី៤ ឆ្នាំ២០១៦	ត្រីមាសទី១ ឆ្នាំ២០១៧	
2	មាតិកា	លេខ២០	ស្ថិតិសពខែមីនា ដល់ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៦	ស្ថិតិសពខែមេសា ដល់ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៧	
3	ទំព័រ១	ទី៨	ខណៈដែលនិងបរិយាកាស	ខណៈដែលបរិយាកាស	
4	ទំព័រ១	ទី១២-២២	បិតបេរ	បិតថេរ	
៥	ទំព័រ២	ទី៨	បិតបេរ	បិតថេរ	
៦	ទំព័រ៣	ទី១៣	ទាក់ទាញទេសចរណ៍	ទាក់ទាញទេសចរណ៍	
៧	ទំព័រ៤	ទី១	សីលធម៌សង្គមធ្លាប់ចុះ	សីលធម៌សង្គមធ្លាក់ចុះ	
៨	ទំព័រ៤	ទី២១	សមាជិកអាស៊ានក្នុងក្របខ័ណ្ឌ	សមាជិកអាស៊ានក្នុងក្របខ័ណ្ឌ	
៩	ទំព័រ៥	ទី២១	ចូលទៅក្នុងវិជ្ជាជីវៈ	ចូលទៅក្នុងវិជ្ជាជីវៈ	
១០	ទំព័រ៦	ទី២២	ទទួលយកបទពិសោធន៍-អន្តរកាល	ទទួលយកបទពិសោធន៍-អន្តរកាល	
១១	ទំព័រ១០	ទី៨	ត្រជាក់ត្រជុំ	ត្រជាក់ត្រជំ	
១២	ទំព័រ១០	ទី១១-១៥	អាសុរកាយ	អសុរកាយ	
១៣	ទំព័រ១០	ទី១៤	ព្រាយ បិសាច ប្រេត	ព្រាយ បិសាច ប្រេត	
១៤	ទំព័រ១១	ទី៩	មានភាពស្មុំស្មាល់បំផុត	មានភាពស្មុំស្មាល់បំផុត	
១៥	ទំព័រ១២	ទី២៤	ជួបគ្រោះថ្នាក់ចរាចរ	ជួបគ្រោះថ្នាក់ចរាចរណ៍	
១៦	ទំព័រ១២	ទី២៧	ចំពោះអ្នកជាក់មិនខានឡើយ	ចំពោះអ្នកជាក់ជាមិនខានឡើយ	
១៧	ទំព័រ១៧	ទី២១	ត្រូវបានគេអនុវត្តន៍	ត្រូវបានគេអនុវត្ត	
១៨	ទំព័រ១៨	ទី១៤	គេនឹងចៀសផុត	គេនឹងចៀសផុត	
១៩	ទំព័រ២៣	ទី៧	អីចឹង	អីចឹង	
២០	ទំព័រ២៤	ទី២០	បទភុជង្គលីលា	បទភុជង្គលីលា	
២១	ទំព័រ២៤	ទី២២	ញើសដោតកាយា	ញើសដោតកាយា	
២២	ទំព័រ២៤	ទី២៣	រូសរាយរាក់ទាក់	រូសរាយរាក់ទាក់	
២៣	ទំព័រ២៤	ទី២៥	បណ្តុះពូជធារ	បណ្តុះពូជធារ	
២៤	ទំព័រ២៤	ទី២៩	យើងផ្អែកកម្លាំង	យើងផ្អែកកម្លាំង	
២៥	ទំព័រ៣០	ទី៦	ក្នុងវដ្តសង្សារ	ក្នុងវដ្តសង្សារ	
២៦	ទំព័រ៣០	ទី១១	ដោយមិនខ្មាសអៀន	ដោយមិនខ្មាសអៀន	
២៧	ទំព័រ៣០	ទី២៣	សេចក្តីយល់ឃើញខុសអស្មិមានៈ	សេចក្តីយល់ឃើញខុសអស្មិមានៈ	
២៨	ទំព័រ៣៤	ទី២៦	ក្បាច់គុណបុណ្យ	ក្បាច់គុណបុណ្យ	
២៩	ទំព័រ៣៦	ទី៤	ឈ្មោះល្បីសុសាយ	ឈ្មោះល្បីសុសាយ	
៣០	ទំព័រ៣៦	ទី៥	ដើម្បីអភិរក្សកេរដំណែល	ដើម្បីអភិរក្សកេរដំណែល	
៣១	ទំព័រ៣៧	ទី៣០	ទុកជាកេរដំណែល	ទុកជាកេរដំណែល	
៣២	ទំព័រ៣៧	ទី៣១	ជាពាក្យបរិវាស័ព្ទ	ជាពាក្យបរិវាស័ព្ទ	
៣៣	ទំព័រ៣៨	ទី១-១៩	ខាងជើងស្ថានីយ៍បាលីចាស់	ខាងជើងស្ថានីយ៍បាលីចាស់	
៣៤	ទំព័រ៣៨	ទី១៩	ស៊ីប្លេន្តាន់ៗខ្លាំង	ស៊ីប្លេន្តាន់ៗខ្លាំង	
៣៥	ទំព័រ៣៨	ទី២៧	តែងបង់ស្រន់	តែងបង់ស្រន់	
៣៦	ក្របក្រោយ	ទី៤	បឹងបូរ	បឹងបូ	

ប្រាសាទសម្បូរ ព្រះកម្ពុជសាមគ្គីកំណត់ពេលវេលា ថ្ងៃទី៨ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១៧